

REPUBLIKA SRPSKA
V L A D A
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

*Trg Republike Srpske 1, Banja Luka, tel: +387 (0) 51/338-478, faks: +387 (0) 51/338-844,
E-mail: mup@mup.vladars.net*

Izvještaj o radu
Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske
za 2022. godinu

Banja Luka, februar 2023. godine

SADRŽAJ

UVOD	4
I - RUKOVOĐENJE MINISTARSTVOM	5
1. Strateško planiranje	7
2. Informisanje i odnosi sa javnošću	11
3. Međunarodna i međupolicijska saradnja i EU integracije	12
3.1. Međunarodna i međupolicijska saradnja	12
3.2. Evropske integracije	15
4. Struktura kadrova i kadrovski poslovi	17
4.1. Struktura kadrova	17
4.2. Kadrovski poslovi	17
5. Zakonitost u radu Ministarstva	17
5.1. Unutrašnji postupci	18
5.2. Disciplinski postupci	18
II - POLICIJSKI POSLOVI	19
1. Suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta	19
1.1. Opšti kriminalitet	21
1.1.1. Krivična djela protiv života i tijela	23
1.1.2. KD protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	25
1.1.3. Imovinski kriminalitet	27
1.1.4. Visokotehnološki kriminalitet	30
1.1.5. Ostala krivična djela opšteg kriminaliteta	33
1.1.6. Slučajevi nasilja u porodici	36
1.2. Zloupotrebe opojnih droga	37
1.3. Maloljetnička delinkvencija	39
1.4. Vršnjačko nasilje	40
1.5. Privredni kriminalitet i korupcija	41
1.5.1. Korupcija	44
1.5.2. Finansijske istrage	46
1.6. Suzbijanje i sprečavanje organizovanog kriminaliteta	47
1.7. Procesuiranje ratnih zločina i borba protiv terorizma i ekstremizma	49
1.7.1. Ratni zločin	49
1.7.2. Terorizam i ekstremizam	49
1.8. Ostali poslovi kriminalističke policije	50
1.8.1. Operativna i tehnička podrška u radu kriminalističke policije	50
1.8.2. PDZ pregledi, potjernice, potrage i objave	51
1.9. Smrtno stradala lica	53

2. Specijalna antiteroristička jedinica	54
3. Prekršaji	54
3.1. Prekršaji u oblasti javnog reda i mira	55
3.2. Prekršaji u oblasti oružja i municije	59
3.3. Pregled prekršaja u ostalim oblastima.....	60
4. Bezbjednost saobraćaja na putevima.....	61
4.1. Saobraćajne nezgode i posljedice	61
4.2. Preduzete mjere i radnje policije na povećanju bezbjednosti saobraćaja	66
5. Ostali poslovi policije	68
5.1. Obezbjedenje ličnosti i objekata.....	69
5.2. Zaštita od požara i eksplozija.....	70
5.3. Migranti.....	71
III - OSTALI UNUTRAŠNJI POSLOVI	73
1. Informatički poslovi i komunikacije	73
2. Normativni i upravno-pravni poslovi	75
2.1. Normativni poslovi.....	75
2.2. Upravno-pravni poslovi i poslovi nadzora.....	76
3. Materijalno-finansijski i imovinski poslovi	78
4. Obrazovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje kadrova	81
ZAKLJUČAK	83

UVOD

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske (u daljem tekstu Ministarstvo) je u 2022. godini realizovalo planirane poslove i zadatke iz Godišnjeg plana rada Ministarstva za 2022. godinu, a time i dio ciljeva postavljenih u strateškom dokumentu Pravci razvoja Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske za period 2017-2021. godine.

Bezbjednosni izazovi sa kojima se Ministarstvo susreće u svom radu su najčešće očekivani i prepoznati u donesenim strateškim dokumentima, te je odgovor na te izazove uvijek pravovremen i odgovarajući.

Prioritetne aktivnosti Ministarstva u izvještajnom periodu su bile usmjerene na očuvanje povoljnog stanja bezbjednosti u Republici Srpskoj, kroz:

- Otkrivanje i suzbijanje kriminaliteta, s posebnim akcentom na krivična djela organizovanog kriminaliteta, te krivična djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga;
- Rasvjetljavanje težih krivičnih djela iz prethodnih godina;
- Praćenje i prikupljanje operativnih saznanja o licima i događajima koji se mogu dovesti u vezu sa vjerski ili etnički motivisanim terorizmom, uključujući i istrage usmjerene na KD u vezi sa ilegalnim oružjem;
- Organizovanje i sprovođenje mjera i radnji na smanjenju migrantske krize na teritoriji Republike Srpske;
- Prevenciju i adekvatan odgovor policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja u cilju smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i posljedica po učesnike, posebno broja smrtno stradalih lica;
- Stalni razvoj koncepta policije u zajednici;
- Praćenje i obezbjeđivanje javnih skupova radi zaštite života, prava, slobode i ličnog integriteta lica, imovine, zaštite javnog reda i sprečavanja svih oblika nezakonitog postupanja;
- Stalno poboljšanje kvaliteta pruženih usluga građanima;
- Uspostavljanje i unapređenje saradnje sa partnerima u Republici Srpskoj, BiH, državama u okruženju i šire;
- Stalno unapređenje organizacionog, pravnog i strateškog okvira i
- Stalno unapređenje ljudskih i tehničko-tehnoloških resursa Ministarstva.

Prilikom izrade Izveštaja korišćeni su godišnji izvještaji svih organizacionih jedinica, kao i analitičke baze Ministarstva.

I - RUKOVOĐENJE MINISTARSTVOM

Ministarstvo ima jasno definisan put strateškog razvoja. Cilj je stvaranje optimalne platforme za kvalitetno obavljanje odgovornih policijskih i bezbjednosnih zadataka kroz sistemsku, ekonomična i efikasna ulaganja.

Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske rukovodi ministar, a policijskim aktivnostima, odnosno operativnim poslovima, rukovodi direktor policije¹.

U planiranju, organizovanju, subordinaciji i koordinaciji, kontroli i praćenju, te procjenjivanju rezultata, organizacione jedinice Ministarstva su neprekidno 24 časa, učestvovala i rukovodiocima obezbjeđivale tačne informacije za donošenje ispravnih i blagovremenih odluka u bezbjednosno složenijim slučajevima i događajima (provođenje Opštih izbora u BiH, proslava Dana Republike, obilježavanje Dana srpskog jedinstva, slobode i nacionalne zastave, obezbjeđenje komemorativnog skupa u Srebrenici, oobezbjeđenje bicikliste trke Beograd – Banja Luka i drugi).

Sa ciljem smanjenja opasnosti i ublažavanju posljedica od počinjenih krivičnih djela i prekršaja, policija svojom organizacionom strukturom i raspoloživim ljudskim potencijalima nastoji biti prisutna na rizičnim mjestima i u kriznim situacijama kako bi pravovremeno spriječila što više nezakonitih ponašanja.

Povremeno je, prema ukazanoj potrebi, ostvarivana saradnja sa operativnim centrima drugih bezbjednosnih agencija u BiH, kao i sa operativnim centrima država u okruženju.

Uspješno su realizovani operativno - stručni poslovi kojima se obezbjeđuje: zaštita ustavnog poretka od nasilnog ugrožavanja i promjena, te bezbjednost Republike Srpske, zaštita života i lične bezbjednosti, ljudska prava i slobode, zaštita svih oblika svojine, sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja, otkrivanje krivičnih djela i prekršaja, pronalaženje, lišavanje slobode i predaja izvršilaca krivičnih djela i prekršaja nadležnim organima, održavanje javnog reda i mira, zaštita ličnosti i objekata koji se posebno obezbjeđuju, identifikacija lica predmeta i tragova, bezbjednost i kontrola saobraćaja na putevima i bezbjednost u drugim oblastima saobraćaja, pružanje pomoći radi otklanjanja posljedica kojima se ugrožava bezbjednost lica i imovine u većem obimu, pružanje pomoći drugim organima, pravo na javno okupljanje u skladu sa zakonom, kontrola prometa eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova, zaštita od požara, kontrola prevoza opasnih materija i kontrola kretanja naoružanja i vojne opreme.

Takođe su uspješno realizovani i ostali unutrašnji poslovi: upravno - pravni, analitički, informatičko - komunikacioni, materijalno - finansijski i imovinski poslovi, poslovi policijske obuke i stručnog osposobljavanja i usavršavanja, poslovi koji se odnose na agencije za obezbjeđenje lica i imovine i privatnu detektivsku djelatnost i izrada zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti unutrašnjih poslova.

U okviru analitičko - izvještajnih poslova vršeno je prikupljanje, obrada, ocjena i analiza relevantnih podataka o stanju bezbjednosti u cjelini i po oblastima na teritoriji Republike

¹ Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima (Službeni glasnik RS, br. 57/16, 110/16, 58/19, 82/19).

Srpske, sačinjavane su dokumentalističke informacije, presjeci i pregledi za interno i eksterno informisanje. Kontinuirano se radi na poređenju statističkih podataka u elektronskim bazama i dostavljenim izvještajima o radu organizacionih jedinica Ministarstva, sa ciljem dobijanja tačnih podataka. Sačinjen je i plan obuka za zaposlene koji se bave poslovima analitike, gdje su nominovane teme sa ciljem primjene jedinstvene metodologije prilikom sačinjavanja informacija i izvještaja uvažavajući relevantnost, tačnost, pouzdanost, pravovremenost, dosljednost, uporedivost i jasnoću svakog podataka.

Od najznačajnijih analitičkih aktivnosti izdvajamo sačinjavanje: Izvještaja o radu Ministarstva u 2021. godini, Uporednog pregleda pokazatelja stanja bezbjednosti u Republici Srpskoj i FBiH u 2021. godini, Informacije o stanju bezbjednosti u Republici Srpskoj u periodu 2017-2021, 37 periodičnih informacija, 258 pregleda bezbjednosnih događaja – biltena, 227 odgovora na upite internih i eksternih korisnika i drugo.

Jedinica za internu reviziju je, na osnovu Strateškog plana rada interne revizije za period 2021-2023. godine, te Godišnjim planom rada Jedinice za internu reviziju Ministarstva za 2022. godinu planirala pet pojedinačnih revizijskih angažmana i to: četiri redovna i jedan naknadni revizijski angažman - reviziju realizacija preporuka.

Pojedinačni, redovni revizijski angažmani su zasnovani na strateškim ciljevima: jačanje efikasnosti i efektivnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole i unapređenje aktivnosti Ministarstva u okviru sljedećih procesa rada: Popis imovine i obaveza, Blagajničko poslovanje, Lična primanja i naknade i Javne nabavke, koji su prepoznati kao procesi sa visokim i srednjim rizikom. Ciljevi navedenih revizijskih angažmana su: provjera, usklađenost sa zakonskim propisima, ispitivanje efikasnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrola. Za navedene revizijske angažmane definisan je obim revizije i to: Popis imovine i obaveza – procedura popisa imovine i obaveza u PU Banja Luka za 2021. godinu, Blagajničko poslovanje – pregled, analiza blagajničkog poslovanja u PU Banja Luka za 2021. godinu, Lična primanja i naknade – pregled, kontrola i usklađenost isplaćenih – naknada jednokratne pomoći za period 2021/2022. godine, Javne nabavke – procedura provođenja postupka javnih nabavki u 2022. godini.

Planirana su i obavljena četiri redovna revizijska angažmana:

- Revizija popisa imovine i obaveza u PU Banja Luka;
- Revizija blagajničko poslovanje u PU Banja Luka;
- Revizija lična primanja i naknade – jednokratne pomoći prilikom rođenja djeteta i
- Revizija javnih nabavki – otvoreni postupak.

Planiran je i obavljen jedan naknadni revizijski angažman – revizija realizacija preporuka.

U 2022. godini dato je ukupno 11 preporuka i četiri sugestije.

1. Strateško planiranje

Ministarstvo je tokom 2022. godine sačinjavalo strateške analize, te uspješno realizovalo aktivnosti na izradi i praćenju implementacije i vrednovanja strateških i sprovedbenih dokumenata sva tri nivoa,² kao i obavezujućih međunarodnih instrumenata strateškog karaktera. Ministarstvo je pratilo, vrednovalo sprovođenje i davalo stručno mišljenje na strateške dokumente i drugih subjekata, u čijoj realizaciji je učestvovalo ili čiji je sadržaj u vezi s poslovima bezbjednosti.

U skladu sa zakonskim okvirom u oblasti strateškog planiranja,³ sačinjen je Godišnji plan rada Ministarstva za 2022. godinu, Srednjoročni plan rada Ministarstva 2023-2025 i Nacrt godišnjeg plana rada Ministarstva za 2023. godinu, čime je zaokruženo strateško planiranje rada u Ministarstvu.

Posebno je potrebno istaći aktivnosti na izradi, te praćenju implementacije i vrednovanja strateških i sprovedbenih dokumenata iz sljedećih oblasti:

1. Borba protiv korupcije i organizovanog kriminaliteta.

Ministarstvo je, kao jedan od nosilaca aktivnosti, sačinilo Izveštaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije u Republici Srpskoj za 2021. godinu. Predstavnik Ministarstva je, kao član delegacije iz BiH, učestvovao u radu regionalne interresorne grupe zadužene za praćenje sprovođenja „Mape puta za borbu protiv korupcije i ilegalnih finansijskih tokova za zapadni Balkan“. Realizovane su planirane aktivnosti iz Plana integriteta Ministarstva 2022-2025. godina.⁴

Kroz rad u Radnoj grupi za izradu Strategije za borbu protiv organizovanog kriminaliteta u BiH za period 2023-2026. godina, Ministarstvo je u oktobru 2022. godine dalo saglasnost Ministarstvu bezbjednosti na Prijedlog strategije. Po usvajanju Strategije, Ministarstvo će izraditi Akcioni plan kojim će detaljnije planirati realizovanje aktivnosti za borbu protiv organizovanog kriminaliteta u Republici Srpskoj.

2. Suprotstavljanje terorizmu i ekstremizmu. Kroz rad u Radnoj grupi izrađen je Nacrt strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021-2026, na koji je Vlada Republike Srpske je u julu 2022. godine dala saglasnost.⁵ Savjet ministara BiH je 9. novembra 2022. godine usvojio Strategiju.⁶

U skladu s Zaključkom Vlade Republike Srpske, Ministarstvo je započelo aktivnosti na izradi Akcionog plana Vlade Republike Srpske za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2023-2026.

² Strateških dokumenata Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, strateških dokumenata Republike Srpske i strateških dokumenata na nivou BiH.

³ Zakon o strateškom planiranju i upravljanju razvojem u Republici Srpskoj (63/21), Uredba o strateškim dokumentima u Republici Srpskoj (94/21) i Uredba o sprovedbenim dokumentima (8/22).

⁴ Plan integriteta MUP RS 2022-2025. godina je usvojen 13.04.2022. godine Odlukom ministra UP, budući da je prethodni dokument (2018-2021) prestao sa važenjem.

⁵ Zaključkom Vlade Republike Srpske broj 04/1-012-2-2525/22 od 21.07.2022. godine.

⁶ Zaključkom Savjeta ministara BiH broj 05-07-1-2590-90/22 od 09.11.2022. godine.

Predstavnik Ministarstva je kao član Koordinacionog tima za razvijanje sistema i procedura povratka i prihvata državljana BiH iz zone sukoba Sirije i Iraka, tokom 2022. godine učestvovao u aktivnostima koje su rezultirale izradom Plana repatrijacije i Programom reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije državljana BiH povratnika iz zone sukoba Sirije i Iraka, koje je Savjet ministara BiH usvojio 25.08.2022. godine.

Predstavnik Ministarstva će kao član BH delegacije učestvovati na sastancima sa predstavnicima EUROPOL-a na kojima će se usaglašavati jedinstvena platforma za izradu godišnjeg EUROPOL-ovog izvještaja o situaciji i trendovima terorizma u EU (TE-SAT izvještaj).

3. Suprotstavljanje trgovini ljudima. Predstavnik Ministarstva je, kao imenovani koordinator za borbu protiv trgovine ljudima u Republici Srpskoj, sačinio Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Vlade Republike Srpske za suprotstavljanje trgovini ljudima 2020-2023. godina, za 2021. godinu, koji je Vlada usvojila⁷ i dala saglasnost da se isti dostavi Ministarstvu bezbjednosti, kako bi bio aneks Izvještaja o realizaciji Strategije za suprotstavljanje trgovini ljudima 2020-2023. godina.

U saradnji sa drugim republičkim organima nadležnim za suprotstavljanje trgovini ljudima, realizovao više projektnih aktivnosti od kojih su najznačajnije: analiza problematike u vezi sa prosjačenjem, koja je rezultirala potpisivanjem protokola o postupanju i saradnji subjekata nadležnih za zaštitu i zbrinjavanje djece zatečene u prosjačenju za Grad Prijedor; izrada Nacrta nacionalnih zdravstvenih indikatora za identifikaciju žrtava i potencijalnih žrtava trgovine ljudima na zapadnom Balkanu, koji je usvojen u junu 2022. godine; izrada Regionalnih standardnih operativnih procedura u hitnim slučajevima, koje nisu usvojene tokom 2022. godine; te iniciranje izrade aplikacije za izvještavanje o realizaciji Akcionog plana Vlade i statističkog portala o žrtvama trgovine ljudima za nadležne institucije u Republici Srpskoj.

Predstavnik Ministarstva je, u svojstvu koordinatora, pratio aktivnosti Ministarstva bezbjednosti,⁸ te prisustvovao većem broju sastanaka sa predstavnicima međunarodnih organizacija, američke ambasade i nevladinih organizacija zaduženih za praćenje suprotstavljanja trgovini ljudima. Tom prilikom iste je upoznao sa do sada realizovanim aktivnostima u Republici Srpskoj u ovoj oblasti, kao i sa aktivnostima u ovoj oblasti planiranim u narednom vremenu, uz iskazivanje spremnosti za saradnju u okviru nadležnosti.

⁷ Zaključkom Vlade Republike Srpske broj: 04/1-012-2-729/22 od 10.03.2022. godine.

⁸ Savjetu Evrope i državnom koordinatoru za borbu protiv trgovine ljudima BiH dostavljeni su komentari na Nacrt Izvještaja GRETA-e o sprovođenju Konvencije Savjeta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima. Ministarstvu bezbjednosti je dostavljen komentar na Nacrt Izvještaja o stanju trgovine ljudima u BiH za 2021. godinu, kao i na prijedlog novog projekta Međunarodnog centra za razvoj migracionih politika (ICMPD) u oblasti trgovine ljudima (za period 2023-2026).

Organizovano je obilježavanje Svjetskog i Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima⁹ u Republici Srpskoj, a u sklopu različitih projekata realizovan je veći broj obuka, radionica i seminara za pripadnike regionalnih monitoring timova u Republici Srpskoj.

4. Suzbijanje nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja. Realizovane su mnogobrojne aktivnosti iz Strategije za suzbijanje nasilja u porodici u Republici Srpskoj 2020-2024. godine, kao i kroz različite projekte, radionice, obuke, sastanke eksperata, okrugle stolove i drugo. Tokom 2022. godine imenovani su novi predstavnici Ministarstva u Koordinaciono tijelo za postupanje u slučajevima nasilja u porodici (za Grad Banja Luka).¹⁰

Multisektorskim pristupom, uz učestvovanje širokog spektra subjekata zaštite,¹¹ te saradnjom prilikom postupanja u slučajevima nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja nastoji se povećati efikasnost postupanja i stepen zaštite žrtava nasilja. Kapaciteti Ministarstva unapređeni su tokom 2022. godine realizovanjem sedam obuka za rad na predmetima nasilja u porodici, nakon kojih je sertifikovano 99 policijskih službenika iz sedam policijskih uprava.¹²

5. Suprotstavljanje nezakonitim migracijama. Savjet ministara BiH je usvojio Strategiju u oblasti migracija i azila za period 2021-2025. godina,¹³ ali bez Akcionog plana, budući da je Koordinaciono tijelo za praćenje kretanja ilegalnih migranata preko teritorije Republike Srpske dalo nekoliko primjedbi,¹⁴ na konačni tekst Nacrta Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana za period 2021-2025. godina. O navednom je informisana Vlada Republike Srpske, koja je usvojila informaciju i Zaključkom¹⁵ naložila dalje aktivnosti Koordinacionog tijela u ovoj oblasti.

6. Suprotstavljanje sajber kriminalitetu. Usvajanjem Strategije za borbu protiv sajber kriminaliteta u Republici Srpskoj 2020-2024 i akcionih planova za realizaciju aktivnosti iz

⁹ Povodom Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima (30. juli), koordinator je 30.07.2021. godine, gostovao u programu Radio-televizije Republike Srpske. Povodom Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima (18.oktobar) regionalni monitoring timovi su održali sastanke sa predstavnicima partnerskih organizacija i drugih subjekata sa kojima sarađuju u oblasti suprotstavljanja trgovini ljudima.

¹⁰ Imenovanje članova tima se vrši svake dvije godine, sa zadatkom da: prikuplja, analizira i razmjenjuje podatke; da predlaže mjere za unapređenje saradnje; da osmišlja i predlaže preventivne programe i obuke u oblasti suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i druge.

¹¹ Aktivnosti su, između ostalih, realizovane i sa Gender centrom Vlade Republike Srpske, Misijom OEBS-a u BiH, Mrežom žena MUP RS, Fondacijom Udružene žene iz Banja Luke, Ženskim centrom iz Tuzle, Fondacijom Lara iz Bijeljine i drugim.

¹² Obuke je realizovala Uprava za policijsku obuku (samostalno i u saradnji sa OEBS-om) za policijske službenike iz policijskih uprava Trebinje, Bijeljina, Prijedor, Gradiška, Zvornik, Banja Luka i Doboj.

¹³ Zaključkom Savjeta ministara broj 05-07-1-2873-1/22 od 07.12.2022. godine.

¹⁴ U svojim komentarima na sadržaj Akcionog plana, u septembru 2021. godine, Koordinaciono tijelo (kojim predsjedava direktor policije Republike Srpske) je iznijelo stav da su neprihvatljive aktivnosti uspostavljanja i opremanja najmanje tri privremene lokacije sa objektima za provođenje postupka registracije i identifikacije, te nadogradnja postojećih smještajnih kapaciteta Imigracionog centra za smještaj ranjive kategorije stranaca – na teritoriji Republike Srpske.

¹⁵ Zaključak Vlade Republike Srpske broj 04/1-012-2-1/23 od 12.01.2023. godine.

strategije,¹⁶ zaokružen je strateški okvir za borbu protiv sajber kriminaliteta u Republici Srpskoj. Sačinjen je izvještaj o realizovanim aktivnostima u 2021. godini, koje je Vlada Republike Srpske usvojila.¹⁷ Započete su aktivnosti za izradu akcionih planova za period 2023-2024. godina.

7. Suprotstavljanje zloupotrebi opojnih droga. Na 55. sjednici Komisije za suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj održanoj 28.11.2022. godine, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite iniciralo je aktivnosti za izradu Strategije nadzora nad opojnim drogama i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj, za predstojeći period.¹⁸ Od strateških aktivnosti Ministarstva na sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga tokom 2022. godine, posebno izdvajamo sljedeće:

- učestvovanje u radnim grupama za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga BiH i Pravilnika o čuvanju i uništavanju oduzetih opojnih droga, psihotropnih supstanci, biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i prekursora;
- učestvovanje na Drugom regionalnom forumu o ovisnosti o drogama i oporavku, održanom 8-10.11.2022. godine u Beogradu;¹⁹
- organizovanje obilježavanja „Međunarodnog dana borbe protiv zloupotrebe i krijumčarenja droga“ - 26. juni (organizovanjem seminara „Suprotstavljanje nedozvoljenoj trgovini i prometu opojnih droga i širenju krvno prenosivih bolesti“) i „Međunarodnog mjeseca borbe protiv bolesti zavisnosti“ – 15.11-15.12 (u saradnji sa Komisijom za suzbijanje zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj, distribucijom promotivnog materijala);
- prikazivanje rezultata rada kroz ispunjavanje formulara/upitnika Evropskog centra za praćenje droga i zavisnosti o drogama (EMCDDA - European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction) za 2020. i 2021. godinu;

¹⁶ Akcioni plan za borbu protiv sajber kriminaliteta u Republici Srpskoj 2020-2022, Akcioni plan za zaštitu djece od pornografije u Republici Srpskoj 2020-2022. i Akcioni plan iz oblasti digitalne forenzike u Republici Srpskoj 2020-2022.

¹⁷ Izvještaji su usvojeni Zaključcima: 1) broj 04/1-012-2-1739/22 od 19.05.2022. godine (Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za borbu protiv sajber kriminaliteta u Republici Srpskoj 2020-2022, za period novembar 2020 – decembar 2021. godine), 2) broj 04/1-012-2-1740/22 od 19.05.2022. godine (Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za zaštitu djece od pornografije u Republici Srpskoj 2020-2022, za period novembar 2020 – decembar 2021. godine) i 3) broj 04/1-012-2-1738/22 od 19.05.2022. godine (Izvještaj o realizaciji Akcionog plana iz oblasti digitalne forenzike u Republici Srpskoj 2020-2022, za period novembar 2020 – decembar 2021. godine).

¹⁸ Strategija nadzora nad opojnim drogama i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj za period 2016-2021. godine je prestala sa važenjem. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite je resorno nadležno za izradu i praćenje sprovođenja Strategije nadzora nad opojnim drogama, dok Ministarstvo pruža administrativno-tehničku podršku Komisiji.

¹⁹ Organizatori regionalnog foruma bila su udruženja „Proslavi oporavak“ iz BiH, „Izlazak“ iz Srbije i „Preporod“ iz Crne Gore, uz podršku Svjetske federacije protiv droga (WFAD). Na forumu su predstavljene aktivnosti koje su realizovane na sprovođenju Strategije nadzora nad opojnim drogama i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga u Republici Srpskoj.

- prikazivanje rezultata rada kroz ispunjavanje formulara/upitnika Annual Report Questionnaire/ARQ za 2021. godinu, te formulara/upitnika Individual Drug Seizures/IDS za 2020. i 2021. godinu, Kancelarije UN za droge i kriminal;

Pored navedenih, Ministarstvo je tokom 2022. godine pratilo i izvještavalo o sprovođenju drugih strateških i sprovedbenih dokumenata,²⁰ a predstavnici Ministarstva su učestvovali u radu više radnih grupa za izradu strateških i sprovedbenih dokumenata u Republici Srpskoj i BiH.²¹

2. Informisanje i odnosi sa javnošću

U skladu sa transparentnošću i praksom svakodnevnog informisanja javnosti o bezbjednosnim događajima evidentiranim na teritoriji Republike Srpske, kao i proaktivnim djelovanjem Ministarstva o svim pojavama, koje su od interesa za javnost, predstavnicima medija iz Republike Srpske, BiH i šire, svakodnevno su prezentovane servisne i aktuelne informacije o stanju bezbjednosti na teritoriji Republike Srpske. U 2022. godini dato je 2.266 saopštenja za javnost i 1.832 servisne informacije. Odgovoreno je na 839 zahtjeva medijskih kuća i 943 upita građana, NVO i drugih. Organizovano je 476 konferencija za novinare (redovnih i vanrednih), kao i drugih događaja koji su zahtjevali medijsko praćenje.

Na internet stranici Ministarstva (www.mup.vladars.net) svakodnevno su prezentovane brojne aktivnosti Ministarstva, servisne informacije, strateški projekti, rezultati operativnih akcija koje su organizovane u cilju sprečavanja organizovanog kriminala, pitanja od interesa građana i drugo. Ukupno je na internet stranici objavljeno 2.980 različitih informacija. O interesu javnosti svjedoči podatak da je WEB stranica Ministarstva zabilježila 1.452.000 posjeta. Svakodnevno se ažurira i engleska verzija WEB stranice, koju je posjetio 11.761 građanin. Nastavljena je stalna komunikacija i informisanje građana putem društvenih mreža Facebook sa 36.400 pratilaca, Instagram sa 9.244 pratioca, te You Tube kanala, posredstvom kojih se ustupaju video materijali najznačajnijih aktivnosti.

Građani koji posjeduju android mobilne telefone, direktno se informišu o aktivnostima Ministarstva posredstvom „Viber chat Bot“ aplikacije, kojoj je pristupilo 24.067 korisnika.

Tokom 2022. godine su organizovane i medijski promovisane različite edukativne kampanje kao što su: „Počinje drugo polugodište, vozači oprez“, „Oružje ne štiti, oružje ubija“, „101“ život (posvećena bezbjednosti u saobraćaju), „Stop vršnjačkom nasilju“, „Slavi

²⁰ Ministarstvo je pratilo realizaciju i izvještavalo nosioce aktivnosti o sprovođenju sljedećih dokumenata: Akcionog plana za zaštitu ustavnih nadležnosti Republike Srpske; Akcionog plana Vlade Republike Srpske za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje 2020-2022; Strategije za prihvata i integraciju državljana BiH koji se vraćaju u BiH po osnovu sporazuma o readmisiji i pripadajućeg akcionog plana; Omladinske politike Republike Srpske.

²¹ Predstavnici Ministarstva su tokom 2022. godine učestvovali u izradi više dokumenata, od kojih su najznačajniji: Strategija za unapređenje i zaštitu pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj; Strategija za unapređenje prava i položaja djeteta u Republici Srpskoj; Strategija za unapređenje položaja starih lica u Republici Srpskoj; Omladinska politika Republike Srpske 2023-2027. godine.

odgovorno“, te druge kampanje i predavanja, koja se odnose na suzbijanje raznih oblika kriminaliteta, bezbjednost građana i njihove imovine. Promovisana je i Monografija Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske 1992-2022, otvaranje novog objekta Policijske akademije, te organizovani dani otvorenih vrata u policijskim upravama, policijskim stanicama i Centru za obuku.

Portparoli su učestvovali u radionicama i seminarima: „Bezbjednost novinara i saradnja medija i policije“, „Podizanje svijesti o opasnostima ilegalnog oružja i pisanja kampanja“, „Govor mržnje“, „Sprečavanje dezinformacija u JI Evropi“ i obuci „Glasno, glasnije“ iz oblasti komunikacija.

Policijski orkestar Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske je i u 2022. godini učestvovao prilikom obilježavanja istorijskih događaja od republičkog značaja, u defileima, koncertima, svečanim akademijama, polaganju vjenaca i drugo. Održano je šest cjelovečernih koncerata po gradovima širom Republike Srpske.

3. Međunarodna i međupolicijska saradnja i EU integracije

3.1. Međunarodna i međupolicijska saradnja

Nastavljena je kontinuirana saradnja sa najvišim zvaničnicima diplomatsko-konzularnih predstavništava u BiH, te se u tom pogledu ministar sastao sa 11 ambasadora, diplomatskih predstavnika i šefova međunarodnih organizacija u BiH.

Redovna saradnja ostvarivana je sa predstavnicima međunarodnih organizacija i bezbjednosnih institucija i agencija drugih država (EUROPOL, INTERPOL, CEPOL, SELEC, SEPCA, Sekretarijat PCC SEE, UN, UNDP, UNODC, UNICEF, FBI, ICITAP, Kancelarija vojnog atašea SAD-a, ODC -SOFLE tim, INL, ILEA, Džordž Maršal centar, OSCE, IOM, Savjet Evrope, Svjetska banka, EUFOR) i to kroz realizaciju niza operativnih aktivnosti, raznih vidova obuka i razmjene iskustava, te projekata za unapređenje kapaciteta Ministarstva.

Obrađene su 6.502 komunikacije vezane za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, od čega 5.222 sa nacionalnim centralnim biroima INTERPOL-a, 1.269 sa EUROPOL-om i devet komunikacija sa SELEC-om. Nadležne uprave Ministarstva su ostvarile 2.174 komunikacije prema ovim međunarodnim subjektima.

Komunikacije sa INTERPOL-om su se najčešće odnosile na komunikaciju vezanu za međunarodne difuzne potjernice (19,7%), u vezi sa Opštim kriminalitetom (21,2%), međunarodnim crvenim potjernicama (7,1%), terorizmom (5,6%), plavim potjernicama (8,8%), putničkim motornim vozilima (7,9%), falsifikovanjem dokumenata (6%), VTK (3,5%), trgovinom oružja (2,5%), ilegalnim migracijama (2,4%) i drugim.

Najveći broj komunikacija sa EUROPOL-om odnosio se na opšti kriminalitet (30,1%), ilegalne migracije (28,9%), VTK (7,2%), terorizam (6,1%), trgovinu drogom (5,9%), i druge.

U vezi sa uspostavljanjem Zajedničke kontakt tačke za saradnju sa EUROPOL-om, Savjet ministara BiH dao je saglasnost na Prijedlog pravilnika o radu i operativnoj saradnji Zajedničke kontakt tačke za BiH za saradnju sa EUROPOL-om. Preuzimanje dužnosti

imenovanog oficira za vezu pri EUROPOL-u je odgođeno do stavljanja Zajedničke kontakt tačke u funkciju.

Posebna pažnja Ministarstva usmjeravana je na redovnu saradnju i komunikaciju sa oficirima za vezu i policijskim atašeima (SAD, Republike Austrije, Republike Italije, Republike Francuske, Republike Turske, SR Njemačke, Kraljevine Holandije, Republike Češke, Švajcarske, Velike Britanije i Sjeverne Irske, Kraljevine Španije, Kraljevine Švedske i Kraljevine Norveške i drugih nordijskih zemalja, Republike Srbije, Republike Slovenije, Republike Hrvatske, Mađarske, Bugarske, Izraela i Republike Grčke).

U toku 2022. godine, međunarodni partneri su donirali Ministarstvu opremu vrijednu oko 200.000 KM.

Potpisana su dva dokumenata o saradnji sa subjektima u zemlji (Sporazum o saradnji u oblasti traganja i spasavanja u slučaju vazduhoplovne nesreće na teritoriji Republike Srpske između MUP RS, Direkcije za civilno vazduhoplovstvo i Ministarstva komunikacija i transporta BiH i Memorandum o saradnji u oblasti zaštite djece i mladih u digitalnom okruženju u Republici Srpskoj, između MUP RS i Udruženja „Nova generacija“). Takođe, potpisan je i jedan dokument sa subjektom u inostranstvu (Sporazum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije i Kriminalističko-policijskog univerziteta).

U skladu sa Protokolom između Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i Ministarstva odbrane Republike Srbije o školovanju u vojno-obrazovnim institucijama, zaključno sa 31.12.2022. godine, na školovanju na Vojnoj akademiji nalazi se ukupno osam kadeta (šest pripadnika Ministarstva i dva stipendista).

U skladu sa Sporazumom o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije i Kriminalističko-policijskog univerziteta, zaključno sa 31.12.2022. godine, na školovanju na KPU R. Srbije nalaze se ukupno 2 pripadnika Ministarstva (stipendiste).

Ministarstvo je u toku 2022. godine posredovalo u pripremi za odlazak osam policijskih službenika u UN mirovnu misiju u Južnom Sudanu (6) i na Kipru (2). Zaključno sa 31.12.2022. godine u UN mirovnim misijama se nalazi ukupno devet pripadnika Ministarstva: Južni Sudan (6) i Kipar (3).

Uvažavajući međunarodne konvencije i preporuke, u vezi sa konkretnim obavezama, u 2022. godini, izveštavano je po osam dokumenata (UN, OSCE, Savjet Evrope).

Nastavljeno je sa realizacijom obaveza iz projekata sa međunarodnim subjektima, kojih je u toku 2022. godine bilo ukupno 25 i fokusirani su na teme: suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malim i lakim oružjem (OSCE), sprečavanje rodno zasnovanog nasilja (OSCE), jačanje borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (OSCE), unapređenje policijskog obavještajnog rada -ILP (OSCE), prevencija i borba protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vodi ka terorizmu (OSCE),

jačanje kapaciteta policije za sprečavanje seksualnog uznemiravanja (*Ambasada SAD*), saradnja u oblasti borbe protiv kriminaliteta i terorizma (*CEPOL*), borba protiv ilegalne trgovine oružjem (*UNDP*), jačanje sfere rodne ravnopravnosti (*UNDP*), digitalizacija i institucionalna i regionalna saradnje (*UNDP*), ekološki prihvatljivo upravljanje otpadom (*UNDP*), otvoreni podaci (*UNDP*), sajber kriminal i digitalne istrage (*DCAF*), izgradnja integriteta (*DCAF*), prava djece (*UNICEF*), zaštita djece od nasilja (*UNICEF*, *EMMAUS*, *Save the Children*), prevencija maloljetničkog kriminala (*PH International*), jačanje strateške komunikacije i profesionalnih kapaciteta za upravljanje procesom rehabilitacije i reintegracije u BiH (*Atlanska inicijativa* i *GCERF*), poštovanje ljudskih prava lica lišenih slobode u policijskom pritvoru (*Savjet Evrope*), unapređenje položaja LGBTI (*Savjet Evrope*), upravljanje rehabilitacijom nasilnih zatvorenika u BiH (*Savjet Evrope*), sigurnost javnih prostora u dijelu sprečavanja seksualnog nasilja nad ženama i djevojčicama (*UN WOMEN*), unapređenje pomoći migrantima i tražiocima azila (*IOM*), izgradnja institucionalnih kapaciteta u vezi sa reintegracijom, resocijalizacijom i rehabilitacijom povratnika iz zona sukoba i njihovih porodica (*IOM*), borba protiv trgovine ljudima (*IOM*).

Vršeni su poslovi međunarodne pravne pomoći uz koordinaciju sa operativnim upravama Ministarstva, te Ministarstvom pravde BiH. Obradeno je 29 zahtjeva operativnog i neoperativnog karaktera od policija iz inostranstva kao i zahtjeva operativnih uprava Ministarstva ka policijama u inostranstvu. Takođe, Ministarstvo je ambasadama i konzulatima u BiH prosljedilo 32 informacije koje su u direktnoj vezi sa njihovim državljanima, a koje su evidentirane u Republici Srpskoj.

Održavana je redovna komunikacija i saradnja Ministarstva sa institucijama u Republici Srpskoj, kao i ostalim bezbjednosnim i pravosudnim institucijama u BiH.

U izvještajnom periodu organizacije civilnog društva usmjerile su pažnju na integralni pristup kroz socijalnu zaštitu (*Otaharin* i *Caritas iz Švajcarske*), jačanje odgovora na krivična djela počinjena iz mržnje i izazivanja mržnje, kao i jačanje međusobne saradnje između subjekata zaštite, policije i pravosuđa na temu nasilja u porodici, te pristupom i povjerenjem Roma u institucije bezbjednosti i pravosuđa u BiH (*Atlanska inicijativa*), sprečavanja zloupotrebe javnih resursa u izbornom periodu (*Transparency International BiH*).

Pripadnici Ministarstva su učestvovali u različitim aktivnostima brojnih međunarodnih i domaćih organizacija i inicijativa, inostranih i domaćih kompanija, koje kroz svoje programe rada, između ostalog, tretiraju i teme koje se tiču bezbjednosti (*RCC*, *DAHUA*, *Švedska agencija za migracije*, *Folke Bernadotte Academy (FBA)*, *GI-TOC*, *Frod foruma*, „*SHOT*“ d.o.o. kompanija iz Sarajeva, *Verlab institut* iz Sarajeva; *Media Marketing* iz Banja Luke, *Centar za nestalu i zlostavljaju djecu* iz Beograda, *USAID/INSPIRE* i dr.).

Udruženje Mreža žena MUP RS - RS WPON nastavilo je sa provođenjem aktivnosti sa ciljem jačanja uloge žene unutar Ministarstva, zaštite i sprečavanja nasilja nad ranjivim kategorijama (žene i djeca), kao i aktivnostima vezanim za afirmaciju Udruženja.

Stalnim kontaktima sa domaćim i međunarodnim predstavnicima, te redovnom distribucijom informacija, ostvareni su značajni rezultati na promovisanju djelovanja i napora Ministarstva na međunarodnom i domaćem planu.

3.2. Evropske integracije

U izvještajnom periodu, Ministarstvo je u oblasti evropskih integracija pratilo, analiziralo, koordiniralo, organizovalo i učestvovalo u aktivnostima vezanim za ispunjavanje obaveza koje proističu iz dokumenata i politika relevantnih za proces integracija, kao što su Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Strategija proširenja Evropske unije, Analitički izvještaj - Mišljenje Komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU, Izvještaj o BiH, preporuke sa Odbora i Pododbora i dr.

Nastavljene su aktivnosti na praćenju procesa harmonizacije pravnih propisa nacionalnog zakonodavstva sa komunitarnim pravom (pravom Evropske unije).

Ministarstvo aktivno učestvuje u izradi Programa integrisanja BiH kroz više Radnih grupa za različite oblasti, a predsjedavajuća je institucija za poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost i poglavlje 31 - Spoljna bezbjednosna i odbrambena politika.

Pored ostalih relevantnih insitucija u BiH, Ministarstvo je učestvovalo u izradi Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz Analitičkog izvještaja Evropske komisije, međutim oko određenih pitanja nije postignuta saglasnost svih učesnika. Sporna pitanja su izdvojena u poseban Aneks koji će biti predmet razmatranja na ministarskim konferencijama, a dio Akcionog plana o kojem je postignut kompromis je usvojen na sjednici Savjeta ministara.

Evropska komisija jeza 2022. godinu objavila Izvještaj o zemljama potencijalnim kandidatima i zemljama kandidatima za članstvo u EU i dijelu koji se odnosi na oblast unutrašnjih poslova, odnosno vladavinu prava uopšte, ocijenjeno je da je ostvaren određeni napredak. Prilikom objave Paketa proširenja za 2022. godinu EK je preporučila da Evropski savjet dodijeli BiH status kandidata za članstvo u EU, u decembru tekuće godine, pod uslovom da se preduzmu određeni koraci na ispunjavanju osam najbitnijih prioriteta od postojećih 14. U skladu s tim, 15. decembra 2022. godine, članovi Evropskog savjeta dali su na sastanku u Briselu zeleno svjetlo čime je Bosna i Hercegovina zvanično dobila status kandidata za članicu Evropske unije.

Od značajnijih aktivnosti u procesu evropskih integracija, tokom izvještavanog perioda, a u skladu sa ključnim preporukama Evropske komisije i nalaza iz Mišljenja EK o zahtjevu BiH za članstvo u EU te pratećeg Analitičkog izvještaja, predstavnici Ministarstva su aktivno učestvovali u radu Koordinacionog odbora za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja u BiH, kao i u radu Radne grupe za uspostavljanje Fokalne tačke/Fokalnih tački za vatreno oružje u BiH. Ministarstvo je formiralo Fokalnu tačku za vatreno oružje 7. februara 2022. godine.

Predstavnici Ministarstva su u izvještajnom periodu nastavili aktivan rad na implementaciji Zakona o bezbjednosti kritičnih infrastruktura u Republici Srpskoj.

Ministarstvo redovno prati i određene aktivnosti tijela Savjeta Evrope. U sklopu aktivnosti koje proizilaze iz preporuka FATF-a, tokom 2022. godine izrađen je nacrt dopune Procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma te prateći Akcioni plan, koji su trenutno u fazi usaglašavanja. Radna grupa zadužena za izradu dopune Procjene, u izvještavanom periodu je održala pet sastanaka.

Realizovane su aktivnosti u radu Odbora i pododbora osnovanih u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju: Pododbor za unutrašnje poslove i pravosuđe; Pododbor za transport, energiju, životnu sredinu i regionalni razvoj; Pododbor za inovacije, tehnološki razvoj i socijalnu politiku (informaciono društvo, mediji, obrazovanje, zapošljavanje, javno zdravstvo), te u radu Posebne grupe za reformu javne uprave između BiH i EU.

Realizovane su aktivnosti na praćenju Monitoringa vizne liberalizacije i pripreme Evropskoj komisiji redovnih dvomjesečnih izvještaja o realizaciji preostalih obaveza.

U saradnji sa *TAIEX*-om Evropske komisije (Instrument za tehničku pomoć i razmjenu informacija) u oktobru realizovana je radionica „Prevoz opasnih materija – implementacija odredbi i regulativa u praksi“.

Ministarstvo je aktivno učestvovalo u četiri projekta finansirana od strane Evropske unije: Tvining projekat IPA 2017 „EU podrška borbi protiv sajber kriminala u BiH“ IPA 2018 „Podrška u uspostavljanju AFIS-a u BiH“; regionalni projekat IPA 2019 „Borba protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“ i iProceeds 2 Projekat Savjeta Evrope i Evropske unije „Izgradnja kapaciteta u oblasti borbe protiv sajber kriminala“.

Dostavljeni su komentari Ministarstvu za evropske integracije i međunarodnu saradnju na nacrtu projekata koji su planirani da se predlože za tematski prioritet 3 za IPA 2023 i 2024 te koje je Ministarstvo bezbjednosti objedinilo u dva Akciona fišea, jedan za 2023. godinu i jedan za 2024. godinu, kao i prijedlozi na listu kratkih preliminarnih prijedloga akcija u okviru Višedržavne IPA 3 za 2023. godinu, koje je izradila Evropska komisija.

Ministarstvo je učestvovalo u radu platforme IISG - Integrisanog upravljanja područjem unutrašnje bezbjednosti za Zapadni Balkan koja ima za cilj poboljšanje kolektivne efikasnosti bezbjednosnih akcija u regionu i preko koje se prati sprovođenje svih projekata u regionu u oblastima terorizma, organizovanog kriminala, pranja novca i sl, kako ne bi dolazilo do preklapanja projekata. Predstavници Ministarstva učestvuju u aktivnostima dva stuba pomenute platforme:

- Prvi stub: Inicijativa Zapadnog Balkana u borbi protiv terorizma Zapadnog Balkana (WBCTi)
- Drugi stub: Inicijativa Zapadnog Balkana u borbi protiv teškog kriminaliteta (WBSCi) na Zapadnom Balkanu,

Ministarstvo je nastavilo kontinuirano da koordinira aktivnosti pri davanju savjetodavnih i stručnih mišljenja na upit predstavnika u Narodnoj skupštini Republike Srpske i Parlamentarnoj skupštini BiH na propise i dokumente iz svoje nadležnosti.

4. Struktura kadrova i kadrovski poslovi

4.1. Struktura kadrova

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, sistematizovano je 7.612 izvršilaca (6.145 policijskih službenika, 1.004 državna službenika i 463 namještenika).

Tabela 1. Uporedni pregled nacionalne strukture zaposlenih u MUP RS na dan 31.12.2022.

Nacionalna pripadnost	Stanje na dan 31.12.2022.		Stanje na dan 31.12.2021.		+ - %
	broj	%	broj	%	
Srbi	6.551	93,6	6.643	93,6	-1,4
Bošnjaci	330	4,7	335	4,7	-1,5
Hrvati	62	0,9	62	0,9	-
Ostali	58	0,8	59	0,8	-1,7
Ukupno	7.001	100	7.099	100	-1,4

Na dan 31.12.2022. godine broj zaposlenih u Ministarstvu je iznosio 7.001, što je za 98 izvršilaca manje u odnosu na 2021. godinu. Od ukupnog broja zaposlenih, 5.287 su policijska službenika, 1.045 državnih službenika, 482 namještenika i 187 pripravnika. Od ukupnog broja zaposlenih 24,0% su žene, a preostalih 76,0% su muškarci.

4.2. Kadrovski poslovi

U 2022. godini sprovedeno je 29.296 postupaka iz oblasti radnih odnosa (22.991 postupak u nadležnosti ministra i 6.305 postupaka u nadležnosti direktora policije). Doneseno je 616 rješenja o prijemu u radni odnos na neodređeno i određeno vrijeme²², 514 rješenja o prestanku radnog odnosa²³, 1.020 rješenja o rasporedu, 400 rješenja o utvrđivanju čina, 1.073 druga rješenja po raznim osnovama, doneseno je 14.002 rješenja o utvrđivanju koeficijenta za obračun plate zaposlenih u Ministarstvu i drugih akata 8.181.

Iz oblasti disciplinskog postupka realizovana su 82 izjašnjenja (na tužbe, na preinačen tužbeni zahtjev, na zahtjev za ispravku presude, na rješenje o prekidu parničnog postupka, Odboru državne uprave za žalbe, na prijedlog za izvođenje dokaza, na žalbe, na reviziju, žalbe na presude i uložene revizije), 91 provjera o disciplinskoj odgovornosti, 30 rješenja i tri ovlašćenja za provođenje predhodnog postupka. U oblasti statusnih pitanja zaposlenih sprovedena su 972 postupka.

5. Zakonitost u radu Ministarstva

²²Od čega je primljeno 24 policijska službenika, 53 državna službenika, 38 namještenika, jednog pripravnika sa VSS i 500 pripravnika (kadeta Policijske akademije).

²³Rješenja o prestanku radnog odnosa su u 2022. godini, donesena po osnovu: penzionisanja (316), smrti radnika (25), voljom zaposlenog (39), disciplinske mjere „prestanak radnog odnosa“ (13), isteka rada na određeno vrijeme (117), gubitka radne sposobnosti (2), otkaz od strane MUP (1) i prestanka mandata (1).

U 2022. godini realizovane su planirane aktivnosti, poslovi i zadaci u cilju unapređenja primjene zakonskih i podzakonskih propisa u Ministarstvu, te izgradnji i zaštiti integriteta zaposlenih i zakonitosti u radu.

Zaprimljeno je ukupno 818 predmeta²⁴, od kojih je 415 predstavki građana, udruženja i drugih subjekata na nezakonito ili neprofesionalno ponašanje zaposlenih u Ministarstvu, 117 zahtjev za sprovođenje unutrašnjeg postupka, 63 prijave koje su podnijeli zaposleni u Ministarstvu, 101 predmet iz kategorije ostalih i 122 početna izvještaja o upotrebi sile.

5.1. Unutrašnji postupci

U izvještajnom periodu okončano je 775 predmeta, i to unutrašnji postupci po 401 predstavci, 98 zahtjeva za sprovođenje unutrašnjeg postupka, 54 prijave, 90 predmeta iz kategorije ostalih, te su sačinjene 132 potvrde o ocjeni zakonitosti i pravilnosti upotrebe sile.

Nakon sprovedenog unutrašnjeg postupka od strane Službe za zaštitu integriteta i zakonitosti u radu po predstavkama građana: 34 predstavke su ocijenjene kao osnovane; u 110 predstavki navodi su nepotvrđeni; 169 predstavki je ocijenjeno kao neosnovano; 11 predstavki je ustupljeno drugim organizacionim jedinicama Ministarstva na postupanje; a za 77 predstavki je odlučeno da se neće sprovoditi unutrašnji postupak (zbog zastare za sprovođenje unutrašnjeg postupka ili zbog drugih razloga predviđenih Pravilnikom o disciplinskom postupku).

U unutrašnjem postupku od 98 zahtjeva 80,61% je ocijenjeno osnovano i od 54 prijave osnovano je 31,49%.

Sprovedeno je 95 unutrašnjih postupaka protiv 133 policijska službenika.

Prema okolnostima incidenta, najviše predstavki, zahtjeva i prijave se odnosilo na: narušavanje ugleda Ministarstva (35,8%), nesavjestan rad zaposlenih (16,8%), nedolično ponašanje (9,5%), nelegalne radnje sa obilježjima KD (9,5%), zloupotrebu ovlašćenja (5,3%), koruptivno ponašanje (5,3%), zlostavljanje ili nehumano ponašanje (5,3%), neopravdano odsustvovanje s posla (3,2%), zloupotreba bolovanja (1,00%) i drugo.

5.2. Disciplinski postupci

U toku 2022. godine, na osnovu sprovedenih unutrašnjih postupaka po predstavkama, prijavama i zahtjevima, podnesen je 91 zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka za težu povredu dužnosti protiv 130 policijskih službenika. Sproveden je prvostepeni disciplinski postupak i doneseno je 85 prvostepenih rješenja za 115 policijskih službenika i izrečene su sljedeće disciplinske mjere: prestanak radnog odnosa za dvanaest policijskih službenika, novčana kazna za 81 policijskog službenika, 19 policijskih službenika je oslobođeno disciplinske odgovornosti i tri policijska službenika su disciplinski odgovorni, ali se neće izricati disciplinska mjera, za četiri policijska službenika doneseni su zaključci o obustavljanju disciplinskih postupaka.

²⁴Putem „Aplikacije za prijavu sumnji na korupciju i drugih nepravilnosti u radu – APK“ zaprimljene su dvije predstavke.

Na prvostepene odluke disciplinskih komisija, izjavljeno je 8 žalbi Jedinice za profesionalne standarde i izjavljeno je 39 žalbi policijskih službenika.

Policijski odbor je zaprimio 221 predmet, od čega je 88 disciplinskih predmeta i 133 predmeta ostalih statusnih pitanja.

Kada su u pitanju teže povrede dužnosti, Policijski odbor je u drugostepenom postupku donio: *sedam odluka* – odbijene kao neosnovane žalbe policijskih službenika i potvrđeno rješenje o prestanku radnog odnosa za 11 policijskih službenika; *tri odluke* – usvojena žalba policijskih službenika, preinačeno u oslobođajuću za *tri* policijska službenika; *jedna odluka* – usvojena žalba policijskih službenika, ukida se rješenje i obustavljen disciplinski postupak zbog nastupanja zastare za vođenje postupka za jednog policijskog službenika; *dvije odluke* – usvojena kao osnovana žalba JPS²⁵ i preinačuje se disciplinska odgovornost (novčana kazna) za dva policijska službenika; *21 odluka* – odbijene kao neosnovane žalbe policijskih službenika i potvrđuje se rješenje (novčana kazna) za 29 policijskih službenika; *dvije odluke* – odbijena kao neosnovana žalba JPS i potvrđuje se rješenje, oslobođajuća za *dva* policijska službenika; *jedna odluka* – odbijena žalba JPS i potvrđeno rješenje (novčana kazna) za *jednog* policijskog službenika; *jedna odluka* – usvojena žalba kao osnovana i nalaže se sprovođenje disciplinskog postupka za *dva* policijska službenika; *dvije odluke* – odbijena žalba kao neosnovana i potvrđuje se rješenje (bez izricanja disciplinske mjere) za *tri* policijska službenika; *jedna odluka* – odbijena žalba JPS i potvrđuje se rješenje (oglašen odgovornim bez disciplinske mjere) za jednog policijskog službenika; *jedna odluka* – odbijena žalba policijskog službenika kao neosnovana za *dva* policijska službenika; *jedna odluka* – *djelimično se usvaja* žalba policijskog službenika, prestanak se preinačuje u novčanu kaznu za *dva* policijska službenika.

Podneseno je 27 izvještaja nadležnim tužilaštvima protiv 36 pripadnika Ministarstva i dvije dopune izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv tri policijska službenika.

Vezano za predmete po kojima se pored unutrašnje vodila i krivična istraga, donesena je jedna presuda Osnovnog suda protiv jednog policijskog službenika, kojom je isti oglašen krivim, zatim, podignute su četiri optužnice protiv četiri policijska službenika, doneseno je pet naredbi o sprovođenju istrage protiv 10 policijskih službenika, zatim sedam naredbi o nesprovođenju istrage protiv više policijskih službenika i tri naredbe o obustavi istrage protiv četiri policijska službenika. Suspendovano je ukupno 35 policijskih službenika.

II - POLICIJSKI POSLOVI

1. Suzbijanje i sprečavanje kriminaliteta

U 2022. godini preduzimano je niz operativnih mjera i aktivnosti usmjerenih na sprečavanje vršenja krivičnih djela, otkrivanju i procesuiranju svih oblika kriminaliteta,

²⁵Skraćeno od Jedinica za profesionalne standarde.

naročito težih krivičnih djela i krivičnih djela sa elementima organizovanosti. Prioritetno su rasvjetljavana krivična djela protiv života i tijela, razbojništva i razbojničke krađe sa težim posljedicama, izazivanje opšte opasnosti i ostali oblici ugrožavanja bezbjednosti građana i imovine, te oni delikti koji su izazvali posebnu pažnju i uznemirenost javnosti. Takođe, posebna pažnja je posvećena suzbijanju krijumčarenja i zloupotreba opojnih droga, krađe i legalizacije kradenih motornih vozila, zloupotrebe falsifikovanih dokumenata, presijecanju kanala krijumčarenja oružja, ljudi i robe.

Smanjen je broj evidentiranih i otkrivenih krivičnih djela za 3,3% u odnosu na 2021. godinu. Od ukupno 6.830 krivična djela, 40,8% su izvršila nepoznata lica i koeficijent njihove rasvijetljenosti iznosi 70,8%.

Tabela 2. Uporedni pregled evidentiranog kriminaliteta u 2022/2021.

r.b.	KRIMINALITET	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj evidentiranih krivičnih djela	6.830	7.062	-3,3
1.1.	Broj krivičnih djela po poznatom počiniocu	4.045	3.893	3,9
1.2.	Broj krivičnih djela po NN počiniocu	2.785	3.169	-12,1
2.	Broj podnesenih izvještaja tužilaštvu	5.890	5.963	-1,2
3.	Broj prijavljenih lica	6.591	6.322	4,3
	- maloljetnici	161	153	5,2
	- povratnici	1.738	1.888	-7,9
4.	Broj rasvijetljenih KD po NN	2.066	2.391	-13,6
4.1.	od počinjenih u toku godine	1.932	2.222	-13,1
4.2.	iz prethodnih godina	134	169	-20,7
5.	Broj KD evidentiran kao „Svjež čin“	167	165	1,2
6.	Broj lica lišenih slobode	186	189	-1,6
	Koeficijent ukupne rasvijetljenosti (%)	87,8	86,9	
	Koeficijent rasvijetljenosti po NN (%)	70,8	71,6	

Za izvršena krivična djela nadležnim tužilaštvima je podneseno 5.890 izvještaja (manje za 1,2%) protiv 6.591 lica (više za 4,3%).

Od ukupnog broja prijavljenih lica, 1.738 je povratnika u izvršenju krivičnih djela (manje za 7,9%), a evidentiran je i 161 maloljetni delinkvent (više za 5,2%).

Policijski službenici su u 167 slučajeva slobode lišili 186 izvršilaca krivičnih djela (od kojih 131 na osnovu ličnih zapažanja i 55 na osnovu prijave građana) u toku ili neposredno nakon izvršenja krivičnog djela.²⁶ U odnosu na uporedni period, povećana je ova aktivnost policijskih službenika za 1,2%.

²⁶Takozvani „svjež čin“. Od evidentiranih 167 slučajeva, počinio su u 32 slučaja otkriveni prilikom vršenja KD Krađa, u 12 slučajeva prilikom vršenja KD Teška krađa, u jednom slučaju prilikom vršenja KD Razbojništvo, u 16 prilikom vršenja KD Oštećenje i oduzimanje tuđe stvari, u osam prilikom vršenja ostala KD protiv imovine, u 10 slučajeva KD protiv života i tijela, u po jednom prilikom vršenja KD Nasilničko ponašanje i KD Oštećenje ili uništenje javnih uređaja, u 28 prilikom ostalih KD opšteg kriminaliteta, u 31 prilikom vršenja KD u vezi sa zloupotrebama droga, šest KD u vezi sa privrednim kriminalitetom i 21 ostalih KD.

Tabela 3. Pregled kriminaliteta po PU u 2022.

rb	Kriminalitet po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Broj evidentiranih KD	1.684	393	888	155	986	849	710	575	241	249	100
1.1.	Br KD po poznatom počiniocu	902	277	617	89	434	485	412	383	178	169	99
1.2.	Broj KD po NN počiniocu	782	116	271	66	552	364	298	192	63	80	1
2.	Broj izvještaja	1.437	331	771	145	861	722	647	515	220	209	32
3.	Broj prijavljenih lica	1.394	394	769	146	1.194	766	649	581	233	238	227
	- maloljetnici	22	4	12	2	28	28	22	15	9	19	-
	- povratnici	374	164	315	42	214	166	164	141	58	45	55
4.	Broj rasvijetljenih KD po NN	555	100	189	55	466	259	208	137	41	55	1
4.1.	od počinjenih u toku godine	528	96	166	53	438	245	185	128	40	52	1
4.2.	iz prethodnih godina	27	4	23	2	28	14	23	9	1	3	-
5.	KD „Svjež čin“	14	10	8	3	26	12	13	18	7	56	-
6.	Broj lica lišenih slobode	15	11	9	3	28	14	22	21	7	56	-
7.	Koefic. ukupne rasvijet. (%)	85,2	95,0	88,5	91,7	88,8	86,2	84,6	89,0	90,5	88,9	100
8.	Koefic. rasvijetlj. po NN (%)	68,6	83,3	64,3	80,9	80,3	68,5	64,8	68,2	64,1	66,3	100

Struktura kriminaliteta. U strukturi počinjenih krivičnih djela u izvještajnom periodu, najbrojnija su bila krivična djela opšteg kriminaliteta (5.748 KD), sa udjelom od 84,2% u ukupnom kriminalitetu. U porastu su krivična djela koja svojim radom otkriva policija.

Tabela 4. Uporedni pregled strukture kriminaliteta u 2022/2021.

r.b.	Struktura kriminaliteta	2022.	2021.	+ - %
1.	Opšti kriminalitet	5.748	5.922	-2,9
2.	Zloupotreba opojnih droga	319	338	-5,6
3.	Privredni kriminalitet	476	495	-3,8
4.	KD u oblasti bezbjednosti saobraćaja	287	307	-6,5
	Ukupno KD	6.830	7.062	-3,3

Prosječna godišnja stopa promjene kriminaliteta u zadnjih pet godina je negativna, što pokazuje da se ukupan broj krivičnih djela svake godine smanjivao u prosjeku za 3,4%.

1.1. Opšti kriminalitet

Smanjen je broj evidentiranih krivičnih djela opšteg kriminaliteta za 2,9%. Od evidentiranih 5.748 KD opšteg kriminaliteta u 45,8% slučajeva su izvršioци bili nepoznati. Tužilaštvima je podnesen 5.061 izvještaj protiv 5.425 lica. Broj maloljetnih delinkvenata je veći za 7,7%, dok je broj povratnika manji za 10,2% u odnosu na uporednu godinu.

U 2022. godini su rasvijetljena ukupno 5.033 KD, tako da koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 85,6%²⁷. Po nepoznatom izvršioци je rasvijetljeno ukupno 1.920 KD opšteg kriminaliteta, od kojih je rasvijetljeno i 131 KD izvršeno u prethodnom periodu. Koeficijent rasvijetljenosti po nepoznatom izvršioци iznosi 69,4%.

²⁷U 2021. godini koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosio je 84,7%, a po nepoznatom izvršioци 70,5%.

Tabela 5. Uporedni pregled opšteg kriminaliteta u 2022/2021.

r.b.	OPŠTI KRIMINALITET	2022.	2021.	+ - %
1.	Br evidentiranih KD opšteg kriminaliteta	5.748	5.922	-2,9
1.1.	Broj krivičnih djela po poznatom počiniocu	3.113	2.927	6,4
1.2.	Broj krivičnih djela po NN počiniocu	2.635	2.995	-12,0
2.	Broj podnesenih izvještaja tužilaštvu	5.061	5.100	-0,8
3.	Broj prijavljenih lica	5.425	5.212	4,1
	- maloljetnici	153	142	7,7
	- povratnici	1.509	1.681	-10,2
4.	Broj rasvijetljenih KD po NN	1.920	2.227	-13,8
4.1.	od počinjenih u toku godine	1.789	2.063	-13,3
4.2.	iz prethodnih godina	131	164	-20,1
5.	Pričinjena materijalna šteta u KM	9.760.782	8.602.555	13,5
	Koeficijent ukupne rasvijetljenosti (%)	85,6	84,7	
	Koeficijent rasvijetljenosti po NN (%)	69,4	70,5	

Tabela 6. Pregled opšteg kriminaliteta po PU u 2022.

r.b.	Opšti kriminalitet po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Br evident. KD opšteg krim.	1.472	337	735	138	839	698	621	469	184	205	50
1.1.	Broj KD po poznat. počiniocu	715	223	468	80	363	345	331	277	129	133	49
1.2.	Broj KD po NN počiniocu	757	114	267	58	476	353	290	192	55	72	1
2.	Broj podnesenih izvještaja	1.270	287	659	129	744	619	579	425	163	171	15
3.	Broj prijavljenih lica	1.198	339	644	129	1.049	621	571	459	169	197	49
	- maloljetnici	22	4	11	2	26	24	22	15	8	19	-
	- povratnici	336	142	273	41	192	148	148	132	48	37	12
4.	Broj rasvijetljenih KD po NN	530	98	185	47	393	248	200	137	33	48	1
4.1.	od počinjenih u toku godine	503	94	162	45	368	234	177	128	32	45	1
4.2.	iz prethodnih godina	27	4	23	2	25	14	23	9	1	3	-
5.	Koeficijent ukup. rasvijetlj. (%)	83,1	94,1	86,1	90,7	87,5	83,3	82,5	86,6	87,6	87,0	100
6.	Koeficijent rasvijet. po NN (%)	67,6	83,1	63,8	78,3	78,4	67,6	63,9	68,2	58,9	64,0	100

Policijski službenici su u 109 slučajeva lišili slobode izvršioci u toku ili neposredno nakon izvršenja KD opšteg kriminaliteta.

Ukupna pričinjena materijalna šteta nastala izvršenjem ovih krivičnih djela je za 13,5% veća u odnosu na 2021. godinu.

Prema strukturi opšteg kriminaliteta, od ukupnog broja izvršenih KD opšteg kriminaliteta 48,0% se odnosi na imovinska KD, 11,1% na KD protiv života i tijela, 1,5% na KD protiv polnog integriteta i seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i 39,4% na ostala KD opšteg kriminaliteta.

Tabela 7. Uporedni pregled strukture opšteg kriminaliteta u 2022/2021.

R.b.	Struktura opšteg kriminaliteta	2022.	2021.	+ - %
1.	KD protiv života i tijela	637	597	6,7
2.	KD protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	86	75	14,7
3.	Imovinska KD	2.757	3.078	-10,4
4.	Ostala KD opšteg kriminaliteta	2.268	2.172	4,4
	Ukupan broj KD opšteg kriminaliteta	5.748	5.922	-2,9

1.1.1. Krivična djela protiv života i tijela

U toku 2022. godine je prijavljeno 637 KD protiv života i tijela što je za 40 KD ili 6,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Koeficijent rasvijetljenosti krivičnih djela protiv života i tijela iznosi 98,0%, dok koeficijent rasvijetljenosti po nepoznatom izvršiocu iznosi 91,5%.

Tabela 8. Uporedni pregled KD protiv života i tijela u 2022/2021.

rb	KD protiv života i tijela	2022.	2021.	+ -
1.	Teško ubistvo	5	6	-16,7
2.	Ubistvo	2	5	-60,0
3.	Teško ubistvo u pokušaju	2	2	-
4.	Ubistvo u pokušaju	11	16	-31,3
5.	Ubistvo djeteta pri porođaju	1	-	-
6.	Ubistvo i samoubistvo	1	2	-50,0
7.	Nehatno lišenje života	1	-	-
8.	Tjelesna povreda	490	451	8,6
9.	Teška tjelesna povreda	118	108	9,3
10.	Učestvovanje u tuči	5	6	-16,7
11.	Napuštanje nemoćnog lica	1	-	-
12.	Izlaganje opasnosti	-	1	-
	Ukupno KD protiv života i tijela	637	597	6,7
	<i>Koeficijent ukupne rasvijetljenosti (%)</i>	<i>98,0</i>	<i>99,0</i>	
	<i>Koeficijent rasvijetljenosti po NN (%)</i>	<i>91,5</i>	<i>95,0</i>	

Ubistva. U toku 2022. godine evidentirano je 10 ubistava (pet KD Teško ubistvo, dva KD Ubistvo, jedno KD Ubistvo djeteta pri porođaju, jedno KD Nehatno lišenje života i jedno ubistvo nakon kojeg je počinjeno samoubistvo), u kojima je smrtno stradalo 10 lica, od kojih su dva novorođenčeta. Nepoznata lica su izvršila šest ubistava (pet KD Teško ubistvo i jedno KD Ubistvo), od kojih su dva KD Teška ubistva ostala nerastvijetljena.

Tabela 9. Pregled KD protiv života i tijela po PU u 2022.

rb	KD protiv života i tijela po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Teško ubistvo	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	1
2.	Ubistvo	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
3.	Teško ubistvo u pokušaju	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
4.	Ubistvo u pokušaju	6	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-
5.	Ubistvo djeteta pri porođaju	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Ubistvo i samoubistvo	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
7.	Nehatno lišenje života	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
8.	Tjelesna povreda	88	14	81	7	84	59	63	38	27	29	-
9.	Teška tjelesna povreda	30	10	9		12	15	15	11	5	11	-
10.	Učestvovanje u tuči	2	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-
11.	Napuštanje nemoćnog lica	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	128	25	92	7	98	77	80	54	32	42	2
	<i>Koef. ukupn rasvijetlj (%)</i>	<i>98,4</i>	<i>100</i>	<i>96,7</i>	<i>100</i>	<i>98,0</i>	<i>96,2</i>	<i>98,8</i>	<i>98,1</i>	<i>100</i>	<i>97,6</i>	<i>100</i>
	<i>Koef. rasvijet. po NN (%)</i>	<i>95,8</i>	<i>100</i>	<i>80,0</i>	<i>100</i>	<i>90,0</i>	<i>91,7</i>	<i>94,7</i>	<i>91,7</i>	-	-	<i>100</i>

Prema strukturi ubistava počinjena su:

- **pet KD Teško ubistvo** (sva su izvršila nepoznata lica i dva su ostala nerasvjetljena):
 - dana 19.03.2022. godine u mjestu Ljubija, Prijedor, kada je **NN lice** upotrebom najlonske kese ugušilo novorođenče ženskog pola. **Ostalo nerasvjetljeno.**
 - dana 21.03.2022. godine u naselju Pećani, Prijedor, kada je **NN lice** upotrebom nepoznatog vatrenog oružja lišilo života **R.B.**, načelnika SKP PU Prijedor. Naknadno su slobode lišena tri lica, od kojih je kao izvršilac identifikovan **A.M.**, dok se lica **D.R.** i **I.R.** dovode u vezu kao saučesnici prilikom izvršenja KD.
 - dana 14.10.2022. godine u mjestu Trnovica, Zvornik, kada je **NN lice** upotrebom vatrenog oružja lišilo života **B.B.** KD je **naknadno rasvjetljeno**, kada je slobode lišen **G.B.**
 - dana 29.11.2022. godine u mjestu Jaćen, Rogatica, kada je **NN lice** upotrebom fizičke snage lišilo života **M.S.** **Ostalo nerasvjetljeno.**
 - dana 02.12.2022. godine u Banja Luci, kada je **NN lice** upotrebom hladnog oružja - noža lišilo života **A.B.** KD je **naknadno rasvjetljeno**, kada je slobode lišen **D.M.**
- **dva KD Ubistvo** (od kojih jedno po NN licu i isto je rasvjetljeno):
 - dana 04.06.2022. godine u mjestu Obodnik, Kotor Varoš, kada je **Z.R.** upotrebom pištolja lišio života sestru **M.V.**
 - dana 29.09.2022. godine u mjestu Pučile, Bijeljina, kada su **NN lica** upotrebom fizičke snage lišili života **G.K.** KD je **naknadno rasvjetljeno**, kada su slobode lišena braća **S.G.** i **M.G.**
- **jedno KD Ubistvo djeteta pri porođaju:**
 - izvršeno u aprilu 2022. godine u Prijedoru, kada je **N.T.** nakon poroda usmrtila novorođenče – nepoznatog pola.
- **jedno KD Ubistvo i samoubistvo:**
 - dana 09.10.2022. godine u mjestu Kakmuž, Petrovo, kada je **R.R.** upotrebom vatrenog oružja lišio života **R.N.**, a potom počinio samoubistvo.
- **jedno KD Nehatno lišenje života:**
 - dana 16.01.2022. godine u mjestu Stari Brod, Rogatica, kada je **Đ.V.** tokom lova nehatno lišio života **N.S.**

Prema polu žrtava, sedam žrtava je muškog, dvije žrtve ženskog pola, dok se u slučaju KD ubistvo djeteta pri porođaju nije mogao utvrditi pol žrtve. Prema starosnoj strukturi žrtava: dvije su žrtve novorođenčad, dvije žrtve od 20 do 30 godina, dvije od 31 do 50 godina, dvije starosti od 31 do 64 godine i dvije žrtve su starosti od 70 do 78 godina.

Kao sredstvo izvršenja, u pet slučajeva je upotrijebljeno vatreno oružje, u četiri slučaja fizička snaga i u jednom slučaju hladno oružje. Identifikovano je devet izvršilaca od kojih osam muškog i jedno ženskog pola.

U 2022. godini je izvršeno za 47,4% manje ubistava u odnosu na period prije pet godina (2018. godinu).

Ubistva u pokušaju. Evidentirana su dva KD Teško ubistvo u pokušaju i 11 KD Ubistvo u pokušaju (šest su izvršila NN lica, od kojih je pet naknadno rasvijetljeno - PU BL - 3 i PU IS - 2), koje je počinilo 14 identifikovanih lica. *Ostalo je nerasvijetljeno* KD Ubistvo u pokušaju koje je izvršeno u septembru, kada je NN lice na parking prostoru u Bulevaru srpske vojske u Banja Luci, sačekalo i pucalo u B.Đ, nakon čega se motociklom udaljilo u nepoznatom pravcu.

Ova KD su izvršena na području: PU Banja Luka (6), PU Istočno Sarajevo (4), PU Doboj (1), PU Zvornik (1) i PU Trebinje (1).

1.1.2. KD protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

U toku 2022. godine, registrovano je 26 KD protiv polnog integriteta (više za 8,3% u odnosu na 2021. godinu) i 60 KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (više za 17,6% u odnosu na 2021. godinu). Sva ova KD su rasvijetljena.

Tabela 10. Uporedni pregled KD protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta u 2022/2021.

rb	Krivična djela protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	2022.	2021.	+ - %
1.	KD protiv polnog integriteta	26	24	8,3
1.1.	Silovanje	6	4	50,0
1.2.	Obljuba nad nemoćnim licem	2	3	-33,3
1.3.	Polno uznemiravanje	15	12	25,0
1.4.	Polna ucjena	1	4	-75,0
1.5.	Navođenje na prostituciju	2	1	100
2.	KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	60	51	17,6
2.1.	Obljuba sa djetetom mlađim od 15 god.	28	30	-6,7
2.2.	Polna zloupotreba djeteta starijeg od 15 god.	9	1	xxx ²⁸
2.3.	Iskorištavanje djece za pornografiju	15	10	50,0
2.4.	Upoznavanje djece s pornografijom	2	4	-50,0
2.5.	Zadovoljenje polnih strasti pred djetetom	3	3	-
2.6.	Navođenje djeteta na prisustvovanje polnim radnjama		1	-
2.7.	Navođenje djeteta na prostituciju	1	-	-
2.8.	Iskorištavanje kopjuterske mreže ili komunik. dr. teh. sred. za izvr.	1	1	-
2.9.	Polno nasilje nad djetetom	1	1	-
Ukupno KD		86	75	14,7

Tabela 11. Pregled KD protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta po PU u 2022.

rb	Krivična djela protiv polnog integriteta i KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP sj
1.	KD protiv polnog integriteta	11	1	4	-	2	2	5	-	1	-	-
1.1.	Silovanje	4	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
1.2.	Obljuba nad nemoćnim licem	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
1.3.	Polno uznemiravanje	5	1	3	-	-	2	4	-	-	-	-
1.4.	Polna ucjena	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1.5.	Navođenje na prostituciju	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

²⁸ Broj ovih KD veći je za osam u odnosu na 2021. godinu

2.	KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta	19	2	10	1	15	8	2	-	2	1	
2.1.	Obljuba sa djetetom mlađim od 15 god.	10	1	3	-	8	5	-	-	1	-	-
2.2.	Polna zloup. djeteta starijeg od 15 god.	2	-	2	-	2	2	1	-	-	-	-
2.3.	Iskorištavanje djece za pornografiju	4	1	3	-	5	1	1	-	-	-	-
2.4.	Upoznavanje djece s pornografijom	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5.	Zadovoljenje pol. strasti pred djetetom	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2.6.	Navođenje djeteta na prisustvovanje polnim radnjama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.7.	Navođenje djeteta na prostituciju	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2.8.	Iskorištavanje kompjuterske mreže ili komunikacije drugim tehničkim sredstvima za izvršenje KD seksualnog zlostavljanja ili iskorištavanja djeteta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
2.9.	Polno nasilje nad djetetom	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno 86 KD		30	3	14	1	17	10	7	-	3	1	

Silovanje. Evidentirano je šest KD Silovanje od kojih je jedno bilo u pokušaju (za dva više u odnosu na 2021. godinu). Dva ova KD su izvršila tada nepoznata lica i ista su rasvijetljena. Sve žrtve silovanja su bile ženskog pola, od kojih tri maloljetnice, dok su svi izvršioци bili muškog pola.

Preventivne aktivnosti na sprečavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece. Ministarstvo je tokom 2022. godine realizovalo aktivnosti kroz projekte:

- **Projekat Prevencija i rad na sprečavanju seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju** koji se provodi u saradnji sa međunarodnim organizacijama UNICEF, EMMAUS i *Save the Children*, realizovani su sastanci i radionice na teme jačanja prevencije nasilja nad djecom u digitalnom okruženju i značaja digitalnog okruženja u borbi protiv trgovine ljudima te je dat doprinos u kreiranju letka u okviru kampanje za podizanje svijesti o trgovini ljudima. Na veb sajtu Ministarstva je omogućen pristup linku EMMAUS-a, na osnovu saradnje definisane potpisanim Protokolom o saradnji. Pružena je podrška *Save the Children* Ministarstvu u vidu izrade postera „Stop vršnjačkom nasilju“ za potrebe redovne aktivnosti edukacija po srednjim školama u Republici Srpskoj na temu sprečavanja vršnjačkog nasilja.
- **Projekat Sigurni gradovi i sigurni javni prostori, UN WOMEN u BiH** koji je bio fokusiran na područje dvije mjesne zajednice Lazarevo i Vrbanja. Tokom 2022. i 2023. godine nastavlja se saradnja sa lokalnim akterima na unapređenju podržavajuće atmosfere u Banjoj Luci, kako bi javni prostori bili bezbjedniji i inkluzivniji za žene i djevojčice. Aktivnosti su usmjerene na podizanje svijesti koristeći inovativne alate uz učešće lokalnih stručnjaka i influensera, unapređenje zakonodavstva u RS koje se bavi ovom problematikom, unapređenje reakcije na seksualno uznemiravanje, jačanje kapaciteta za inkluzivno urbano planiranje provođenjem sigurnosnih revizija i sl. Sve navedeno podrazumijevalo je i novo uspostavljanje Savjetodavne grupe u koju su, na molbu UN WOMEN-a, ponovo imenovani isti predstavnici iz ovog Ministarstva.

1.1.3. Imovinski kriminalitet

Imovinski kriminalitet zauzima visoko mjesto u ukupnoj strukturi kriminaliteta u Republici Srpskoj. Činjenica je da se radi o najčešćim krivičnim djelima (40,4% od ukupnog kriminaliteta), te da u strukturi prijavljenih lica participiraju ne samo punoljetna lica, već i maloljetnici, a veliki udio je i povratnika u izvršenju krivičnog djela.

Za izvršenih 2.757 KD protiv imovine (10,4% manje), nadležnim tužilaštvima je podneseno 2.476 izvještaj (9,0% manje), protiv 2.144 lica (7,1% manje). Koeficijent ukupne rasvijetljenosti KD protiv imovine iznosi 73,4%, a po NN izvršiocu 65,5%.

Tabela 12. Uporedni pregled imovinskih KD u 2022/2021.

r.b.	Imovinska krivična djela	2022.	2021.	+ - %
1.	Krađe	759	905	-16,1
2.	Šumske krađe	216	206	4,9
3.	Krađe energije	141	106	33,0
4.	Teške krađe	804	962	-16,4
5.	Razbojništva	36	21	71,4
6.	Razbojničke krađe	2	2	-
7.	Prevare	186	221	-15,8
8.	Iznude	22	17	29,4
9.	Ucjene	15	6	150,0
10.	Prikrivanje	14	15	-6,7
11.	Utaja	100	100	-
12.	Oštećenje i oduzimanje tuđe stvari	420	485	-13,4
12.1.	Oštećenje tuđe stvari	410	469	-12,6
12.2.	Oduzimanje tuđe stvari	1	3	-66,7
12.3.	Oduzimanje motornog vozila	9	13	-30,8
13.	Paljevina	24	15	60,0
14.	Zelenaštvo	2	1	100
15.	Ostala imovinska krivična djela	16	16	-
Ukupno imovinskih krivičnih djela		2.757	3.078	-10,4
Koefic. ukupne rasvijetljenosti (%)		73,4	72,9	
Koefic. rasvijetljenosti po NN (%)		65,5	66,2	

Tabela 13. Pregled imovinskih KD po PU u 2022.

rb	Imovinska KD po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Krađe	227	49	74	20	102	82	67	89	21	28	-
2.	Šumske krađe	42	8	31	5	61	13	26	23	6	1	-
3.	Krađe energije	59	20	31	1	9	9	5	4	2	1	-
4.	Teške krađe	250	36	79	15	114	114	120	43	13	16	4
5.	Razbojništva	11	1	4	1	4	7	3	3	1	1	-
6.	Razbojničke krađe	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Prevare	64	7	25	4	21	31	20	2	7	3	2
8.	Iznude	6	-	4	-	1	5	2	1	1	1	1
9.	Ucjene	6	-	2	-	-	5	1	-	-	-	1
10.	Prikrivanje	6	1	1	-	2	-	-	-	-	-	4
11.	Utaja	48	3	14	2	8	8	9	1	1	6	-
12.	Ošt. i oduz. tuđe stv.	88	19	64	13	41	52	56	43	25	19	-
12.1.	Oštećenje tuđe stvari	86	19	64	12	41	50	53	43	25	17	-
12.2.	Oduzim. tuđe stvari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-

12.3.	Oduz. motornog vozila	2	-	-	1	-	2	3	-	-	1	-
13.	Paljevina	5	1	3	-	4	5	2	2	-	2	-
14.	Zelenaštvo	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Ostala imovinska KD	3	-	2	-	2	6	2	1	-	-	-
	Ukupno imovinska KD	817	145	335	61	369	337	313	212	77	78	13
	Koef.ukupne rasv. (%)	71,8	87,8	73,2	80,6	75,8	70,0	68,6	76,0	74,7	71,6	100
	Koef. rasv. po NN (%)	62,9	81,6	62,2	73,9	72,8	63,0	60,6	67,7	57,4	64,6	-

Broj prijavljenih maloljetnika (76) je manji za 16,5%, kao i broj povratnika za 12,5% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna materijalna šteta nastala izvršenjem imovinskih KD u 2022. godini, iznosila je 9.331.939 KM, što je više za 22,4% u odnosu na uporednu godinu ²⁹.

Teške krađe. Evidentirana su 804 KD Teška krađa (za 16,4% manje) od kojih se u 63 slučaja radilo o krivičnom djelu u pokušaju. Policijski službenici su u 12 slučajeva lišili slobode izvršioci u toku ili neposredno nakon izvršenja KD (svježi čin). U toku 2022. godine 784 KD su počinila nepoznata lica, od kojih su rasvijetljena 373 KD, a rasvijetljeno je i 80 KD Teška krađa izvršenih u prethodnom periodu. Koeficijent ukupne **rasvijetljenosti** KD Teška krađa iznosi 53,5%, dok je koeficijent rasvijetljenosti po nepoznatom izvršiocu 52,4%. Nadležnim tužilaštvima su podnesena 743 izvještaja protiv 472 lica. Najčešći objekti izvršenja KD Teška krađa su bili: kuće (283), trgovinsko – ugostiteljski objekti (173), vozila (61), garaže, podrumi i šupe (54), preduzeća (53), stanovi (47), vikendice (33), u vjerske objekte (14), javne ustanove (8), kladionice (8), benzinske pumpe (7), stubište zgrada (4), bolnice (3), apoteke (2), i drugo (54). Prema izjavama oštećenih ukupna materijalna šteta nastala izvršenjem KD Teška krađa iznosila je 4.310.205 KM, što je za 35,2% više u odnosu na 2021. godinu. Od 804 KD Teška krađa 13 krivičnih djela su bile drske krađe.

Razbojništva. Evidentirano je 36 KD Razbojništvo (više za 71,4%), od kojih jedno u pokušaju. Od ukupnog broja razbojništava, 33 KD su počinila nepoznata lica. Rasvijetljeno je 17 KD iz tekuće godine i tri KD iz prethodnih godina. Koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 59,0%, dok koeficijent rasvijetljenosti po nepoznatom izvršiocu iznosi 55,6%. Nadležnim tužilaštvima je podneseno 36 izvještaja protiv 51 lica. Objekti napada su bili: kuće (8), benzinske pumpe (5), kladionice (4), vozila (3), banka (1)³⁰, stan (1), pošta (1)³¹, zlatara (1)³², trgovinski objekti (2) i ostala mjesta (10). Izvršiocu su upotrijebili fizičku snagu (12 slučajeva), hladno oružje (2 slučaja), tupi predmet (2 slučaja), te prijetili upotrebom vatrenog oružja (11 slučajeva), upotrebom hladnog oružja (8 slučajeva) i fizičke snage (1 slučaj). Ova KD su izvršena nad 47 žrtava i tom prilikom tri lica zadobila su teške tjelesne povrede i 14 lica lake

²⁹Prijavljena materijalna šteta prema izjavama oštećenih u 2021. godini je iznosila 7.621.046 KM.

³⁰Dana 14.02.2022. godine NN lice je u Obudovcu, Šamac, izvršilo razbojništvo u poslovnici banke „Naša Banka“ AD Bijeljina i otuđilo novac u iznosu oko 4.000 KM.

³¹ Dana 05.04.2022. godine NN lice je u Banja Luci, izvršilo razbojništvo u poslovnici AD „Pošte Srpske“ i uz prijetnju upotrebe noža otuđilo novac u iznosu 630 KM.

³²Dana 09.12.2022. godine dva NN lica su iz zlatare „Celje“ u Bijeljini otuđila zlatni nakit u vrijednosti od 23.166 KM – rasvijetljeno.

tjelesne povrede. Prema izjavama oštećenih, pričinjena materijalna šteta iznosi 396.639 KM, što je za 194,6%³³ više u odnosu na 2021. godinu.

Otuđenje motornog vozila. Prijavljeno je 46 KD koja se odnose na otuđenje motornog vozila. Smanjen je broj ovih krivičnih djela za 17,9%³⁴. Od ukupnog broja ovih KD (46), pet KD su izvršila poznata lica i 41 KD nepoznata lica. Naknadno je rasvijetljeno 27 KD, koja su izvršena u 2022. godini i dva KD koja su izvršena u prethodnim godinama. Ostalo je nerastvijetljeno 14 KD³⁵ u vezi sa otuđenjem motornih vozila i na njihovom rasvijetljavanju se intenzivno radi. Koeficijent ukupne rasvijetljenosti ovih KD iznosi 70,8% (u 2021 = 65,5%), a koeficijent po NN 67,4% (u 2021 = 61,5%).

Tabela 14. Pregled krivičnih djela u vezi sa otuđenjem motornih vozila po PU u 2022.

rb	KD u vezi sa otuđenjem motornih vozila	2022.											
		BL	G R	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP	Σ
1.	KD Teška krađa vozila	5	1	-	-	2	3	1	1	-	-	2	15
1.1	Broj KD po NN	4	1	-	-	2	3	1	1	-	-	-	12
1.2.	Rastvijetljeno iz 2022.	3	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	7
1.3.	Rastvijetljeno iz prethodnih god.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	KD Krađa vozila	3	-	2	1	3	3	5	4	-	1	-	22
2.1	Broj KD po NN	3	-	2	1	3	3	5	4	-	1	-	22
2.2.	Rastvijetljeno iz 2022.	1	-	1	1	2	3	3	3	-	1	-	15
2.3.	Rastvijetljeno iz prethodnih god.	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
3.	KD oduzimanje vozila	2	-	-	1	-	2	3	-	-	1	-	9
3.1	Broj KD po NN	1	-	-	1	-	2	2	-	-	1	-	7
3.2.	Rastvijetljeno iz 2022.	1	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	5
3.3.	Rastvijetljeno iz prethodnih god.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno KD otuđenja MV 2021.		10	1	2	2	5	8	9	5	0	2	2	46

- Prijavljeno je **15 KD Teška krađa vozila**, od kojih su 12 počinila nepoznata lica. Rasvijetljeno je sedam KD koja su izvršila NN lica u 2022. godini, tako da koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 66,7%, a koeficijent po NN iznosi 58,3%.
- Prijavljena su **22 KD Krađa vozila**, i sva su počinila nepoznata lica. Rasvijetljeno je 15 KD koja su izvršila NN lica u 2022. godini, kao i dva KD iz prethodnih godina, tako da su koeficijent ukupne rasvijetljenosti i koeficijent po NN identični i iznose 70,8%.
- Od prijavljenih **devet KD Oduzimanje motornog vozila**, sedam KD su počinila nepoznata lica. Rasvijetljeno je pet KD koja su izvršila NN lica, tako da koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 77,8%, a koeficijent po NN 71,4%.

Pored ovih KD u vezi sa vozilima, izvršena su: tri KD Teška krađa vozila u pokušaju, dva

³³ Dana 26.07.2022. godine u mjestu Kosjerovo, Laktaši, NN lica su izvršila razbojništvo u kući V.S i tom prilikom otuđili oko 200.000 KM - nerastvijetljeno.

³⁴U 2021. godini je prijavljeno 56 slučajeva otuđenja motornog vozila: 18 slučajeva teške krađe, 25 slučajeva krađe i 13 slučajeva oduzimanja motornog vozila.

³⁵Ostala su nerastvijetljena KD u vezi sa otuđenjem MV: pet KD Teška krađa vozila, sedam KD Krađa vozila i dva KD Oduzimanje motornog vozila.

KD Prevara u osiguranju, 13 KD Falsifikovanje isprave, četiri KD Navođenje na ovjeravanje neistinitog sadržaja, 11 KD Utaja i jedno KD Lažno prijavljivanje KD.

U 2022. godini je pronađeno i vlasnicima vraćeno 46 vozila (u 2021=49), od kojih je 25 otuđeno na teritoriji Republike Srpske, šest na teritoriji Federacije BiH i 15 vozila za kojima je potragu raspisao INTERPOL. Najčešća meta ovih krivičnih djela su bila motorna vozila marke „Volkswagen“, „Audi“, „BMW“ i „Mercedes“.

U odnosu na prije pet godina (2018. godinu), od najtežih imovinskih krivičnih djela, u 2022. godini evidentirano je za 40,0% manje KD Teška krađa, 33,9% manje KD Krađa, 50,0% manje KD Razbojništvo i 43,9% manje KD u vezi sa otuđenjem motornih vozila.

1.1.4. Visokotehnološki kriminalitet

Broj i vrsta krivičnih djela iz oblasti visokotehnološkog kriminaliteta, kao i ekonomsku štetu koja nastaje izvršenjem ovih krivičnih djela, veoma je teško procijeniti. Međutim, broj ovih krivičnih djela je u stalnom porastu. Rizici visokotehnološkog kriminala izazivaju štetne posljedice na povjerenje u informacione tehnologije i prava pojedinca. Prihodi koji se ostvare izvršenjem ovih KD sve su značajniji, a posebna opasnost su mogućnost neovlaštenim pristupima kompjuterskim sistemima vladinih institucija i bankarskim sistemima sa ciljem pribavljanja protivpravne imovinske korisiti ili onemogućavanja građana da koriste dostupne servise.

Zbog prirode savremenih informacionih tehnologija načini izvršenja su raznoliki i sve sofisticiraniji. U 2022. godini otkrivena su 163 KD iz oblasti visokotehnološkog kriminaliteta (za 11,6% više) za koja je nadležnim tužilaštvima proslijeđeno 146 izvještaja protiv 155 lica.

Najzastupljenija krivična djela u oblasti visokotehnološkog kriminaliteta su KD: Kompjuterske prevare; Iskorištavanje djece za pornografiju; Upoznavanje djece sa pornografijom; Prevare; Pranje novca; Proganjanje i Ugrožavanje sigurnosti.

Tabela 15. Uporedni pregled KD visokotehnološkog kriminaliteta u 2022/2021.

r.b.	KD visokotehnološkog kriminaliteta	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj krivičnih djela visokotehnološkog kriminaliteta	163	146	11,6
1.1.	KD protiv bezbjednosti kompjuterskih podataka (GlavaXXXII KZ RS)	13	15	-13,3
1.1.1.	Oštećenje kompjuterskih podataka i programa (čl.407)	-	-	-
1.1.2.	Kompjuterska sabotaža (čl. 408)	-	-	-
1.1.3.	Izrada i unošenje kompjuterskih virusa (čl.409)		1	-
1.1.4.	Kompjuterska prevara (čl. 410)	8	13	-38,5
1.1.5.	Neovlašten pristup zaštićenom kompjuteru, kompjuterskoj mreži, telekomunikacionoj mreži i elektronskoj obradi podataka (čl.411)	5	1	xxx ³⁶
1.1.6.	Sprečavanje i ograničavanje pristupa javnoj kompjuterskoj mreži (čl.412)	-	-	-
1.1.7.	Neovlašteno korištenje kompjutera ili kompjuterske mreže (čl. 413)	-	-	-
1.2.	KD protiv polnog integriteta i seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (Glava XV KZ RS)	18	20	-10,0
1.2.1.	Iskorištavanje djece za pornografiju (čl.175)	14	10	40,0
1.2.2.	Obljuba sa djetetom mlađim od petnaest godina (čl. 176)	-	1	-
1.2.3.	Upoznavanje djece s pornografijom (čl. 177)	1	3	-66,7

³⁶ Broj ovih KD veći je za 4 u odnosu na 2021. godinu

1.2.4.	Iskorištavanje kompjuterske mreže ili komunikacije drugim tehničkim sredstvima za izvršenje KD seksualnog zlostavljanja ili iskorištavanja djeteta (čl. 178)	1	1	-
1.2.5.	Polna zloupotreba djeteta starijeg od 15 godina (čl.173)	-	-	-
1.2.6.	Polno uznemiravanje	1	1	-
1.2.7.	Polna ucjena (čl. 166)	1	4	-75,0
1.3.	Ostala KD visokotehnološkog kriminaliteta	132	111	18,9
1.3.1.	Ugrožavanje sigurnosti (čl. 150)	42	28	50,0
1.3.2.	Neovlašteno prisluškivanje i tonsko snimanje (čl. 155)	1	-	-
1.3.3.	Proganjanje (čl. 144)	6	6	-
1.3.4.	Neovlašteno fotografisanje (čl. 156)	6	3	100
1.3.5.	Neovlašteno korištenje ličnih podataka (čl. 157)	2	4	-50,0
1.3.6.	Javno podsticanje na terorističke aktivnosti (čl. 302)	-	-	-
1.3.7.	Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje (čl. 359)	-	-	-
1.3.8.	Prevara (čl. 230)	26	24	8,3
1.3.9.	Iznuda (čl. 232)	2	3	-33,3
1.3.10.	Ucjena (čl. 233)	6	3	100
1.3.11.	Falsifikovanje isprave (čl. 347)	1	2	-50,0
1.3.12.	Krađa energije (čl. 225)	1	-	-
1.3.13.	Pranje novca (čl. 263)	27	28	-3,6
1.3.14.	Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksploziv. materija (čl. 361)	2	2	-
1.3.15.	Lažno prijavljivanje krivičnog djela (čl. 334)	4	-	-
1.3.16.	Pronevjera (čl. 316)	1	-	-
1.3.17.	Povreda privatnosti djeteta (čl. 189)	1	1	-
1.3.18.	Nedozvoljena trgovina (čl. 271)	-	2	-
1.3.19.	Nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici (čl. 190)	1	-	-
1.3.20.	Neovlaštena upotreba tuđeg poslovnog imena i druge posebne oznake robe ili usluga (čl. 260)	-	1	-
1.3.21.	Krivotvorenje novca (čl.205 KZ BiH)	1	-	-
1.3.22.	Krađa (čl. 224)	2	2	-
1.3.23.	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja (čl. 315)	-	1	-
1.3.24.	Lažno predstavljanje (čl. 313)	-	1	-
2.	Broj izvještaja tužilaštvu	146	116	25,9
3.	Broj lica	155	153	1,3
3.1.	- maloljetnika	6	4	50,0
3.2.	- povratnika	32	31	3,2

Ministarstvo je u 2022. godini, učestvovalo u sprovođenju devet operativnih akcija (od kojih je pet međunarodnih) u vezi sa VTK, koje su usmjerene na otkrivanje KD dječje pornografije, zaštite autorskih prava, kompjuterskih prevara i izrade i unošenja kompjuterskih virusa, trgovine kulturnim dobrima, iznuda, ucjena, kao i prevarama i pranjem novca u vezi sa sportskim mečevima i drugim krivičnim djelima.

Tokom 2022. godine sprovedeno je pet međunarodnih kriminalističkih obrada:

- „Plagijat 2022“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD iz oblasti zaštite autorskih prava, a sprovodi se u saradnji sa EUROPOL-om i nadležnim institucijama u inostranstvu.
- „First Light“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD kompjuterska prevara, a sprovodi se u saradnji sa INTERPOL-om i PU.
- „Karika 2022“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece, a sprovodi se u saradnji sa nadležnim institucijama Republike Srbije, Republike Hrvatske i Republike Crne Gore.

- „Pandora VII“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD iz oblasti zaštite neovlaštene trgovine kulturnim dobrima putem interneta, a sprovodi se u saradnji sa INTERPOL-om i nadležnim institucijama za sprovođenje zakona u inostranstvu.
- „Tiket“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD prevara i pranja novca u vezi sa lažnim dojavama o sportskim mečevima, a sprovodi se u saradnji sa INTERPOL-om i nadležnim institucijama za sprovođenje zakona u BiH i inostranstvu.

Takođe su sprovedene i četiri kriminalističke obrade:

- „Sistem 2022“ - zavedena sa ciljem sprečavanja i suzbijanja KD u vezi sa iskorištavanjem djece za pornografiju, a sprovodi se u saradnji sa policijskim upravama na terenu.
- „Skripta“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD pranje novca i neovlaštenog pristupa zaštićenom kompjuteru, kompjuterskoj mreži, telekomunikacionoj mreži i elektronskoj obradi podataka, a sprovodi se u saradnji sa OJT u Banjaluci i PU.
- „Kupa“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja KD izrada i unošenje kompjuterskih virusa i iznuda, a sprovodi se u saradnji sa OJT u Banjaluci.
- „Vektor“ - zavedena sa ciljem otkrivanja i dokazivanja krivičnih djela prevara, iznuda i pranje novca i ista je lokalnog karaktera i sprovodi se u saradnji sa OJT u Trebinju i organizacionim jedinicama MUP-a na regiji.

Pored operativnih mjera, permanentno je pružana aktivna stručno – specijalistička podrška policijskim agencijama država iz okruženja, kao i drugim međunarodnim policijskim organizacijama u okviru sprovođenja mjera i radnji na pronalaženju i otkrivanju mreža zaraženih računara.

Preventivne aktivnosti. Ministarstvo je učestvovalo u realizaciji Projekta **Saradnja u oblasti borbe protiv sajber kriminala (Iproceeds 2 - Cooperation on Cybercrime under the Instrument of Pre-accession - IPA)**³⁷. Projekat je nastavak realizovanog projekta Iproceeds 1, a usmjeren je na pronalaženje kriminalne dobiti stečene upotrebom interneta i obezbjeđivanje elektronskih dokaza. U okviru projekta realizovani su sastanci, obuke i radionice. Ministarstvo je organizovalo konferenciju *„Jačanje saradnje između policije, tužilaštva, suda i privatnog sektora u istragama krivičnih djela na štetu djece izvršenih u virtuelnom okruženju“* u junu u Banjaluci. Učesnici konferencije bili su službenici koji se bave borbom protiv sajber kriminala nad djecom, predstavnici nadležnih organa za borbu protiv sajber kriminala i nevladinih organizacija iz Republike Srpske i Federacije BiH. Cilj konferencije je isticanje značaja i učestalosti ove vrste kriminala, te postizanje višeg nivoa razumijevanja, saradnje, razmjene iskustava i najboljih praksi između relevantnih institucija javnog i privatnog sektora u vođenju krivičnih istraga. Naglašena je važnost postupanja sa materijalom dječije pornografije od početnih saznanja o izvršenju krivičnih djela, njegovog

³⁷U projektu učestvuju Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Sjeverna Makedonija, Turska i Kosovo*, a predviđeno je da traje od početka 2020. godine do polovine 2023. godine.

korištenja kroz istragu i krivični postupak. Takođe, razmatrala su se i sva druga pitanja od značaja za adekvatno procesuiranje krivičnih djela.

Kroz **IPA 2017 Podrška u borbi protiv sajber kriminala u BiH** čiji su implementatori timovi iz Hrvatske i Austrije, realizovano je 19 obuka.

U okviru projekta zaustaviti nasilje nad djecom „**Prevenција i rad na sprečavanju seksualnog iskorišćavanja i zlostavljanja djece**“, koju sprovodi *UNICEF*, Ministarstvo je formalizovalo saradnju sa:

- Save the Children-om i EMMAUS-om Protokolom o saradnji u slučajevima nasilja nad djecom i mladima u digitalnom okruženju sa Centrom za sigurni internet u BiH, kojim rukovodi Međunarodni forum solidarnosti – EMMAUS i
- Memorandumom o razumijevanju na polju ostvarivanja saradnje u procesu osiguranja efikasnih mehanizama zaštite djece od seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju sa međunarodnom organizacijom *Save the Children*.

Realizovani su sastanci i radionicnj na teme jačanja prevencije nasilja nad djecom u digitalnom okruženju i značaja digitalnog okruženja u borbi protiv trgovine ljudima te je dat doprinos u kreiranju letka u okviru kampanje za podizanje svijesti o trgovini ljudima. Na veb sajtu Ministarstva je omogućen pristup linku EMMAUS-a, na osnovu saradnje definisane potpisanim Protokolom o saradnji.

1.1.5. Ostala krivična djela opšteg kriminaliteta

Evidentirano je 2.268 ostalih krivičnih djela opšteg kriminaliteta, što je više za 4,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 16. Uporedni pregled ostalih KD opšteg kriminaliteta u 2022/2021.

rb	Ostala krivična djela opšteg kriminaliteta	2022.	2021.	+ - %
1.	Izazivanje opšte opasnosti	65	98	-33,7
2.	Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja	238	263	-9,5
3.	Nasilje u porodici	861	740	16,4
4.	Nasilničko ponašanje	31	38	-18,4
5.	Falsifikovanje isprave	148 ³⁸	135	9,6
6.	Navođenje na ovjeravanje neistinitog sadržaja	53	68	-22,1
7.	Spreč. sl. lica u vrš. sl. radnje	29	41	-29,3
8.	Napad na sl. lice u vrš. sl. dužnosti	33	36	-8,3
9.	Ugrožavanje sigurnosti	334	295	13,2
10.	Samovlašće	18	24	-25,0
11.	Lažno prijavljivanje KD	37 ³⁹	29	27,6
12.	Proganjanje	34	33	3,0
13.	Nezakonit lov	19	12	58,3

³⁸ Od toga 43 KD u vezi sa falsifikovanjem diploma, 19 KD u vezi sa falsifikovanjem registarskih tablica i 24 KD u vezi sa falsifikovanjem uvjerenja.

³⁹ Od toga u 20 slučajeva se radilo o postavljanju bombe ili druge eksplozivne naprave, zatim tri slučaja su se odnosila na razbojništvo i jedan slučaj na otuđenje motornog vozila.

14.	Izbjegavanje davanja izdržavanja	45	38	18,4
15.	Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje	6	4	50,0
16.	Krijumčarenje lica	17	17	-
17.	KD protiv izbornih prava	69	6	xxx ⁴⁰
18.	Lažno predstavljanje	7	13	-46,2
19.	Ratni zločini	8	12	-33,3
20.	Ostala KD opšteg kriminaliteta	216	270	-20,0
	UKUPNO ostalih KD opšteg kriminaliteta	2.268	2.172	4,4

Tabela 17. Pregled ostalih KD opšteg kriminaliteta po PU u 2022.

rb	Ostala KD opšteg kriminaliteta po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Izazivanje opšte opasnosti	14	1	8	3	13	10	8	7	1	-	-
2.	Nedoz. proizv. i promet oružja	30	21	36	5	27	27	15	38	9	24	6
3.	Nasilje u porodici	198	65	156	38	91	120	79	74	22	18	-
4.	Nasilničko ponašanje	3	1	-	-	14	7	-	4	1	1	-
5.	Falsifikovanje isprave	52	14	6	5	26	11	10	10	6	5	3
6.	Navod. na ovjeru neist.sadržaja	22	9	1	-	6	8	3	1	1	1	1
7.	Spreč. sl. lica u vrš. sl. radnje	7	3	1	3	5	3	4	1	1	1	-
8.	Napad na sl. lice u vrš. sl. duž.	2	2	4	2	3	3	3	10	1	3	-
9.	Ugrožavanje sigurnosti	76	19	41	6	36	47	58	26	13	11	1
10.	Samovlašće	6	2	4	1	2	1	2	-	-	-	-
11.	Lažno prijavljivanje KD	4	1	4	-	8	2	8	6	1	3	-
12.	Proganjanje	16	1	2	2	3	3	1	3	1	2	-
13.	Nezakonit lov	5	2	1	-	1	1	1	2	4	2	-
14.	Izbjegavanje davanja izdrž.	10	5	2	-	8	16	3	-	1	-	-
15.	Javno izaz. i pod. nasilja i mrž.	2	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-
16.	Krijumčarenje lica	2	3	-	-	3	1	3	1	1	-	3
17.	KD protiv izbornih prava	-	-	2	-	62	-	2	-	-	-	3
18.	Lažno predstavljanje	3	-	1	-	1	-	-	2	-	-	-
19.	Ratni zločini	-	-	-	-	-	1	-	-	-	7	-
20.	Ostala KD opšteg kriminalit.	45	15	23	4	46	13	19	18	9	6	18
	Ukupno KD	497	164	294	69	355	274	221	203	72	84	35

Smanjen je broj evidentiranih KD **Izazivanje opšte opasnosti** za 33,7% u odnosu na prethodnu godinu. Od počinjenih 65 KD, nepoznata lica su izvršila 31 KD. Ostalo je nerasvijetljeno 11 KD izvršenih u 2022. godini, tako da koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosi 84,3%. Kao način izvršenja korištena je eksplozivna naprava (tri slučaja), vatreno oružje (25 slučajeva), požar (23 slučaja) i ostalo (14 slučajeva). Prilikom izvršenja ovih KD dva lica su smrtno stradala (PU Banja Luka i PU Mrkonjić Grad⁴¹), dok je sedam lica zadobilo teške tjelesne povrede. U odnosu na prethodnu godinu pričinjena materijalna šteta je manja za 524.398 KM⁴².

U toku 2022. godine nadležnim tužilaštvima je podneseno 65 izvještaja zbog osnova sumnje da su 302 lica izvršila 69 KD **Protiv izbornih prava**, a u vezi sa zloupotrebama i prevarama prilikom održavanja izbora.

⁴⁰ Broj ovih KD veći je za 63 u odnosu na 2021. godinu.

⁴¹ Opisano kod Smrtno stradalih lica na strani 57.

⁴² U toku 2022. godine pričinjena materijalna šteta je iznosila 134.734 KM, a u 2021. godini 659.132 KM.

Smanjen je broj KD **Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili minsko - eksplozivnih sredstava** za 9,5%. Nepoznata lica su izvršila 53 KD i sva su rasvijetljena. Rasvijetljeno je i jedno KD iz prethodnih godina. Nadležnim tužilaštvima su podnesena 134 izvještaja protiv 159 lica.

U 2022. godini otvorena je operativna akcija „Kalibar“ koja se sprovodi na cijeloj teritoriji Republike Srpske, sa ciljem pronalaska predmeta, tragova i dokaza koji potiču iz izvršenja KD Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija. U akciji su izvršena 52 pretresa. Tom prilikom je pronađena i privremeno oduzeta veća količina naoružanja i municije. Podnesena su 63 Izvještaja o počinjenim KD Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija protiv 64 lica.

Ministarstvo učestvuje u **Projektu Borba protiv ilegalne trgovine oružjem** kojeg provodi CIAT 2, *UNDP* čiji je opšti cilj jačanje kapaciteta policijskih agencija u BiH za efikasnu borbu protiv ilegalne trgovine oružjem. Tokom 2022. godine su izrađene i potpisane standardne operativne procedure (SOP) za identifikaciju, sprečavanje i borbu protiv trgovine vatrenim oružjem i municijom. Realizovana je donacija pet endoskopa/videoskopa, detektora za detekciju čestica eksploziva u vrijednosti, pet fotoaparata i 11 laptopa sa instaliranim softverom za identifikaciju malog oružja i lakog naoružanja- SALW Identification Tool) u vrijednosti od preko 11.000 KM. Realizovane su obuke za policijske službenike Ministarstva za korišćenje specijalizovane opreme i primjene SOP-ova za identifikaciju, sprečavanje i borbu protiv trgovine vatrenim oružjem i municijom, i realizovan niz zajedničkih teorijsko-praktičnih vježbi sa predstavnicima tužilaštava i svih policijskih agencija u BiH, pod koordinacijom Tužilaštava BiH. Ministarstvo takođe učestvuje u projektnoj aktivnosti Ministarstva bezbjednosti BiH uspostavljanja novog centralnog registra evidencija kretanja naoružanja i vojne opreme u BiH, a tokom godine realizovana su testiranja i onlajn sastanci u cilju razvijanja aplikacije u dijelu koji se odnosi na unos podataka o kretanju naoružanja u okviru razvoja novog softverskog rješenja za navedeni centralni registar. Pokrenute su i aktivnosti u vezi sa adaptacijom platforme za identifikaciju oružja, municije i eksploziva u okviru jačanja kapaciteta forenzičkih centara-KTC, te iskazane potrebe Ministarstva za opremanjem laboratorije za mehanoskopiju.

Ministarstvo je formiralo **Fokalnu tačku za vatreno oružje** 7. februara 2022. godine Rješenjem ministra unutrašnjih poslova, čiji je zadatak praćenje kretanja oružja od proizvođača do zadnjeg legalnog vlasnika, unapređenje uslova za blagovremeno dostavljanje informacija nadležnim organizacionim jedinicama u istragama, razmjena informacija sa drugim fokalnim tačkama i nadležnim tijelima za sprovođenje zakona u BiH i inostranstvu, redovno ažuriranje postojećih baza, praćenje trendova u oblasti oružja i druga pitanja od značaja za održivo rješenje i suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malog oružja i lakog naoružanja, vatrenog oružja i pripadajuće municije na Zapadnom Balkanu.

Ministarstvo pruža podršku provođenju **Mape puta za održivo rješenje za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja, zloupotrebe i trgovine malim i lakim oružjem**, kojeg provodi

OSCE u BiH. Projekat je koncipiran kao podrška implementaciji mjera i aktivnosti iz Akcionog plana za Mapu puta za zapadni Balkan i Strategije i Akcionog plana za kontrolu SALW u BiH. Projektne aktivnosti uključuju: rekonstrukciju skladišta za malo oružje i lako naoružanje; izradu nacrtu Smjernica za standardne operative procedure za prijem, skladištenje, izdavanje i čuvanje malog i lakog naoružanja u policijskim agencijama u BiH; jačanje infrastrukture za policijske pse i vodiče pasa; uspostavljanje harmonizovanog Tracking sistema za praćenje i razmjenu SALW informacija; te razvoj i operacionalizaciju zakonodavnog i regulatornog okvira za deaktivaciju malog oružja i lakog naoružanja.

1.1.6. Slučajevi nasilja u porodici

U 2022. godini prijavljena su 1.034 slučaja nasilja u porodici (više za 9,3%): 861 krivično djelo (više za 16,4%) i za 173 slučaja su podneseni izvještaji OJT u skladu sa ZoZoNUP (manje za 16%). Nasilje u porodici je počinilo 1.069 lica nad 1.256 žrtava.

Tabela 18. Pregled slučajeva nasilja u porodici 2022/2021.

Rb	Nasilje u porodici	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj slučajeva nasilja ⁴³	1.034	946	9,3
1.1.	Broj krivičnih djela	861	740	16,4
1.2.	Ukupno podneseno izvještaja OJT u skladu sa ZoZoNUP	173	206	-16,0
2.	Broj izvršilaca nasilja	1.069	981	9,0
3.	Broj žrtava nasilja	1.256	1.146	9,6

Povećanje broja krivičnih djela u vezi sa nasiljem u porodici za 16,4% prouzrokovano je primjenom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti nasilja u porodici od maja 2020. godine.

Prema učiniocima nasilja u porodici podneseno je 855 izvještaja OJT zbog počinjenog KD i 173 izvještaja o izvršenom nasilju u porodici. Takođe, predložene su 74 hitne mjere zaštite od kojih je sprovedeno 70 mjera⁴⁴ i predloženo je 30 zaštitnih mjera od kojih je sprovedeno 27 mjera⁴⁵.

Prilikom nasilja u porodici u 77 slučajeva je učinilac nasilja posjedovao oružje, od čega je u tri slučaja isto i upotrijebio.

Učinioci nasilja u porodici su u 91,1% slučaju bili muškog pola. Prema starosti,

⁴³ Novim zakonom svi slučajevi nasilja u porodici se tretiraju kao KD.

⁴⁴ Predložene su hitne mjere zaštite: udaljenje učinioca nasilja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora (12), zabrana približavanja i kontaktiranja učiniocu nasilja nad žrtvom (41) i udaljenje učinioca nasilja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana približavanja i kontaktiranja (21). Od predloženih hitnih mjera zaštite sprovedene su: udaljenje učinioca nasilja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora (11), zabrana približavanja i kontaktiranja učiniocu nasilja nad žrtvom (39) i i udaljenje učinioca nasilja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora i zabrana približavanja i kontaktiranja (20).

⁴⁵ Predložene su zaštitne mjere: udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora (1), zabrana približavanja žrtvi (9), zabrana uznemiravanja ili uhođenje žrtve (6), obavezan psihosocijalni termin (2) i obavezno liječenje od zavisnosti (12). Od predloženih zaštitnih mjera sprovedene su: udaljenje iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora (2), zabrana približavanja žrtvi (12), zabrana uznemiravanja ili uhođenje žrtve (4) obavezan psihosocijalni termin (2) i obavezno liječenje od zavisnosti (7).

najbrojniji učinioci su lica starosti od 41 do 50 godina (29,4%). Evidentirano je i sedam maloljetnika koji su izvršili nasilje u porodici.

Od ukupnog broja žrtava nasilja u porodici (1.256), evidentirana su i djeca: do 14 godina (110) i od 15 do 18 godina (62).

Prema vrsti nasilja u porodici, učinioci su žrtvama najčešće ugrožavali spokojstvo (102), te nad njima vršili psihičko (471), fizičko (639), ekonomsko nasilje (6), seksualno nasilje (3) i druge oblike nasilja (92).

Nadležnim tužilaštvima je sprovedeno 15 lica, dok je sudovima sprovedeno 25 lica.

Najčešći odnos izvršioca i žrtve nasilja u porodici je: suprug-supruga (445), vanbračni partner-partnerka (126), otac- kćer (100), otac-sin (96), sin-majka (86), sin-otac (69), i drugo. Kao posljedica nasilja u porodici, evidentirana su dva smrtno stradala lica⁴⁶, 12 lica je zadobilo teške tjelesne povrede, 472 lica su zadobilo lake tjelesne povrede, dok su ostale žrtve pretrpjele strah i uznemirenost.

Preventivne aktivnosti. U projektu *Sprečavanje rodno zasnovanog nasilja u jugoistočnoj Evropi, OSCE u Beču*, čiji je cilj povećati efikasnost u radu pravosuđa u odgovoru na slučajeve rodno zasnovanog nasilja uz održavanje koordiniranog pristupa koji je usmjeren na lica koja su preživjela nasilje, kao i podizanje svijesti o rodnim stereotipima i predrasudama, uzrocima, znakovima i učincima rodno zasnovanog nasilja među zaposlenim u pravosuđu i u javnosti, imenovan je predstavnik Ministarstva za učešće u nacionalnoj multiagencijskoj komisiji. Održan je drugi sastanak navedene komisije i regionalni kurs za obuku instruktora za rodno osjetljivi policijski rad u predmetima nasilja nad ženama i djevojkama u kojem su učestvovali predstavnici Ministarstva.

U toku je izrada strateške procjene dosadašnjeg rada na prevenciji i zaustavljanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koju provodi *UN Women u BiH*. Cilj ove programske aktivnosti je da se, između ostalog, doprinese i razvoju strateške vizije do 2023. godine.

1.2. Zloupotrebe opojnih droga

Kriminalitet iz oblasti zloupotrebe opojnih droga spada u najteže oblike krivičnih djela zbog same karakteristike krivičnih djela i velikog stepena organizovanosti, koji je često međunarodnog karaktera.

U 2022. godini otkriveno je 2.005 slučajeva (319 KD i 1.686 prekršaja) zloupotreba opojnih droga, što je za 4,4% manje u odnosu na 2021. godinu.

Otkriveno je 319 KD u vezi sa zloupotrebama opojnih droga (manje za 5,6%), od kojih: 223 KD Neovlašćena proizvodnja i promet opojnih droga (KZ RS), 78 KD Omogućavanje uživanja opojnih droga (KZ RS), 10 KD Neovlašteni promet opojnih droga (KZ BiH) i osam KD Organizovani kriminal (KZ BiH). Policijski službenici su na licu mjesta izvršenja krivičnih djela

⁴⁶U toku 2021. godine nije bilo evidentiranih ovih KD sa smrtnom posljedicom, dok su gore navedena dva slučaja u 2022. opisana kod Smrtno stradalih lica na strani 57.

u vezi sa zloupotrebama opojnih droga zatekli i lišili slobode 31 izvršioca.

Zbog osnova sumnje da su izvršili 319 krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga, nadležnim tužilaštvima je podneseno 268 izvještaja protiv 480 lica.

Tabela 19. Uporedni pregled zloupotreba opojnih droga u 2022/2021.

rb	Zloupotreba opojnih droga	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj krivičnih djela	319	338	-5,6
1.1.	Neovlašćena proizvodnja i promet opojnih droga (čl. 207 KZ RS)	223	236	-5,5
1.2.	Omogućavanje uživanja opojnih droga (čl. 208 KZ RS)	78	89	-12,4
1.3.	Izvršenje KD u sastavu kriminalnog udruženja (čl. 366 KZ RS)	-	1	-
1.4.	Neovlašten promet opojnim drogama (čl. 195 KZ BiH)	10	7	42,9
1.5.	Organizovani kriminal (čl. 250 KZ BiH)	8	5	60,0
2.	Broj izvještaja za KD	268	272	-1,5
3.	Broj prijavljenih lica za KD	480	371	29,4
	- maloljetnici	3	6	-50,0
	- povratnici	149	131	13,7
4.	Broj ukupnih prekršaja u vezi sa drogama	1.686	1.760	-4,2
5.	Prijavljena lica za prekršaje	1.675	1.744	-4,0
6.	Br evidentiranih slučajeva zloupotreba droga (KD i prekršaji)	2.005	2.098	-4,4
7.	Broj prijavljenih lica (KD i prekršaji)	2.115	2.115	-
8.	Lišeno slobode lica	548	469	16,8

Tabela 20. Pregled evidentiranih slučajeva zloupotreba opojnih droga po PU u 2022.

r.b.	Zloupotreba opojnih droga po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	UOTK
1.	Broj krivičnih djela	44	18	52	4	60	48	25	31	6	12	19
1.1.	čl. 207 KZ RS	38	7	36	2	48	31	17	24	6	12	2
1.2.	čl. 208 KZ RS	6	11	14	2	12	17	8	7	-	-	1
1.3.	čl. 195 KZ BiH	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	8
1.4.	čl. 250 KZ BiH	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
2.	Broj izvještaja za KD	38	13	49	4	52	36	22	26	6	12	10
3.	Broj prijavljenih lica za KD	43	22	58	4	55	57	22	34	6	12	167
	- maloljetnici	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-
	- povratnici	11	16	26		18	12	13	4	1	6	42
4.	Broj prekršaja	326	67	111	25	313	128	142	396	77	101	-
5.	Prijavljena lica za prekršaje	317	83	111	25	302	127	133	398	78	101	-
6.	Ukupno slučajeva zloupotreba droga (KD i prekršaji)	370	85	163	29	373	176	167	427	83	113	19
7.	Ukupan broj prijavljenih lica	360	105	169	29	357	184	155	432	84	113	167
8.	Lišeno slobode lica	271	33	64	6	24	23	16	56	5	16	34

U oblasti sprečavanja zloupotreba opojnih droga, Ministarstvo je kroz 31 sprovedenu operativnu akcija, od kojih je pet međunarodnog karaktera („Transporter“, „Storidž“, „Staza“, „Modular“ i „Soko“), otkrilo i razbilo više organizovanih kriminalnih grupa. Od ostalih realizovanih operativnih akcija po sveobuhvatnosti i rezultatima izdvajaju se: „Plantaža“, „Logan 2“, „Foks“, „Herba“, „Lampa“, „Golub“, „Fugitive“, „Ukrina“, „Alfa 1“,

„Alfa 3“, „Paket“, „Traser“, „Plac“, „Vojnik“, „Drina“, „Neon“, „Grom“, „Kapa“, „Strač“, „Belum“, „Met“, „Skiper“, „Nosač“, „Tokio“, „Apolon“, i „Flaj“.

Tabela 21. Uporedni pregled zaplijenjenih opojnih droga u 2022/2021.

Zaplijenjena droga	Mjerne jedinice	2022.	2021.
Heroin	g	53	551
Kokain	g	74.227	296
Marihuana	g	131.114	476.781
	kom	64	5
Hašiš	g	791	941
Amfetamin	g	2.906	13.620
	ml	5	1
Kanabis - stabljike	kom	763	421
Kanabis – sjemenke	g	5	72
	kom	12.028	894
Ekstazi	g	25	9
	kom	473	97
Medicinske droge	g	5	42
	kom	532	485
	ml	139	10
MDMA	g	166	-
LSD	kom	-	6
Ostale droge	g	81.304	999
	kom	9	3
	ml	-	5

U 2022. godini, najveće količine oduzetih opojnih droga odnose se na opojnu drogu marihuanu (131.114 g), a zaplijenjena je i veća količina kokina (74.227 g).

Otkrivene su četiri laboratorije za proizvodnju droge na području PU Banja Luka, PU Doboj, PU Istočno Sarajevo i PU Foča.

Broj otkrivenih slučajeva zloupotrebe opojnih droga (krivična djela i prekršaji) u zadnjih pet godina je u stalnom porastu. Tako je u 2022. godini otkriveno za 102,3% više slučajeva zloupotreba opojnih droga u odnosu na 2018. godinu, što pokazuje sve veću i stalnu angažovanost i efikasnost policijskih službenika u ovoj oblasti.

Ministarstvo svoje aktivnosti usmjerava na identifikovanje glavnih dilera i izvršilaca krivičnih djela vezanih za neovlašćenu proizvodnju i promet opojnih droga i prema ovim licima se preduzimaju operativno - taktičke mjere i radnje, tako da je bezbjednosno nadziranje situacije od strane policijskih službenika na zadovoljavajućem nivou.

1.3. Maloljetnička delinkvencija

Evidentiran je 161 maloljetni delinkvent⁴⁷ koji je izvršio ukupno 139 krivičnih djela: 64 imovinska KD, 39 KD protiv života i tijela, tri KD u oblasti zloupotreba opojnih droga, jedno

⁴⁷Na ovu kategoriju izvršilaca krivičnih djela primjenjivane su odredbe Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnim licima u krivičnom postupku.

KD silovanje, četiri KD protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, dva KD u vezi sa saobraćajem, dva KD u vezi sa privrednim kriminalitetom i 24 ostala KD. Broj maloljetnih delinkvenata je veći za 5,2%.

Tabela 22. Pregled starosne i polne strukture maloljetnih delinkvenata po PU u 2022.

PU	BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	Ukupno
Br. maloljetnika	22	4	12	2	28	28	22	15	9	19	161
Starosna struktura											
16-18	9	2	7	1	22	24	11	13	6	16	111
14-16	12	-	4	1	5	3	11	2	3	3	44
do 14 ⁴⁸	1	2	1	-	1	1	-	-	-	-	6
Polna struktura											
muški	20	4	11	2	27	26	21	15	9	19	154
ženski	2	-	1	-	1	2	1	-	-	-	7

Prema polnoj strukturi, 95,7% maloljetnih delinkvenata su muškog pola i 4,3% ženskog pola. Prema starosnoj strukturi maloljetni delinkventi su starosti: do 14 godina (šest lica), od 14 do 16 godina (44 lica) i od 16 do 18 godina (111 lica).

Preventivne aktivnosti. Kroz *Projekat Program socijalizacije s pravom i prevencije maloljetničkog kriminala u Republici Srpskoj* izrađeni su „Priručnik socijalizacija s pravom za voditelje za osnovne i srednje škole“ i „Priručnik socijalizacija s pravom za učenike za osnovne škole i srednje škole“. Organizovane su obuke za učenike u odabranim školama u oblasti jačanja vladavine prava, obrazovanja o rizicima i posljedicama nezakonitog ponašanja, te koristima od dobrog ponašanja u zajednici. Predavači su bili timovi voditelja (27) u Republici Srpskoj za realizaciju modula socijalizacija s pravom (tim čini jedan policijski službenik i jedan prosvjetni radnik). Broj timova voditelja odgovara broju škola koje učestvuju u projektu. Realizovano je studijsko putovanje u Gruziju sa ciljem upoznavanja sa rezultatima projekta sa policijom i obrazovnim sektorom Gruzije.

1.4. Vršnjačko nasilje

Evidentirano je 48 slučajeva vršnjačkog nasilja (više za 71,4%) za koja su policijski službenici nadležnim tužilaštvima podnijeli 22 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima, 11 izvještaja o preduzetim mjerama i radnjama, u 10 slučajeva je pokrenut prekršajni postupak i u pet slučajeva postupak je završen u okviru organa škole.

Vršnjačko nasilje su počinila 73 maloljetnika (više za 82,5%), od kojih su 66 muškog i sedam ženskog pola. Među maloljetnim počiniocima, 35 su učenici osnovne i 38 srednje škole.

Nasilje je izvršeno nad 60 vršnjaka (više za 100%), od kojih je 55 muškog i pet ženskog pola. Među maloljetnim žrtvama, 33 su učenici osnovne i 27 srednje škole. Prilikom

⁴⁸ Do 14 godina znači da dijete nije napunilo 14. godina.

vršnjačkog nasilja, pet maloljetnika je zadobilo teže a 26 lakše povrede, 14 maloljetnika je pretrpilo psihičku bol, dva maloljetna lica su seksualno uznemiravana, jedno nasilje je izvršeno putem interneta i kod 12 maloljetnika su nastupile ostale posljedice.

Pored saradnje sa drugim subjektima u čijoj je nadležnosti zaštita djece i mladih, Ministarstvo samostalno provodi različite preventivne kampanje koje su usmjerene na prevenciju društveno neprihvatljivog i nezakonitog ponašanja te promociju pozitivnih stilova života mladih.

U 2022. godini realizovana je preventivna kampanja „Stop vršnjačkom nasilju“ u okviru koje je u 2.013 škola održano 256 predavanja na kojima je prisustvovalo 12.062 učenika i 613 prosvjetnih radnika. U ovoj kampanji je angažovano 208 policijskih službenika.

1.5. Privredni kriminalitet i korupcija

Zajednička karakteristika krivičnih djela privrednog kriminaliteta je njihova prikrivenost, odnosno otežano otkrivanje krivičnog djela i izvršilaca, te velika materijalna šteta koju čine.

U oblasti suzbijanja privrednog kriminaliteta otkriveno je 476 KD **privrednog kriminaliteta**, što je za 3,8% manje u odnosu na 2021. godinu (495). Tužilaštvima je podneseno 287 izvještaja o počinjenim krivičnim djelima (za 2,4% manje) i prijavljeno je 408 lica (za 7,7% manje). Pričinjena materijalna šteta je manja za 4.990.214 KM, dok je stečena protivpravna imovinska korist veća za 6.879.544 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 23. Uporedni pregled privrednog kriminaliteta u 2022/2021.

rb	Privredni kriminalitet	2022.	2021.	+ - %
1.	Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja	79	95	-16,8
2.	Nezakonito postupanje u privrednom poslovanju	18	17	5,9
3.	Falsifikovanje ili uništavanje službene isprave	20	37	-45,9
4.	Pronevjere	45	33	36,4
5.	Nedozvoljena trgovina	19	27	-29,6
6.	Povreda obaveze vođenja trgovačkih i posl. knjiga i sastavljanje finan. izvještaja i njihovo falsif. ili uništa.	17	15	13,3
7.	Pranje novca	42	30	40,0
8.	Zloupotreba položaja odgovornog lica	27	18	50,0
9.	Nesavjestan rad u službi	14	51	-72,5
10.	Skidanje ili povreda službenog pečata	40	26	53,8
11.	Neizvršenje sudske odluke	6	4	50,0
12.	Obmana pri dobijanju kredita ili dr. pogodnosti	14	38	-63,2
13.	Neovlašćeno bavljenje određenim zanimanjem	8	9	-11,1
14.	Krivotvorenje novca	15	12	25,0
15.	KD protiv prava po osnovu rada	16	11	45,5
16.	Prevara u osiguranju	11	7	57,1
17.	Utaja poreza i doprinosa	14	4	250,0
18.	Primanje mita	7	4	75,0
19.	Trgovina uticajem	4	5	-20,0
20.	Nedozvoljen promet akciznih proizvoda	6	9	-33,3

21.	Oštećenje povjerilaca	9	11	-18,2
22.	Prevara u privrednom poslovanju	14	2	600
23.	Ostala KD privrednog kriminaliteta	31	30	3,3
	Ukupan broj KD privrednog kriminaliteta	476	495	-3,8
	Broj izvještaja	287	294	-2,4
	Broj prijavljenih lica	408	442	-7,7
	Broj izvještaja o preduzetim mjerama i radnjama	174	107	62,6
	Pričinjena materijalna šteta u KM	28.490.867	33.481.081	-14,9
	Stečena protivpravna imovinska korist u KM	34.015.535	27.135.991	25,4

Tabela 24. Pregled KD privrednog kriminaliteta po PU u 2022.

Rb	KD privrednog kriminaliteta po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP si
	Broj KD privrednog kriminaliteta	84	23	69	8	51	75	40	44	36	15	31
	Broj izvještaja tužilaštvu	49	16	33	7	31	39	25	35	36	9	7
	Broj prijavljenih lica	72	18	37	8	56	60	33	58	43	12	11

Tabela 25. Pregled pričinjene materijalne štete i stečene protivpravne imovinske koristi izvršenjem privrednih KD na područjima PU u 2022.

Materijalna šteta i protivpravna imovinska korist										
BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP sj
Pričinjena materijalna šteta u KM										
9.811.508	297.856	2.964.475	10.597	559.861	11.083.698	2.131.081	1.425.402	183.724	22.665	-
Stečena protivpravna imovinska korist u KM .										
13.183.168	219.160	2.492.837	9.728	4.582.788	9.893.780	603.202	1.679.922	1.317.233	22.665	11.052

U toku 2022. godine, Ministarstvo je sprovodilo aktivnosti s ciljem otkrivanja i **sprečavanja proizvodnje i prometa cigareta i duvana**, pri čemu je nadležnim tužilaštvima proslijeđeno 11 izvještaja protiv 15 lica, zbog izvršenih 13 KD: šest KD Nedozvoljen promet akciznih proizvoda, pet KD Nedozvoljena trgovina i dva KD dva Nedozvoljeno skladištenje robe. Prilikom realizovanih aktivnosti zaplijenjene su: 7.839 kutija cigareta, 1.581,9 kg prerađenog duvana i 4.903,2 kg sirovog duvana. Procijenjena vrijednost zaplijenjenih duvanskih proizvoda iznosi oko 371.632 KM.

Postupano je u većem broju značajnijih predmeta i istraga od kojih izdvajamo:

- podnesen je jedan izvještaj protiv dva lica, zbog izvršenih KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“, gdje je na osnovu tužbenog zahtjeva „Banjalučki velesajam“ d.o.o. Banja Luka, direktor „Metala“ a.d. Banja Luka, priznao kao osnovan, te nezakonito omogućio isplatu novaca u iznosu od 7.083.524,48 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv v.d. direktora „Rudnika boksita“ Srebrenica, zbog izvršenog KD „Oštećenje povjerilaca“, a u vezi nezakonitosti prilikom obračunskih plaćanja, pri čemu je pričinjena materijalna šteta u iznosu od 383.087 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv zaposlenog u „BR eksport – import“ d.o.o. Kozarska Dubica, zbog izvršenih KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“, „Pronevjera“, „Nezakonito postupanje u privrednom poslovanju“ i „Zloupotreba

položaja odgovornog lica“. Izvršilac je nakon smrti vlasnika i odgovornog lica, bez zakonitog ovlaštenja, raspolagao imovinom društva i vršio prodaju imovine. Pričinjena materijalna šteta iznosi 494.956,08 KM, a ostvarena je protivpravna imovinska korist od 271.771,18 KM;

- podnesen je jedan izvještaj protiv direktora „JKP Sokolac“, zbog izvršena dva KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja“. Izvršilac je bez sprovođenja postupaka javnih nabavki, izvršio nabavku robe i usluga za JKP „Sokolac“ Sokolac, zaključivši ugovore sa više pravnih lica, pri čemu je navedenim radnjama pribavio korist drugim pravnim licima u iznosu 1.217.440,52 KM i nanio štetu JKP „Sokolac“ Sokolac u iznosu od 46.371,93 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv tri lica, zbog izvršenih KD „Zloupotreba položaja odgovornog lica“ i KD „ Zaključenje štetnog ugovora“, a u vezi sa malverzacijama prilikom prenosa prava svojine na nepokretnostima – vakufsko zemljište „Medžlis i Muftijstvo IVZ Banja Luka“, pri čemu je pričinjena materijalna šteta od 1.479.092,50 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv građevinskog inspektora u Gradskoj upravi Bijeljina, zbog izvršenog KD „Nesavjestan rad u službi“, jer nije preduzeo službenu radnju kontrole izvršenja rješenja uklanjanja – rušenja objekta, pri čemu je kupcima stanova pričinjena materijalna šteta u iznosu od 449.911 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv stručnog saradnika u PU Bijeljina, zbog izvršenog KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja“, koja je u periodu 2007-2021. godine vršila izmjene u obračunu ličnih primanja određenim licima. Tom prilikom je Budžetu RS pričinjena materijalna šteta od 217.285 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv četiri fizička i dva pravna lica, zbog izvršenih KD „Protivzakonito zauzimanje i eksploatacija prirodnih bogastava i dobara od opšteg značaja“ i KD „Nezakonito postupanje u privrednom poslovanju“, a u vezi sa nezakonitim vađenjem šljunka iz korita rijeke na području opštine Šamac, pri čemu je pribavljena protivpravna imovinska korist u iznosu od 1.589.934 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv advokata iz Bijeljine, zbog izvršenih KD „Obmana pri dobijanju kredita ili dugih pogodnosti“ i KD „Zloupotreba ovlašćenja u privredi“, a u vezi malverzacija prilikom dizanja kredita od strane pravnih lica. Tom prilikom je Bobar banci u stečaju a.d. Bijeljina pričinjena materijalna šteta od 2.463.727,80 KM, a ostvarena protivpravna korist od 1.420.000 KM;
- podnesen je jedan izvještaj protiv vlasnika preduzeća „MD Perić Company“ Bijeljina, zbog izvršenog KD „Oštećenje povjerilaca“, a u vezi malverzacije prilikom dizanja kredita kod Bobar banke a.d. Bijeljina. Tom prilikom je banci pričinjena materijalna šteta od 6.943.163,91 KM, a ostvarena protivpravna korist od 3.446.202,27 KM;

- podnesen je jedan izvještaj protiv tri lica, zbog izvršena tri KD „Pranje novca“, jer su navedena lica novcem pribavljenim izvršenjem krivičnih djela izvršila kupovinu nekretnina u Banja Luci i Istočnom Sarajevu, kao i kupovinu skupocjenih motornih vozila u ukupnoj vrijednosti 4.887.639 KM; i drugi.

U 2022. godini Ministarstvo je otkrilo i evidentiralo:

- 79 KD **Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja** (manje za 16,8% u odnosu na prethodnu godinu), za koja je nadležnim tužilaštvima podnesen 41 izvještaj protiv 77 lica;
- Za 27 otkrivenih i prijavljenih KD **Zloupotreba položaja odgovornog lica** (više za 50,0%) nadležnim tužilaštvima je podneseno 11 izvještaja protiv 15 odgovornih lica;
- 15 KD **Falsifikovanje i stavljanje u opticaj falsifikovanih novčanica** (više za 25,0%), za koje je Tužilaštvu BiH podneseno 14 izvještaja protiv 15 lica. Izvršioци su krivotvoreni novac stavljali u promet na benzinskim pumpama, u tržišnim centrima, u trgovinama i organizacijama koje posluju gotovim novcem, a otkriveni su odmah ili prilikom predaje pazara u banke; te
- ostala KD privrednog kriminaliteta.

Preventivne aktivnosti. U skladu sa Akcionim planom za suzbijanje bespravne sječe, krađe i nelegalnog prometa drvnih sortimenata, a u cilju suzbijanja nelegalnih aktivnosti u sektoru šumarstva, Ministarstvo je u saradnji sa inspekcijskim organima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i kontrolnim organima JP „Šume Republike Srpske“ realizovalo dvije akcije.

U projektu Jačanje borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala u jugoistočnoj Evropi kroz poboljšanje regionalne saradnje u oduzimanju imovine, konfiskaciji, upravljanju i ponovnom korišćenju, OSCE Sekretarijat Misije u Beču koji traje od 2019. godine Ministarstvo učestvuje u aktivnostima definisanim Projektom. Predstavnici Ministarstva su aplicirali za učešće na Regionalnoj radionici o ponovnom korištenju zaplijenjene imovine u društvu, te za programe sertifikovanja specijalista za borbu protiv pranja novca (CAMS) i sertifikovanje za ispitivače prevara (CFE).

1.5.1. Korupcija

Otkriveno je i prijavljeno 269 KD sa obilježjem korupcije, što je manje za 12,7% u odnosu na 2021. godinu (308). Nadležnim tužilaštvima je podneseno 149 izvještaja (manje za 13,4%) protiv 219 lica (manje za 16,4%).

Operativne aktivnosti su bile usmjerene na različite društvene oblasti, tako da se među prijavljenim licima nalaze odgovorna lica privatnih, državnih i mješovitih društava, zaposlena lica u javnim preduzećima i drugim organima i institucijama. Realizovane su značajnije aktivnosti kroz:

- akciju „PRESRETAČ“ - nadležnom tužilaštvu je u toku januara podnesen Izvještaj protiv dva lica⁴⁹, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili 10 KD: 4 KD „Primanje mita“ (čl. 319. st. 1. KZ RS) i 6 KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ (čl. 315. st. 1. KZ RS), a u martu je podnesen Izvještaj protiv jednog lica, zbog postojanja osnova sumnje da je počinio 6 KD: 1 KD „Primanje mita“ (čl. 319. st.1. KZ RS) i 5 KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ (čl. 315. st. 1. KZ RS).
- akciju „BETA 1“ - nadležnom tužilaštvu podnesen je Izvještaj protiv policijskog službenika zaposlenog u PU Bijeljina, zbog postojanja osnova sumnje da je počinio KD „Primanje mita“ (čl. 319. st. 2 KZ RS) a u vezi sa KD „Trgovina uticajem“ (čl. 321 st. 1. KZ RS). Osumnjičeni je od jednog oštećenog lica primio iznos od 10.000 KM.
- PU Istočno Sarajevo je nadležnom tužilaštvu podnio Izvještaj protiv dva policijska službenika zaposlena u PU Istočno Sarajevo, zbog osnova sumnje da su izvršila KD „Primanje mita“ (čl. 319 st. 1. KZ RS), jer su od jednog stranog državljanina nezakonito uzeli 300 KM.
- akciju „GOLUB“ - nadležnom tužilaštvu podnesen je Izvještaj protiv policijskog službenika zaposlenog u PU Istočno Sarajevo, zbog postojanja osnova sumnje da je počinio KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ (čl. 315. st. 1. KZ RS). Osumnjičeni je od jednog oštećenog lica primio 30 KM.
- akciju „JEZERO“ - nadležnom tužilaštvu podnesen je Izvještaj protiv tri lica, od kojih je jedan policijski službenik u Ministarstvu, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili KD „Organizovani kriminal“ (čl. 250. st. 2. KZ BiH), a u vezi sa KD „Krijumčarenje lica“ (čl. 189. KZ BiH) i KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ (čl. 315. St. 1. KZ RS). Osumnjičeni policijski službenik je izvršio krijumčarenje lica za kojim je bila raspisana Interpol potjernica, zbog izvršenog KD „Ubistvo“ u pokušaju.
- akciju „POLISA“ - nadležnom tužilaštvu podnesen je Izvještaj protiv četiri lica, od kojih je jedan policijski službenik zaposlen u PU Bijeljina, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili KD „Udruživanje radi vršenja krivičnih djela“ (čl. 365. st. 2. KZ RS), a u vezi sa KD „Izvršenje krivičnog djela u sastavu kriminalnog udruženja“ (čl. 366. st. 1. KZ RS), KD „Neovlašteno korištenje ličnih podataka“ (čl. 157. st. 1. KZ RS), KD „Prevara“ (čl. 230. st. 1. KZ RS) i KD „Falsifikovanje isprave“ (čl. 347. St. 2. KZ RS). Osumnjičena policijska službenica je kao član grupe učestvovala u malverzacijama prilikom naplate nematerijalne štete.
- akciju „BETA 2“ - nadležnom tužilaštvu podnesen je Izvještaj protiv šest lica, od kojih su dva policijska službenika zaposlena u PU Bijeljina, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili KD „Trgovina uticajem“ (čl. 321. st. 2. KZ RS), a u vezi sa KD „Sprečavanje dokazivanja“ (čl. 336. st. 2. KZ RS). Osumnjičeni policijski službenici su učestvovali u posredovanju i uticaju na donošenje sudske odluke zasnovane na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju.

⁴⁹ 1 KD Primanje mita i 1 KD Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja su počinili zajedno.

- akcije „STORIDŽ“ - nadležnom tužilaštvu podnijeli izvještaj protiv tri lica, od kojih je jedan policijski službenik zaposlen u PU Prijedor, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili KD „Organizovani kriminal“ (čl. 250. st. 2. KZ BiH), a u vezi sa KD „Iznuda“ (čl. 232. KZ RS), KD „Zelenaštvo“ (čl. 235. KZ RS) i KD „Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja“ (čl. 315. St. 1. KZ RS). Osumnjičeni policijski službenik je kontaktirao sa kriminogenim licima i istima pomagao u iznuđivanju novca. U okviru iste akcije podnesen je izvještaj protiv jednog lica, policijskog službenika zaposlenog u Graničnoj policiji BiH, zbog postojanja osnova sumnje da je počinio KD „Primanje dara i drugih oblika koristi“ (čl. 217. st. 1. KZ BiH), a u vezi sa KD „Povreda tajnosti postupka“ (čl. 237. st. 1. KZ BiH). Osumnjičeni je za novac odavao informacije u vezi sa kriminogenim licima.

Najbrojnija krivična djela koruptivnog karaktera u ovom periodu su bila: Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja (79), Pronevjere (45), Zloupotreba položaja odgovornog lica (27), Falsifikovanje službene isprave (20), Povreda obaveze vođenja trgovačkih knjiga i poslovnih isprava (17), Nezakonito postupanje u privrednom poslovanju (18), Prevara u privrednom poslovanju (14), Nesavjestan rad u službi (14), Oštećenje povjerilaca (9), Primanje mita (7), Trgovina uticajem (4), Izdavanje čeka i sredstava bezgotovinskog plaćanja bez pokrića (4), Zloupotreba u postupku javne nabavke (2), Posluga (2), Davanje mita (1), Primanje dara i drugih oblika koristi (1), Zaključenje štetnog ugovora (1), Prevara u službi (1), protivzakonita naplata i isplata (1), Prouzrokovanje stečaja (1) i Zloupotreba lažnog stečaja (1). Ukupna materijalna šteta nastala izvršenjem KD koruptivnog karaktera iznosi 22.364.973 KM, a počinioci su ostvarili protivpravnu imovinsku korist u iznosu od oko 23.589.008 KM.⁵⁰ Materijalna šteta je manja za 5.611.935 KM, dok je protivpravna imovinska korist veća za 4.360.131 KM.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je u septembru 2022. godine primljeno u Globalnu operativnu mrežu organa za sprovođenje zakona za borbu protiv korpcije (Globe Network), koja predstavlja platformu za međusobnu razmjenu informacija i neformalnu saradnju radi boljeg identifikovanja, istrage i krivičnog gonjenja prekograničnih krivičnih djela korupcije i povrata ukradene imovine. Članstvo u njoj do sada ima 117 institucija iz 65 zemalja.

Preventivne aktivnosti. Realizuju se aktivnosti kroz **Projekat Regionalna policijska saradnja u oblasti izgradnje integriteta na Zapadnom Balkanu**, sa DCAF-om (Ženski centar za bezbjednost, razvoj i vladavinu prava) koji je fokusiran na strateške i operativne aktivnosti u cilju povećanja efikasnosti u borbi protiv korupcije i izgradnje integriteta u agencijama za provođenje zakona na zapadnom Balakanu. Realizuju se aktivnosti u jačanju operativnih i edukativnih kapaciteta u oblasti unutrašnje kontrole i profesionalnih standarda.

1.5.2. Finansijske istrage

Postupano je u 128 istraga i provjera (26 finansijskih istraga, četiri krivične istrage i 98

⁵⁰ U 2021. godini pričinjena materijalna šteta je iznosila 27.976.908 KM, a stečena protivpravna imovinska korist 19.228.877 KM.

provjera) na utvrđivanju nelegalno stečene imovine (manje za 9,9%). Istrage su rezultirale podnošenjem 28 izvještaja nadležnim tužilaštvima od kojih je 11 izvještaja o finansijskoj istrazi, 10 dopuna izvještaja o finansijskoj istrazi, četiri izvještaja o počinjenom krivičnom djelu i tri izvještaja o preduzetim mjerama i radnjama. Takođe su izvršene finansijske provjere za 271 osumnjičeno povezano fizičko i pravno lice.

Predloženo je i određivanje privremene mjere oduzimanja radi obezbjeđivanja pokretne i nepokretne imovine vrijedne 3.412.207,49 KM.

Blokirana je imovina ukupne vrijednosti 8.493.339 KM.

Utvrđena je nesrazmjera vrijednosti imovine sa zakonitim prihodima u iznosu od 4.606.718,23 KM.

Vrijednost blokirane, privremeno i trajno oduzete imovine u datom vremenskom periodu nije moguće svaki put tačno iskazati u izvještajima, jer se u zavisnosti od odluke suda, dešava da imovina koja je blokirana prelazi u privremeno ili trajno oduzetu.

Kroz Projekat jačanje borbe protiv transnacionalnog organizovanog kriminala u jugoistočnoj Evropi kroz poboljšanje regionalne saradnje u oduzimanju imovine, upravljanju i ponovnoj upotrebi, kojeg sprovodi OSCE Sekretarijat Misije u Beču, realizovani su sastanci.

1.6. Suzbijanje i sprečavanje organizovanog kriminaliteta

Intenzivirane su aktivnosti na efikasnijoj borbi protiv organizovanog kriminaliteta kroz preventivno i represivno djelovanje Ministarstva, te posebno razmjenu informacija i operativnih podataka sa policijama u zemlji, regionu i unutar EU, što je posebno značajno imajući u vidu djelovanje različitih organizovanih grupa i suprotstavljenih klanova u zemljama regiona, a što ima svoje posljedice i na teritoriji Republike Srpske.

U 2022. godini sprovedene su 84 operativne akcije, od kojih je 19 međunarodnih. Od ukupnog broja otvorenih akcija realizovano je 58, dok 26 akcija još traje. Kao rezultat realizovanih akcija slobode je lišeno 238 lica. Nadležnim tužilaštvima je podneseno 215 izvještaja protiv 465 lica. Od najznačajnijih realizovanih akcija izdvajamo međunarodne akcije:

- *Pokrenute na inicijativu EUROPOL-a: „Plagijat 2022“* (usmjerena na otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela iz oblasti autorskih prava);
- *U saradnji sa EUROPOL-om i FBI: „Staza“, „Transporter“ i „Soko“* (usmjerene na otkrivanje kriminalne grupe koja se bavi nelegalnom trgovinom opojnih droga), „Storidž“ (usmjerena na otkrivanje kriminalne grupe koja se bavi nelegalnom trgovinom opojnih droga i oružja iz i preko BiH u zemlje evropske unije) i „Jezero“ (usmjerena na otkrivanje kriminalne grupe koja se bavi krijumčarenjem kriminogenih lica);
- *Pokrenute na inicijativu INTERPOL-a: „Pangea XV“* (sprečavanje stavljanja u promet krivotvorenih lijekova i medicinskih sredstava), „Kod“, „Kod 2“, „Kod 3“ i „Tiket“ (otkrivanje prevara, pranja novca i iznuda u vezi sa namještenim sportskim rezultatima), „First Light“ (otkrivanje kompjuterskih prevara), „Pandora VII“ (otkrivanje

nezakonite trgovine kulturnim dobrima putem interneta) i „Carback“ (otkrivanje krivičnih djela u vezi sa krađom vozila);

- *Koordinisane od strane INTERPOL-a i EUROPOL-a: „Opson XI“* (borba protiv nezakonite trgovine hranom i pićem);
- *Pokrenutu na inicijativu SELEC-a: „Tox“* (usmjerena na sprečavanje prebacivanja otpada iz zemalja Zapadne Evrope);
- „Karika 22“ u saradnji sa Republikom Srbijom, Republikom Hrvatskom i Republikom Crnom Gorom, usmjerena na otkrivanje i dokazivanje krivičnih djela koja se odnose na seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece;
- „Snifeks“ u saradnji sa Republikom Hrvatskom, usmjerena na otkrivanje lica za koje postoje osnove sumnje da učestvuju u krijumčarenju oružja; i
- „Modular“, u saradnji sa Republikom Hrvatskom, usmjerene na lišenje slobode lica za koja postoje osnove sumnje da učestvuju u organizovanom krijumčarenju opojne droge.

Ostale akcije su realizovane sa ciljem otkrivanja izvršilaca KD organizovani kriminal u vezi sa KD: Teško ubistvo, Razbojništvo, Teška krađa, Zloupotreba opojnih droga, Zelenaštvo, Ugrožavanje sigurnosti, Iznuda, Nedoizvoljeni promet akciznih proizvoda, Prevara u vezi sa sportskim rezultatima, visokotehnološkog kriminala i drugo. Kao rezultat navedenih akcija, Ministarstvo je nadležnim tužilaštvima podnijelo 18 izvještaja i devet dopuna izvještaja protiv 219 lica, zbog osnova sumnje da su izvršila 64 krivična djela koja imaju elemente organizovanosti. Evidentirano je 18 organizovanih kriminalnih grupa.

Veoma je važno imati u vidu činjenicu da za izvršenje krivičnih djela organizovanog kriminala, geografske granice ne predstavljaju barijeru. Iz tog razloga međunarodna saradnja i nesebična razmjena operativnih podataka je veoma važan faktor suprotstavljanja djelovanju organizovanih kriminalnih grupa.

Tako je u ovom periodu ostvarena neposreda saradnja sa ministarstvima unutrašnjih poslova Republike Srbije, Republike Crne Gore, Republike Slovenije, Republike Hrvatske i kontinuirana razmjena informacija sa policijskim agencijama Zapadne Evrope i skandinavskih zemalja posredstvom oficira za vezu.

Efikasna borba protiv organizovanog kriminaliteta podrazumijeva efikasno preventivno i represivno djelovanje, te oduzimanje imovinske koristi stečene izvršenjem krivičnog djela.

Preventivne aktivnosti. Od jula 2020. godine započet je regionalni projekat IPA 2019 „Podrška borbi protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“ namijenjen državama Zapadnog Balkana (Albanija, BiH, Kosovo*, Crna Gora, Srbija i Sjeverna Makedonija), koji finansira Evropska unija, Federalno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Republike Njemačke i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Italije. Predviđeno je da projekat traje od 2020. do 2023. godine. Isti predstavlja nastavak projekta IPA 2017 „Podrška borbi

protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“. Tokom 2022. godine realizovane su regionalne radionice, obuke, posjete i sastanci.

Kroz projekat Unapređenje policijsko-obavještajnog rada (ILP) u suzbijanju ozbiljnih bezbjednosnih pretnji i teških krivičnih djela, OSCE, čiji je cilj suzbijanja teških krivičnih djela i bezbjednosnih prijetnji, održana je prezentacija pokretanja projekta. Predstavnici ministarstva su imenovani za rad u Koordinacionoj grupi za policijsko-obavještajni rad. Realizovane su i radionice „Principi i prednosti policijsko-obavještajnog rada u kriminalističko- obavještajnom ciklusu“ i „Principi i prednosti policijsko-obavještajnog rada za rukovođenje agencija za provođenje zakona“.

1.7. Procesuiranje ratnih zločina i borba protiv terorizma i ekstremizma

1.7.1. Ratni zločin

Kontinuirano su preduzimane aktivnosti na istraživanju, prikupljanju, kompletiranju i obradi dokumentacije o izvršenim ratnim zločinima u periodu od 1992. do 1995. godine i identifikaciji izvršilaca. Nadležnim tužilaštvima su podnesena četiri izvještaja o izvršenom krivičnom djelu ratni zločin protiv 18 identifikovanih lica, za koje postoje osnovi sumnje da su izvršili ukupno osam krivičnih djela, nad najmanje 189 identifikovanih žrtava. Takođe, postupajući po zahtjevima nadležnih tužilaštava, blagovremeno je odgovoreno i u rad dostavljeno 252 izvještaja o preduzetim mjerama i radnjama.

Preduzimane su aktivnosti po naredbama Tužilaštva BiH na identifikacijama i ekshumacijama posmrtnih ostataka. Izvršene su ukupno 72 ekshumacije, kojom prilikom su pronađena 22 posmrtna skeletna ostataka kompletnih ili nekompletnih tijela, kao i 107 reekshumacija sa reasocijacijom (spajanje ostataka sa ranije sahranjenim skeletnim ostacima ili uzimanje koštanih uzoraka radi DNK). Ostvareni su kontakti i održani sastanci sa predstavnicima Tužilaštva BiH i policijskim službenicima FMUP, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije.

1.7.2. Terorizam i ekstremizam

Kontinuirano su praćene bezbjednosno interesantne pojave i događaji na teritoriji Republike Srpske i prikupljana su operativna saznanja o licima i događajima koji se mogu dovesti u vezu sa vjerski ili etnički motivisanim terorizmom, kako bi se spriječilo izvođenje terorističkih akcija u Republici Srpskoj ili korišćenja teritorije Republike Srpske za pripremu ili izvođenje akcija u FBiH i drugim državama.

Prikupljane su informacije, analizirani su i ažurirani podaci o: licima i događajima koji se odnose na pripadnike vehabijskog i drugih radikalnih pokreta i pojedinaca; licima iz BiH koja učestvuju u borbama na stranim ratištima; kao i o licima koji se mogu dovesti u vezu sa neovlašćenom prodajom oružja i minsko – eksplozivnim sredstavima, te drugim krivičnim djelima.

Sprovedena je operativna kontrola nad licima koja su identifikovana kao pripadnici radikalnih ekstremističkih zajednica, te je vršen operativni nadzor nad licima – povratnicima sa

sirijsko – iračkog ratišta u Republiku Srpsku.

Prikupljani su i obrađivani podaci o nevladinim organizacijama i udruženjima, koja su povezana ili se mogu povezati sa terorističkim ili ekstremističkim aktivnostima na teritoriji Republike Srpske i BiH.

Sprovedeno je ukupno osam operativno - kriminalističkih analiza, a izvršene su 63 provjere prelaska državne granice.

Značajno je intenzivirana saradnja sa policijskim strukturama na nivou BiH, iz okruženja i šire po pitanju suprotstavljanja u borbi protiv terorizma i ekstremizma i njegovim pojavnim oblicima. Saradnja se ogleda u stalnoj razmjeni informacija, stvaranju kontakt tačaka i razmjeni iskustava u prevenciji i borbi protiv terorizma.

U skladu sa operativnim potrebama pojačan je operativni rad na terenu svih policijskih službenika u cilju prikupljanja i obrade informacija, intenziviran je rad i pojačano je praćenje rada svih organizacionih jedinica Ministarstva koje se bave ovom problematikom.

Preventivne aktivnosti. Kroz **Projekat Saradnja država Zapadnog Balkana u oblasti borbe protiv kriminaliteta i terorizma**, u organizaciji CEPOL-a realizovani su sastanci i radionice. Cilj Projekta je jačanje kapaciteta policijskih agencija u oblasti borbe protiv organizovanog kriminaliteta i terorizma.

Kroz projekat **Prevencija i borba protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vodi ka terorizmu - Praktične vježbe, OSCE**, koji se realizuje uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije u BiH i Vlade Poljske, planirano je izvođenje šest praktičnih vježbi koje će trajati do oktobra 2023. godine. Do sada je realizovana praktična vježba u Trebinju.

Projekat Izgradnja institucionalnih kapaciteta na Zapadnom Balkanu za suočavanje sa izazovima vezanim za reintegraciju, resocijalizaciju i rehabilitaciju povratnika iz zona sukoba i njihovih porodica, finansira Evropska Unija, a cilj Projekta je podrška vladama Zapadnog Balkana u provođenju politika koje se odnose na reintegraciju, resocijalizaciju i rehabilitaciju povratnika iz zona sukoba u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, principima zaštite ljudskih prava i politikama utvrđenim u Rezoluciji SB ZN 2396 (2017) i Strategiji za borbu protiv radikalizacije i regrutacije. Predstavnik Ministarstva je imenovan za člana Upravnog odbora Projekta.

1.8. Ostali poslovi kriminalističke policije

1.8.1. Operativna i tehnička podrška u radu kriminalističke policije

Pružana je kontinuirana operativno - forenzička podrška za organizacione jedinice unutar Ministarstva, sudove i tužilaštava u Republici Srpskoj i BiH, a što je podrazumijevalo određena specijalistička vještačenja.

U toku 2022. godine zaprimljeno je 2.598 zahtjeva za vještačenja (manje za 4,5% u odnosu na 2021. godinu) od kojih su: 121 grafoskopska, 256 mehanoskopska, 423 hemijska, 1.081 biološka, 522 daktiloskopska, 179 iz oblasti digitalne forenzike i 16 PDZ.

Sačinjeno je 2.649 nalaza vještačenja: 124 grafoskopska, 257 mehanoskopska, 432 hemijska, 1.110 bioloških, 523 daktiloskopska, 185 iz oblasti digitalne forenzike i 18 PDZ. Izvršeno je 290 psihofizioloških ispitivanja lica.

Razvijeno je 39 filmova i izrađena je 281.731 fotografija, uključujući i elektronske medije (manje za 22,9%).

Izvršeno je 9.012 uviđaja od kojih su uz prisustvo tužioca izvršena samo 93 (ili 1,0%) što stvara značajan problem u dokumentovanju krivičnih djela i procesuiranju izvršilaca. Sačinjeno je 7.206 fotodokumentacija i obrađeno je 658 lica.

Na poziv sudova i tužilaštava u 150 slučajeva angažovani su vještaci.

Ministarstvo učestvuje u Projektu **Evropske komisije „Jačanje forenzičkih mogućnosti i istraživanja HBRN incidenata** u centrima za istraživanje u Jugoistočnoj i Istočnoj Evropi u Regionalnim centrima za izvrsnost “ koji se sastoji iz dva dijela: *obučavanje forenzičara* u BiH kako bi adekvatno postupali u slučajevima hemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih incidenata i spremnost korisnika u BiH da prihvate donaciju opreme. Oprema predviđena Projektom je isporučena u tri dijela tokom 2020. godine.

Na osnovu naredbi nadležnih sudova u Republici Srpskoj i BiH, u 24 predmeta, sprovedene su posebne istražne radnje prema licima iz organizovanih kriminalnih grupa koje se bave izvršenjem najtežih oblika krivičnih djela.

U 2022. godini evidentirane su **dvije krizne situacije u kojima su angažovani policijski pregovarački timovi**, najčešće u cilju rješavanja kriznih situacija izazvanih prethodnim izvršenjem krivičnih djela i odbijanjem izvršilaca da se predaju, kao i prijetnji samoubistvom lica. Krizne situacije su:

- U jednom slučaju, lice S.T. je ispred kuće u mjestu Vlatkovići, Kneževo pucao iz vatrenog oružja i prijetio policijskim službenicim da će pucati prema njima, nakon čega je pregovarački tim uspostavio komunikaciju sa izvršiocom, koji se ubrzo sam predao. Lice je lišeno slobode.
- U drugom slučaju je psihički nestabilno lice R.K. u stanu u Tesliću, imalo hladno oružje (nož i sjekiru) te prijetilo radnicima Službe hitne pomoći i policijskim službenicima koji su im pružali asistenciju. Nakon toga su pripadnici žandarmerije do dolaska pregovaračkog tima, nasilno ušli u stan i stavili lice pod kontrolu. Lice je lišeno slobode i sprovedeno u prostorije bolnice u Doboju.

Realizovano je šest obuka i vježbi, od kojih po jedna u Republici Sloveniji i Republici Srbiji, a ostale četiri u Republici Srpskoj.

1.8.2. PDZ pregledi, potjernice, potrage i objave

U cilju dokumentovanja krivičnih djela tokom 2022. godine izvršeno je 20.905 protivdiverzionih uviđaja i pregleda (objekata, terena, lica, pošiljki, motornih vozila i drugo), što je u odnosu na 2021. godinu više za 7,4%. Izvršena su 162 protivdiverziona uviđaja, 2.836

pregleda objekata, 909 pregleda terena, 979 preventivnih pregleda, 2.935 pregleda lica, 1.146 pregleda motornih vozila, 11.692 pregleda pošiljki, te 246 pregleda po dojavi o postavljenoj eksplozivnoj napravi.

U cilju otkrivanja i pronalaska izvršilaca krivičnih djela, otuđenih vozila, predmeta, te nestalih lica i identifikacije nepoznatih leševa, raspisano je 90.811 potjernica, potraga i objava. Uspješno su realizovane aktivnosti potražne djelatnosti za određenim traženim licima i počiniocima najtežih krivičnih djela na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Po liniji rada potraga, kaznene i operativne evidencije, saradnje sa *INTERPOL*-om i kazneno-popravnim ustanovama, sprovedene su redovne aktivnosti koje se odnose na raspisivanje i obustavljanje centralnih i međunarodnih potjernica za licima, objave za nestalim licima, objave o nađenim neidentifikovanim leševima, te za registarskim tablicama. Raspisivane su potrage za licima, motornim vozilima, dokumentima, oružjem i predmetima, te ažurirani podaci u okviru informacionog sistema Ministarstva, odnosno aplikacije za potražne djelatnosti.

Tabela 26. Pregled broja raspisanih i obustavljenih u 2022.

rb	Vrsta potjernice/potrage	Broj raspisa	Broj obustava
1.	Centralne potjernice za licima – u vezi sa KD	422	434
2.	Centralne potjernice za licima – u vezi sa prekršajima	670	609
3.	Međunarodne potjernice za licima	61	46
4.	Objave za nestalim licima	105	105
5.	Objava o nađenom neidentifikovanom lešu	15	3
6.	Međunarodna objava za nestalim licem	-	-
7.	Raspisi o traganju za licima	256	208
8.	Potrage za motornim vozilima	38	28
9.	Objave za registarskim tablicama	1.926	69
10.	Potruga za dokumentima	12.759	193
11.	Potruga za predmetima	15	1
12.	Potruga za oružjem	595	71
13.	Potruga za motorom vozila	-	-
14.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova difuzna potjernica	38	1.355
15.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova crvena potjernica	48.937	36.665
16.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova plava potjernica	15.527	10.690
17.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova žuta potjernica	6.914	4.478
18.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova zelena potjernica	2.011	1.390
19.	Međunarodna <i>INTERPOL</i> -ova crna potjernica	522	260

Ministarstvo vodi „Registar pedofila“ u Republici Srpskoj, čija je svrha zaštita djece od seksualne zloupotrebe, zlostavljanja i iskorištavanja, te sprečavanje lica koja su pravosnažno osuđena za ta krivična djela da ponovo izvrše isto ili slično krivično djelo. U toku 2022. godine u navedeni registar je evidentirano 16 lica.

Ministarstvo je redovno sarađivalo sa domaćim sudovima, kazneno-popravnim ustanovama, sudskom policijom i ostalim bezbjednosnim agencijama u BiH.

I dalje je evidentan veliki broj zahtjeva za provjere da li se određena lica nalaze u

kaznenim evidencijama. Na zahtjev građana je izdato 56.000 uvjerenja o nekažnjavanju (za ostvarivanje prava u inostranstvu) i 21.893 izvoda za potrebe Ministarstva, ostalih bezbjednosnih institucija i pravosuđa. Istovremeno, u odgovarajuće evidencije su uneseni podaci iz 3.518 sudskih izvještaja o kaznama.

1.9. Smrtno stradala lica

Smrtno stradala lica. U 2022. godini, u Republici Srpskoj smrtno je stradalo 500 lica, odnosno 11 lica (ili 2,2%) manje u odnosu na prošlu godinu. Prema uzroku smrti, najbrojnija su samoubistva (197) i zadesne smrti (174).

Tabela 27. Uporedni pregled smrtno stradalih lica u 2022/2021.

r.b.	Smrtno stradala lica	2022.	2021.	+ - %
1.	Smrtno stradala lica - KD Teška ubistva i KD Ubistva	8 ⁵¹	14	-42,9
2.	Smrtno stradala lica - KD Nehatno lišenje života	1	-	-
3.	Smrtno stradala lica – KD Ubistvo djeteta pri porođaju	1	-	-
4.	Smrtno stradala lica - KD Napuštanje nemoćnog lica	1	-	-
5.	Smrtno stradala lica – KD Izazivanje opšte opasnosti ⁵²	2	4	-50,0
6.	Smrtno stradala lica – KD Nasilje u porodici ⁵³	2	-	-
7.	Smrtno stradala lica – KD Teška tjelesna povreda	-	1	-
8.	Samoubistva	197	213	-7,5
9.	Smrtna posljedica - požari i eksplozije ⁵⁴	14	22	-36,4
10.	Smrtna posljedica - saobraćaj	100	101	-1,0
11.	Zadesna smrt	174	156	11,5
	UKUPNO	500	511	-2,2

Broj počinjenih *samoubistava* je manji za 7,5% u odnosu na prošlu godinu. Najčešći način izvršenja je: vješanje (109), upotreba vatrenog oružja (47), skakanje s visine (13), utapanje (9), upotreba bombe (8), trovanje (4), upotreba hladnog oružja (3) i ostali načini (4). U pogledu pola počinioaca, 76,6% su muškarci i 23,4% žene. Prema starosnoj strukturi, počinioци su u 77,2% slučajeva stariji od 50 godina.

Radi utvrđivanja elemenata koji bi ukazivali na eventualno postojanje krivičnog djela, obrađena su i 174 slučaja zadesne smrti.

Nestala lica. Tokom 2022. godine, prijavljen je nestanak 104 lica (više za 11 lica u odnosu na 2021. godinu) na teritoriji Republike Srpske, od kojih je 22 maloljetnika (sedam muškog i 15

⁵¹ Pet žrtve KD Teško ubistvo. Dvije žrtve KD Ubistvi i jedna žrtva ubistva nakon kojeg je počinilac izvršio samoubistvo.

⁵²Jedno KD Izazivanje opšte opasnosti sa smrtnom posljedicom izvršeno je na području PU Banja Luka, 13.04.2022. godine, na području Kneževa, prilikom izvođenja radova na elektro – mreži smrtno je stradao **N.K.** radnik „Elektrokrajine“; a drugo na području PU Mrkonjić Grad, 21.03.2022, lice **Z.T.** je prilikom obaranja stabla nanio tjelesne povrede **Lj.V.**, od kojih je dana 27.06.2022. godine u UKC Banja Luka preminuo.

⁵³Oba KD Nasilje u porodici sa smrtnom posljedicom izvršena su na području PU Trebinje, jedno 11.03.2022. godine u Gacku, kada je **M.L.** upotrebom vatrenog oružja lišio života brata **M.L.**, a drugo 06.05.2022. godine u Nevesinju, kada je sin **J.V.** upotrebom hladnog oružja usmrtio majku **G.V.**

⁵⁴U požarima je smrtno stradalo 14 lica (PU DO – 4, PU BL – 4, PU ZV – 3, i po jedno PU GR, PU PD i PU MG).

ženskog pola). Od ukupnog broja prijavljenih nestalih lica, pronađeno je 71 lice (56 živih lica i 15 beživotnih tijela). Takođe su pronađena 32 lica koja su prijavljena kao nestala u prethodnim godinama (21 živih i 11 beživotnih tijela). Za preostalim nestalim licima se preduzimaju aktivnosti na njihovom pronalasku.

2. Specijalna antiteroristička jedinica

Aktivnosti Specijalne antiterorističke jedinice u 2022. godini realizovane su kroz 798 angažovanja njenih pripadnika, u skladu sa planovima rada, naredbama za angažovanje i programom obuke.

Pripadnici operativnih timova su pružili asistenciju u 750 slučajeva, od kojih većinom prilikom obezbjeđenja štićenih ličnosti i PDZ pregleda, obezbjeđenja objekata, terena, javnih skupova i drugih, lišenja slobode i drugih vrsta angažovanja. Specijalizovani timovi su angažovani 20 puta, najčešće prilikom pretraga, a mehanizovani dva puta kao podrška upravama prilikom transporta i prevoza.

Sa ciljem održavanja i poboljšanja fizičke kondicije, sa akcentom na osposobljavanje za primjenu fizičke snage kao sredstava sile u izvršenju službenih zadataka u SAJ-u, realizovana je fizička obuka, redovna obuka iz oblasti vatrene obuke u cilju boljeg osposobljavanja policijskih službenika SAJ-a za bezbjedno i efikasno rukovanje vatrenim oružjem, zatim kondiciono ronjenje, a u saradnji sa Republičkom upravom civilne zaštite Republike Srpske, „Osnovna obuka za deminere“, koja je imala za cilj sticanje specifičnog znanja i vještina za deminiranje i specijalnosti u rukovanju minsko-eksplozivnim sredstvima. Pored navedenih, realizovane su još i taktička obuka i obuka specijalnosti.

Helikopterska jedinica je u 2022. godini angažovana u 23 slučaja, učestvovala je na terenskim vježbama CZ Republike Srpske kao i na svečanom defileu povodom obilježavanja Dana Republike.

Specijalna antiteroristička jedinica nastavila je saradnju sa organizacijama i institucijama iz Republike Srpske, specijalnim jedinicama iz zemalja u okruženju i drugim policijskim organizacijama na nivou i izvan BiH (Oružanim snagama BiH, Vojskom Republike Srbije, sportskim organizacijama, kao što su Gorska služba spasavanja, Ronilački klubovi „Buk“ i „Gnjurac“, te drugim subjektima).

3. Prekršaji

Osnovni zadatak policije je sprečavanje nezakonitih ponašanja. Da bi policija mogla djelotvorno provoditi svoj zadatak, neophodno je preduzimati: niz mjera i radnji kroz preventivne aktivnosti u održavanju povoljnog stanja javnog reda i mira, rad operativnih dežurstava, intervencije i asistencije, nadzor i obezbjeđenje javnih skupova, pronalazak lica i predmeta, rad i aktivnosti intervencije, protivpožarne zaštite, obezbjeđenje lica i objekata, te inspeksijske nadzore. Svrha propisivanja, izricanja i primjene prekršajnih sankcija je

upozorenje građanima na poštovanje zakona, a počinocima da se ubuduće suzdrže od činjenja prekršaja.

3.1. Prekršaji u oblasti javnog reda i mira

U 2022. godini evidentirano je 4.136 slučajeva narušavanja javnog reda i mira.

Tabela 28. Uporedni pregled prekršaja po javnom redu i miru 2022/2021.

r.b.	Pregled prekršaja JRiM	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj prekršaja JRiM	5.228	5.408	-3,3
1.a.	Broj izvršilaca prekršaja	5.271	5.478	-3,8
2.	Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka	665	847	-21,5
2.a.	Počinioci po zahtjevima	978	1.270	-23,0
	- maloljetnici	109	119	-8,4
	- povratnici	903	1.044	-13,5
3.	Izdato prekršajnih naloga	4.322	4.214	2,6
3.a.	Počinioci na prekršajnim nalogima	4.322	4.214	2,6
4.	Broj narušavanja JRiM od 2 do 4 lica	818	819	-0,1
4.a.	Broj izvršilaca	1.906	1.967	-3,1
5.	Broj narušavanja JRiM sa 5 i više lica	7	7	-
5.a.	Broj izvršilaca	38	49	-22,4

Tabela 29. Pregled prekršaja JRiM po PU u 2022.

Rb	Prekršaji JRiM po PU	2022.										
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP sjed.
1	Br prekršaja JRiM	1.293	490	509	175	589	654	563	440	176	328	11
1.a	Počinioci prekršaja	1.260	589	550	212	538	569	570	467	192	314	10
2.	Zahtjevi za PPP	171	82	59	28	40	81	84	52	23	45	-
2a	Počinioci po zahtjevima	263	135	78	42	45	106	142	78	35	54	-
	- maloljetnici	27	23	1	-	4	22	19	-	7	6	-
	- povratnici	200	132	91	5	54	114	122	44	51	90	-
3.	Izdato prekršaj. naloga	997	454	472	170	493	463	440	389	171	260	13
3a	Počin. na prek. nalogima	997	454	472	170	493	463	440	389	171	260	13
4.	Br. naruš. JRiM sa 2-4 lica	168	116	94	46	51	90	96	71	40	46	-
4.a	Broj počinilaca	392	309	212	109	110	203	231	161	84	95	-
5.	Nar. JRiM sa 5 i > lica	4	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-
5.a.	Broj počinilaca	22	-	-	-	-	11	-	-	5	-	-

Broj slučajeva narušavanja JRiM je za 3,8% manji u odnosu na 2021. godinu. Počinjeno je ukupno 5.228. prekršaja JRiM (za 3,3% manje) koje je počinilo 5.271 lice.

Za počinjene prekršaje podneseno je 665 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (za 21,5% manje) i izdata su 4.322 prekršajna naloga (za 2,6% više).

Od ukupnog broja narušavanja JRiM, u sedam slučajeva JRiM je narušen od strane pet i više lica (kao i u uporednom periodu), a u 818 slučajeva je narušen od strane dva do četiri lica (manje za 0,1%).

Od ukupnog broja registrovanih prekršaja, evidentirano je 1.287 prekršaja tuče i fizičkog napada što je više za 1,1% u odnosu na uporedni period. Od ovog broja prekršaja, 379 prekršaja ili 29,4% je izvršeno u ugostiteljskim objektima, noćnim klubovima, pekarama i pekotekama ili u neposrednoj blizini istih (više za 13,1%).

Tabela 30. Uporedni pregled strukture prekršaja po javnom redu u 2022/2021.

Rb	Struktura prekršaja JRiM	2022.	2021.	+ - %
1.	Čl. 7. (svađa, vika, vriska i nepristojno ponašanje)	713	724	-1,5
2.	Čl. 8. (vrijeđanje)	964	938	2,8
3.	Čl. 9. (vršenje fiziološke potrebe i pokazivanje polnog organa)	161	179	-10,1
4.	Čl. 10. (neovlašćeno prikupljanje dobrovoljnih priloga)	45	83	-45,8
5.	Čl. 11. (ugrožavanje bezbjednosti prijetnjom napada na život i tijelo ili imovinu)	265	326	-18,7
6.	Čl. 12. (tuča i fizički napad)	1.287	1.273	1,1
7.	Čl. 13. (kockanje)	-	-	-
8.	Čl. 14. (upotreba pirotehničkih sredstava)	13	19	-31,6
9.	Čl. 15. (uznemiravanje građana bukom)	102	119	-14,3
10.	Čl. 16. (neovlašćena upotreba oružja)	62	57	8,8
11.	Čl. 17. (konzumiranje opojne droge)	151	142	6,3
12.	Čl. 18. (propuštanje prijavljivanja narušavanja JRiM u UO)	102	84	21,4
13.	Čl. 19. (prostitucija)	-	3	-
14.	Čl. 20. (vraćanje)	2	-	-
15.	Čl. 21. (uništavanje javnih oglasa i objava)	5	1	hhh ⁵⁵
16.	Čl. 22. (ograničenje kretanja na određenom prostoru)	-	16	-
17.	Čl. 23. (lažno predstavljanje)	6	12	-50,0
18.	Čl. 24. (ometanje državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica u vršenju javnih funkcija)	504	555	-9,2
19.	Čl. 25. (posluživanje alkoholom)	278	277	0,4
20.	Čl. 26. (prosjačenje)	322	366	-12,0
21.	Čl. 27. (propuštanje obaveze brige o maloljetniku)	70	73	-4,1
22.	Čl. 28. (preprodaja ulaznica)	1	2	-50,0
23.	Čl. 29. (ugrožavanje prolaznika)	1	1	-
24.	Čl. 30. (držanje životinja bez nadzora)	173	158	9,5
25.	Čl. 31. (kažnjavanje u dvostrukom iznosu)	1	-	-
Ukupan broj prekršaja		5.228	5.408	-3,3

Povećanje ovih prekršaja ne pokazuje pogoršavanje stanja javne bezbjednosti, odnosno javnog reda i mira, već samoinicijativnost policije. Radi se o prekršajima koji se najčešće direktno uočavaju od strane policijskih službenika, a njihovim sankcionisanjem se djeluje na same uzroke, daleko društveno štetnije prekršaje (kauzalitet) i dolazi do izražaja preventivni, daleko važniji vid djelovanja.

Mjesta na kojima je najčešće narušen javni red i mir su bili trgovi i ulice (38,6% slučajeva), ugostiteljski objekti (21,2%), dvorište ili balkon porodične kuće ili stambene zgrade (10,4%), javni i nekategorisani putevi (8,0%), parking prostori (3,4%), te ostala mjesta.

U 2022. godini došlo je do porasta broja, u odnosu na 2021. godinu, sljedećih uzroka

⁵⁵ Broj prekršaja uništavanja javnih oglasa i objava, veći je za četiri prekršaja u odnosu na uporednu godinu.

činjenja prekršaja: porodični problemi za 37,1%, bahato i drsko ponašanje za 12,6%, neovlaštena upotreba oružja i pirotehnike za 8,2%, držanje životinja bez nadzora 7,3% i droga 2,3%. U padu su, u odnosu na 2021. godinu, broj narušavanja interesa maloljetnika i drugih kategorija lica za 25,8%, neriješeni imovinsko-pravni odnosi 19,3%, buka 17,9%, nacionalne, vjerske i rasne netrpeljivosti za 13,3%, sticanja materijalne koristi za 10,4%, revolt na funkcionisanje državnih organa i javnih službi 7,1%, alkohol 5,0%, međukomšijske netrpeljivosti za 4,1% i ostalo.

Od ukupnog broja izvršilaca (5.271) najbrojnija su lica starosti od 21 do 30 godina (27,2% od ukupnog broja). Evidentirano je i 109 maloljetnika koji su narušili JRiM, od kojih su 24 mlađa maloljetnika⁵⁶. Prema polu izvršilaca, 84,5% su muškog pola. Od ukupnog broja izvršilaca prekršaja registrovana su četiri pripadnika Ministarstva u činjenju prekršaja što čini 0,08% od ukupnog broja registrovanih izvršilaca prekršaja.

Prilikom uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, jedno lice je zadobilo teške tjelesne povrede (kao u uporednom periodu) i 233 lica lake tjelesne povrede (više za 10,4%). Prilikom uspostavljanja javnog reda i mira, 17 policijskih službenika je zadobilo lake tjelesne povrede (za osam više u odnosu na proteklu godinu).

Preduzete mjere po Zakonu o JRiM. Za počinjene prekršaje u 2022. godini podneseno je 665 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (manje za 21,5%) protiv 5.271 lica (manje za 3,8%) i izdata su 4.322 prekršajna naloga za počinjene prekršaje narušavanja javnog reda i mira (više za 2,6%). **Po oba vida, prekršajnim nalogima i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka, obuhvaćeno je 5.300 počinilaca prekršaja, što je za 3,4% manje u odnosu na 2021. godinu.**

Tabela 31. Uporedni pregled izrečenih novčanih kazni po ZoJRiM u 2022/2021.

rb	Pregled izrečenih novčanih kazni po zakonu o JRiM	2022.	2021.	% (+/-)
1.	Izdato prekršajnih naloga	4.322	4.214	2,6
2.	Ukupan iznos izrečenih novčanih kazni (KM)	1.419.855	1.406.947	0,9

U vezi sa izdatim prekršajnim nalogima po osnovu Zakona o javnom redu i miru, počinioćima su izrečene novčane kazne u iznosu od 1.419.855 KM.

Osnovni sud - Odjeljenje za prekršaje je u 2022. godini riješilo 884 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Tom prilikom su izrečene sljedeće mjere: pet kazni zatvora, 458 novčanih kazni, 89 ukora, 287 uslovnih osuda i 23 zaštitne mjere. Takođe, sud je odbio 13 zahtjeva i zaprimio 62 žalbe na donesena rješenja (od kojih je uvažio 10).

U 2022. godini, policijski službenici su: lišili slobode 1.065 lica (više za 16,4%) zbog počinjenih prekršaja iz oblasti javnog reda i mira i upozorili 4.142 lica (manje za 3,2%).

⁵⁶ Starosti od 14 do 16 godina.

Istovremeno je privremeno oduzeto 129 predmeta (više za 10,3%) koji se mogu dovesti u vezu sa izvršenjem prekršaja.

Ministarstvo je planiralo i realizovalo 569 akcija (manje za 13,8%) iz oblasti javnog reda i mira. Od ukupnog broja realizovanih akcija, 13 je regionalnih i 556 su lokalne akcije.

Realizovane su preventivne aktivnosti o postupanju policije: za vrijeme godišnjih odmora, novogodišnjih i božićnih praznika; u vezi sa prevencijom maloljetničke delinkvencije i vršnjačkog nasilja; u vezi sa prosjačenjem; u vezi sa držanjem kućnih ljubimaca i opasnih životinja; i drugo. Takođe realizovane su brojne kampanje, kako bi se građani upozorili na opasnost korištenja petardi, oružja, držanju opasnih životinja, bezbjednom ostavljanju imovine za vrijeme praznika i godišnjih odmora i drugo.

Na osnovu pokazatelja može se ocjeniti da: pripadnici Ministarstva dobro vladaju bezbjednosnom situacijom; da prilikom narušavanja i uspostavljanja javnog reda i mira nisu nastupile teže posljedice po građane, policijske službenike i imovinu; da je bezbjednosna problematika u oblasti javnog reda i mira u smanjenju u odnosu na prošlu godinu (smanjen broj prekršaja, nije povećan broj narušavanja javnog reda i mira u većem obimu i nisu evidentirani oblici organizovanog narušavanja javnog reda i mira); da nema bezbjednosnih pojava ugrožavanja koje bi mogle izazvati bitnije uznemiravanje građana, a bezbjednosti povratnika i radu u multietničkoj sredini je posvećena dužna pažnja i drugo.

I pored činjenice da se stanje bezbjednosti u oblasti javnog reda i mira na teritoriji Republike Srpske u 2022. godini, cijeni kao zadovoljavajuće, u cilju održavanja povoljnog i unapređenja stanja u ovoj oblasti, u narednom periodu je potrebno realizovati planirane aktivnosti, kao što su: na osnovu analize obezbjediti pojačano prisustvo policijskih službenika u vrijeme i na mjestima gdje najčešće dolazi do narušavanja javnog reda i mira; prilikom intervencije policije radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira gdje je prijavljeno više učesnika, a posebno u ugostiteljskim objektima, izvršiti kvalitetnu procjenu bezbjednosne situacije radi ispravne taktike postupanja i upućivanja potrebnog broja policijskih službenika na uspješno izvršavanje službenog zadatka; radi kvalitetnijeg praćenja stanja bezbjednosti na kriminogenim žarištima, kretanja lica pod pojačanim nadzorom i bezbjednosno interesantnih lica, planirati i provoditi opservacije, čije rezultate koristiti za sprovođenje i drugih operativno-taktičkih mjera i radnji; vršiti pojačan obilazak ugostiteljskih objekata u kojima češće dolazi do narušavanja javnog reda i mira, a po ukazanoj potrebi organizovati izvođenje operativno-taktičke mjere i radnje racije; intenzivirati i podići na viši nivo saradnju policije, komunalne policije i inspeksijskih službi redovnim informisanjem, te planiranjem i organizovanjem zajedničkih aktivnosti; i drugo.

Napadi na policijske službenike. Evidentirano je 48 napada na policijske službenike (u uporednom periodu je bilo 50 napada) u kojima je jedan policijski službenik zadobio teže i 38 lakše tjelesne povrede⁵⁷.

⁵⁷ U istom periodu 2021. godine 40 policijskih službenika je lakše povrijeđeno.

Razlozi i povodi napada na policijske službenike su bili: prilikom kontrole i regulisanja saobraćaja (9), legitimisanja (2), lišenja slobode (10), uspostavljanja narušenog JRiM (17) i ostalih razloga i povoda (11). Tom prilikom slobode je lišeno 55 lica (napadača).

Najčešće mjesto napada na policijske službenike su bili trgovi i ulice (35,4% slučajeva). Prema starosnoj strukturi, najbrojniji napadači su bila lica starosti od 21 do 30 godina (36,7%), zatim lica od 30 do 40 (28,3%) i od 40 do 50 godina (28,3%). Od ukupnog broja izvršilaca napada na policijske službenike, evidentirano je sedam povratnika, a maloljetnici nisu evidentirani u vršenju napada. Policijski službenici su protiv 44 napadača podnijeli izvještaje OJT. Za četiri lica je određen pritvor od strane suda.

Upotreba sile. Policijski službenici su u 2022. godini u 6.984 slučaja upotrijebili silu⁵⁸ (više za 3,5%), prema 6.973 lica: prilikom savlađivanja otpora pri lišenju slobode lica (5.785), uspostavljanja narušenog JRiM (868), prilikom odbijanja napada od sebe (16), odbijanja napada od drugog lica (2), pružanja asistencije (17) i 285 u ostalim slučajevima. Prilikom upotrebe sile jedno lice je zadobilo teže i 29 lica su zadobila lake tjelesne povrede.

Tabela 32. Pregled upotrebe sile i napada na policijske službenike po PU u 2022.

rb	Upotreba sile po PU	2022.											
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP sj	Σ
1.	Upotreba sile	1.898	517	947	308	929	633	496	635	210	385	26	6.984
2.	Napadi na PS	5	2	4	4	8	3	6	12	1	3	-	48

3.2. Prekršaji u oblasti oružja i municije

U 2022. godini je evidentirano 214 prekršaja u vezi sa oružjem i municijom (manje za 53,7% u odnosu na 2021. godinu). Ove prekršaje su počinila 183 lica, protiv kojih je podneseno 88 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i uručena su im 84 prekršajna naloga.

Na osnovu izdatih prekršajnih naloga u skladu sa Zakonom o oružju i municiji, počiniojcima je izrečena novčana kazna u ukupnom iznosu od 28.700 KM, što je za 83,2% manje u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 33. Uporedni pregled prekršaja u vezi sa oružjem i municijom u 2022/2021.

rb	Prekršaji u vezi sa oružjem i municijom	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj prekršaja po Zakonu o oružju i municiji	214	436	-53,7
1.a.	Ukupno počinilaca prekršaja	183	395	-53,7
2.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prek.	88	101	-12,9
2.a.	Počinioци prekršaja po zahtjevima	98	104	-5,8
	- maloljetnika	3	3	-
	- povratnika	4	2	100
3.	Izdato prekršajnih naloga	84	290	-71,0
3.a.	Počinioци prekršaja po prekrš. nalogima	84	290	-71,0

⁵⁸ Prilikom upotrebe sile, 7.121 put su upotrebljena sredstva za vezivanje, 133 puta fizička snaga, četiri puta službena palica i jednom vatreno oružje.

U skladu sa Zakonom o oružju i municiji privremeno je oduzeto 929 komada oružja (411 komada zabranjenog oružja i 518 komada dozvoljenog oružja) i 19.313 komada različite municije.

Dobrovoljno je predato 889 komada oružja (191 komad u korist Republike Srpske bez prava na naknadu, 659 komada po osnovu smrti vlasnika, a do okončanja ostavinskog postupka, 38 komada oružja po osnovu napuštanja mjesta prebivališta duže od 60 dana i jedno po osnovu amnestije), te 1.268 komada municije.

Takođe, pronađeno je 109 komada oružja i 354 municije. Tokom 2022. godine prijavljeno je 187 nestanaka oružja, od kojih je pronađeno jedno.

Tabela 34. Pregled prekršaja u vezi sa oružjem i municijom po PU u 2022.

rb	Prekršaji u vezi sa oružjem i municijom po PU	2022.									
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB
1.	Br.prekrš. po Zakonu o oružju i mun.	67	15	22	-	27	30	15	16	6	16
1.a	Ukupno počinilaca prekršaja	52	14	19	-	23	28	14	16	6	11
2.	Podneseno zahtjeva	20	9	16	-	12	11	5	3	1	11
2.a	Počinioci po zahtjevima	23	9	18	-	15	12	6	3	1	11
	-maloljetnika	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1
	-povratnika	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-
3.	Izdato prekršajnih naloga	29	4	1	-	8	16	8	13	5	-
4.	Počinioci po nalogima	29	4	1	-	8	16	8	13	5	-

3.3. Pregled prekršaja u ostalim oblastima

U skladu sa važećim zakonima, evidentirano je 42 prekršaja u vezi sa nasiljem na sportskim priredbama, četiri prekršaja u vezi sa javnim okupljanjem, pet prekršaja koje su počinile agencije za obezbjeđenje lica i imovine i privatne detektivske agencije, te 73 prekršaja iz oblasti ostalih poslova policije⁵⁹.

Sprečavanje nasilja na sportskim priredbama. U 2022. godini policijskim upravama je prijavljeno održavanje 5.395 sportskih priredbi, od kojih 41 sa povećanim rizikom. Prilikom održavanja sportskih priredbi, 51 lice je počinilo 42 prekršaja, za koja je podneseno 26 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdato je 12 prekršajnih naloga.

Prekršaji prilikom javnih okupljanja. Prijavljeno je 2.205 javnih okupljanja, od kojih su za tri donesena rješenja o njihovoj zabrani. Prilikom održavanja javnih okupljanja evidentirana su četiri prekršaja (manje za 50,0%).

Prekršaji po Zakonu o agencijama za obezbjeđenje lica i imovine i privatnoj detektivskoj djelatnosti. U skladu sa navedenim Zakonom evidentirano je pet prekršaja za koja su podnesena dva zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Izvršeno je 29 nadzora nad radom agencija (28 redovnih i jedna vanredna). U 53 sprovedene akcije kontrolisano je

⁵⁹U 2021. godini evidentirano je 14 prekršaja u vezi sa nasiljem na sportskim priredbama, osam prekršaja u vezi sa javnim okupljanjima, pet prekršaja koja su počinile agencije za obezbjeđenje lica i imovine i privatne detektivske agencije, te 561 prekršaja iz oblasti ostalih poslova policije.

969 pripadnika obezbjeđenja i 93 kontrole preduzeća koje imaju vlastitu službu obezbjeđenja. Tom prilikom je utvrđen jedan propust.

Ostali poslovi policije. Policijski službenici su prilikom obavljanja redovnih poslova i zadataka uočili 73 prekršaja koje je počinilo 89 lica. Počinioima je izdato 39 prekršajnih naloga i podneseno je 19 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

4. Bezbjednost saobraćaja na putevima

Na teritoriji Republike Srpske putnu mrežu čini 105,91 km autoputa, 1.767,88 km magistralnih puteva, 2.104,83 km regionalnih puteva i 227 km lokalnih puteva, koji su posebnom odlukom Vlade Republike Srpske proglašeni važnim za funkcionisanje ukupnog saobraćaja na teritoriji Republike Srpske, i ulice u naselju lokalnih zajednica⁶⁰.

U 2022. godini registrovano je 452.896 motornih vozila (više za 3,5% u odnosu na 2021. godinu) sa 516.621 aktivnom vozačkom dozvolom⁶¹ (više za 1,1%).

Saobraćajni rizik⁶² u Republici Srpskoj je u 2022. godini iznosio 2,2 (2021=2,3), dok je javni rizik⁶³ iznosio 8,5 (u prethodnoj godini je iznosio 8,6).

Saobraćajni rizik je najveći na području PU Mrkonjić Grad (5,4) i PU Gradiška (3,3). Najmanji saobraćajni rizik u 2022. godini je na području PU Banja Luka (1,4) i PU Foča (1,7).

Tabela 35. Broj poginulih lica u SN na 10.000 registrovanih vozila

	PU BL	PU GR	PU PD	PU MG	PU DO	PU BN	PU ZV	PU IS	PU FO	PU TB
Saobraćajni rizik	1,4	3,3	2,6	5,4	2,2	2,0	3,1	2,6	1,7	2,3

4.1. Saobraćajne nezgode i posljedice

U 2022. godini na putevima Republike Srpske dogodilo se 9.896 saobraćajnih nezgoda⁶⁴, što je za 0,5% manje u odnosu na 2021. godinu. Broj smrtno stradalih (100) je manji za jedno lice u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 36. Uporedni pregled broja i vrsta saobraćajnih nezgoda i posljedica u 2022/2021.

R.b.	Saobraćajne nezgode i posljedice	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj nezgoda	9.896	9.941	-0,5
1.a.	- sa poginulim licima	90	95	-5,3
1.b.	- sa teško povrijeđenim	460	461	-0,2
1.v.	- sa lakše povrijeđenim	1.763	1.672	5,4
1.g.	- samo sa materijalnom štetom	7.583	7.713	-1,7
2.	Nastradalo lica	3.394	3.208	5,8

⁶⁰ Izvor: sajt JP „Autoputevi Republike Srpske“ i JP „Putevi Republike Srpske“.

⁶¹ Izvor: Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka.

⁶² Saobraćajni rizik pokazuje broj smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama na 10.000 registrovanih vozila.

⁶³ Javni rizik predstavlja godišnji broj poginulih učesnika u saobraćaju na 100.000 stanovnika i mjeri rizik svakog stanovnika da pogine u saobraćajnoj nezgodi.

⁶⁴ U daljem tekstu SN.

2.a.	- smrtno stradalo lica	100	101	-1,0
2.b.	- teško povrijeđeno	551	563	-2,1
2.v.	- lakše povrijeđeno	2.743	2.544	7,8

Najveći broj saobraćajnih nezgoda dogodio se na području PU Banja Luka, a najmanje na području PU Mrkonjić Grad, što je u skladu sa teritorijom koju pokrivaju, brojem stanovnika, brojem registrovanih vozila i frekvencijom vozila u saobraćaju.

Tabela 37. Pregled saobraćajnih nezgoda i posljedica po PU u 2022.

Rb	Saobraćajne nezgode i posljedice	2022.									
		BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB
11.	Broj nezgoda	4.205	663	862	237	898	1.214	521	593	343	360
1.a.	- sa poginulim licima	16	10	11	6	14	10	8	7	2	6
1.b.	- sa teško povrijeđenim	118	31	41	9	73	64	36	35	23	30
1.v.	- sa lakše povrijeđenim	502	122	237	49	283	205	122	133	39	71
1.g.	- samo sa mater. štetom	3.569	500	573	173	528	935	355	418	279	253
2.	Nastradalo lica	934	216	405	109	555	388	252	290	84	163
2.a	- poginulo	19	10	12	7	15	12	8	9	2	6
2.b.	- teško povrijeđeno	129	35	48	12	88	75	44	53	25	42
2.v.	- lakše povrijeđeno	786	171	346	90	452	301	200	228	57	115

Saobraćajne nezgode (vozila, mjesto, vrijeme, greške, faktori). U saobraćajnim nezgodama učestvovalo je ukupno 18.327 vozila (za 1% manje). Od ukupnog broja vozila koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama na putevima Republike Srpske, 77,8% su vozila registrovana u Republici Srpskoj, 5,6% registrovana u FBiH, 1,4% u Brčko Distriktu, 10,8% su vozila iz drugih država i 4,4 % su vozila nepoznatog porijekla. Od ukupnog broja vozila registrovanih u Republici Srpskoj, 0,4% su službena vozila Ministarstva.

Od 2.790 vozila sa inostranim registarskim oznakama i vozila nepoznatog porijekla, koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama, 1% vozila su učestvovala u saobraćajnim nezgodama sa poginulim licima a 6,2% vozila u saobraćajnim nezgodama u kojima su lica zadobila teške tjelesne povrede. Najveći broj vozila je sa registarskim oznakama iz Srbije (17,9%), Slovenije (15,4%), Njemačke (12,8%), Austrije (9,9%) i drugih.

U saobraćajnim nezgodama je učestvovalo 419 vozila koja nisu bila osigurana. Od tog broja, 3,6% su vozila koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama sa smrtno stradalim licima i 18,6% sa teško povrijeđenim licima.

Prema starosti vozila koja su učestvovala u saobraćajnim nezgodama, najbrojnija su vozila starosti: od 16 do 20 godina (19,6%), od 12 do 16 godina (17,3%), i od 8 do 12 godina (15%).

Pokazatelji o broju saobraćajnih nezgoda po kategorijama puteva upućuju da se najveći broj saobraćajnih nezgoda dogodio na putevima na kojima je najveća frekvencija saobraćaja, te na putevima na kojima se vozila kreću većom brzinom. S obzirom na mjesto događanja, najveći broj saobraćajnih nezgoda se dogodio na ulicama u naselju (38,9%) i magistralnom putu (34,6%). Na nekategorisanim putevima evidentirano je 9,1% saobraćajnih nezgoda, na regionalnim putevima 8,5%, a na lokalnim putevima 6,7%

saobraćajnih nezgoda. Na autoputevima Republike Srpske evidentirane su 173 saobraćajne nezgode ili 1,7% od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda u 2022. godini.

Posmatrajući magistralne i regionalne putne pravce u Republici Srpskoj, tokom 2022. godine, najugroženija putna dionica je bila Bijeljina 2 - Glavičice, na kojoj su poginula četiri lica a četiri lica su zadobila teške tjelesne povrede.

Druge najugroženije dionice putnih pravaca su bile Prijedor 3 – granica Republike Srpske/FBiH (Koprivna), Rogatica – Sastavci, Auto put Banja Luka - Doboj i Klašnice 3 – Gornja Vijaka 1, na kojima je ukupno poginulo 12 lica, a ukupno 16 lica je zadobilo teške tjelesne povrede⁶⁵. Dionica puta Bijeljina 1 – Bijeljina 2 je dionica na kojoj su poginula dva a 21 lice je zadobilo teške tjelesne povrede.

U 2022. godini najveći broj saobraćajnih nezgoda se dogodio u mjesecu decembru (928) i avgustu (927), dok je najviše smrtno stradalih lica u saobraćaju evidentirano avgustu (15) i julu (13).

Najveći broj saobraćajnih nezgoda se događao subotom (u 16,1% slučajeva), a prema časovima u toku dana u periodu od 14 do 16 časova (u 14,2% slučajeva).

Najčešće greške koje su doprinijele nastanku saobraćajnih nezgoda su bile neprilagođena i nepropisna brzina kretanja vozila (kod 16,2% saobraćajnih nezgoda), nedržanje potrebnog odstojanja (15,6%), strana kretanja (11,3%) i vožnja unazad (11,1%).

Prema faktorima koji su uticali na nastanak saobraćajnih nezgoda sa posljedicama po lica od:

- uticaja puta i putne okoline, najbrojniji je klizav kolovoz zbog vremenskih prilika (u 214 SN);
- uticaja neispravnosti vozila, najbrojniji je uticaj neispravnosti uređaja za zaustavljanje (u 12 SN);
- preduzimanje nepromišljenih radnji od strane vozača, najbrojniji uticaj je neprilagođena brzina uslovima saobraćaja i stanja na putu (u 510 SN), neustupanje prvenstva prolaza definisanog znakom službenog lica, saobraćajnim znakovima ili pravilima saobraćaja (161 SN), te nebezbjedno odstojanje ili rastojanje između vozila (u 136 SN);
- pogrešno izvođenje radnji u saobraćaju od strane vozača, najbrojniji je propust vozača koji se odnosi na nepravilno sagledavanje saobraćajne situacije (u 621 SN) i gubitak kontrole nad vozilom (u 541 SN);
- propusti vozača zbog lošeg psihofizičkog stanja, nepažnje, rasejanosti, od kojih je najbrojniji vozač pod uticajem alkohola (372 SN) i umor vozača (108 SN).

⁶⁵ Ostali najugroženiji putni pravci su bili: Bijeljina 2 – Ugljevička Obrijež (2 poginula i 6 TTP), Podnovlje – Šešljije (2 poginula 6 TTP), Rudanka – Doboj (2 poginula i 3 TTP), Trebilje 1 – Aleksina Međa (2 poginula i 3 TTP), Prijedor 1 – Kozarac (2 poginula i 1 TTP), Čatrnja – Gradiška (2 poginula), Čelinac – Kotor Varoš (2 poginula) i Kozarska dubica 2 – Draksenić (2 poginula).

Prilikom vršenja uviđaja saobraćajnih nezgoda i utvrđivanja odgovornosti za nastale saobraćajne nezgode, utvrđeno je da su: 13% saobraćajnih nezgoda prouzrokovali vozači koji su upravljali vozilom pod uticajem alkohola, 3,5% SN prouzrokovali vozači koji su upravljali vozilom prije sticanja prava na upravljanje vozilom, 9,1% SN prouzrokovali vozači sa vozačkim stažom do dvije godine vozačkog iskustva, dok je sedam vozača prouzrokovalo SN upravljajući vozilom pod uticajem opijata⁶⁶.

U odnosu na prošlu godinu, povećano je učešće vozača odgovornih za nastanak saobraćajnih nezgoda za 3,5% koji su upravljali motornim vozilom pod dejstvom alkohola i vozača pod dejstvom opijata za 75%⁶⁷, dok je smanjen broj: vozača koji su upravljali motornim vozilom prije sticanja prava na upravljanje za 7,1%, vozača sa vozačkim stažom do dvije godine vozačkog iskustva za 10,5%.

Prilikom vršenja uviđaja i utvrđivanja uzroka nastanka saobraćajnih nezgoda u 70 slučajeva je prisustvovao tužilac.

Saobraćajne nezgode sa smrtno stradalim licima. Dogodilo se 90 saobraćajnih nezgoda (za 5 SN manje) u kojima je smrtno stradalo 100 učesnika u saobraćaju. Kod saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima, *najčešći uzrok* je bila neprilagođena brzina kretanja (36,7% slučajeva), strana kretanja (30%), upravljanje vozilom pod dejstvom alkohola preko 1,5 g/kg (10%), skretanje (8,9%), nepoštivanje prvenstva prolaza (4,4%), nepropisno preticanje (3,3%) i drugi.

Od ukupno 90 saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima, u 26 nezgoda kod 29 učesnika je utvrđeno prisustvo alkohola u organizmu i to kod: 23 vozača putničkog motornog vozila, dva vozača motocikla, dva pješaka, jednog vozača teretnog vozila i jednog vozača mopeda.

Prema vrsti puta, najviše lica je smrtno stradalo na: magistralnim putnim pravcima (53 lica ili 53% od ukupno smrtno stradalih), lokalnim putevima (16), regionalnim putevima (15), ulicama u naselju (10), autoputu (4) i nekategorisanim putevima (2).

Prema starosnoj strukturi smrtno stradalih lica u 2022. godini, najugroženija su bila lica starosti od 21 do 30 godina (21% od ukupno poginulih), lica starosti od 31 do 40 (16%) i od 61 do 70 godina (16%). Evidentirane su saobraćajne nezgode u kojima je smrtno stradalo šestoro maloljetnika⁶⁸.

Od ukupnog broja smrtno stradalih učesnika u saobraćaju: 48% su bili vozači motornih vozila (putničkog i teretnog vozila), 21% suvozači i putnici, 14% pješaci⁶⁹, 8% vozači motocikla i mopeda, 6% biciklisti i vozači četvorocikla i 3% vozači traktora i radnih mašina.

⁶⁶U 2021. godini 12,7% SN su prouzrokovali vozači koji su bili pod uticajem alkohola, 4,1% prije sticanja prava na upravljanje, 10,2% vozači do dvije godine vozačkog iskustva i 0,04% SN su prouzrokovali vozači pod uticajem opojnih sredstava.

⁶⁷ Broj SN koje su prouzrokovali vozači pod dejstvom opijata u 2022. godini je sedam (2021=4 vozača)

⁶⁸Dva djeteta do šest godina starosti, dva od sedam do 13 godina i dva od 14 do 17 godina.

⁶⁹ U SN je poginulo 14 pješaka, od kojih je jedno dijete (u 2021. godini je poginulo 16 pješaka od kojih je jedno dijete).

Saobraćajne nezgode sa teško povrijeđenim licima. U 460 saobraćajnih nezgoda (za 1 SN manje) teško je povrijeđen 551 učesnik u saobraćaju (manje za 2,1%). *Najčešći uzroci* saobraćajnih nezgoda sa teško povrijeđenim licima su bili neprilagođena brzina kretanja (32,4%), strana kretanja (18,5%), nepoštivanje prvenstva prolaza (12%) i upravljanje vozilom pod dejstvom alkohola preko 1,5 g/kg (8,9%), skretanje (8,7%).

Prema vrsti puta, najviše lica je zadobilo teže povrede na: magistralnim putevima (281 lice ili 50,7% od ukupno teže povrijeđenih lica), ulicama u naselju (112), lokalnim putevima (72), regionalnim putevima (66), nekategorisanim putevima (15), autoputu (6) i putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila (2).

Najveći broj teško povrijeđenih lica zabilježen je u avgustu (75 lica), maju (65) i junu (62).

Najbrojnija teže povrijeđena lica su bila starosti od 21 do 30 godina 20,9% od ukupno teže povrijeđenih lica.

U pogledu kategorije učesnika u saobraćaju teške tjelesne povrede su najviše zadobili: vozači motornih vozila (34,6%), suvozači i putnici (27,3%), pješaci (14,8%), vozači motocikla i mopeda (14,7%) i vozači bicikla i četvorocikla (6,9%), vozači traktora i zaprežnog vozila (0,7%), i ostalih učesnika 1%. Teške tjelesne povrede su zadobila 44 maloljtnika.

Saobraćajne nezgode sa lakše povrijeđenim licima. Evidentirane su 1.763 saobraćajne nezgode sa lakše povrijeđenim licima (za 5,4% više) u kojima su lakše povrijeđena 2.743 lica (za 7,8% više).

Najbrojnija lakše povrijeđena lica su bila: vozači motornih vozila (50,2%), suvozači i putnici (31,8%), pješaci (8,3%)⁷⁰, vozači motocikla i mopeda (5,2%), vozači bicikla i četvorocikla (3,5%), vozači traktora i radnih mašina (0,5%), lica koja su se prevozila na traktoru (0,1%) i 0,4% ostalih učesnika. Lakše je povrijeđeno 316 maloljetnika.

Takođe, evidentirane su i 7.583 saobraćajne nezgode samo sa materijalnom štetom, što je za 1,7% manje u odnosu na prošlu godinu.

Saobraćajne nezgode sa nepoznatim učesnikom. Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile u 2022. godini (9.896) u 7,5% slučajeva su učesnici u saobraćajnim nezgodama bili nepoznati (738 SN). Broj saobraćajnih nezgoda sa nepoznatim učesnikom je za 25 SN veći u odnosu na 2021. godinu. Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda u kojima je izvršilac bio nepoznat, dvije SN su bile sa poginulim licima, 14 sa teže i 44 sa lakše povrijeđenim licima, te 678 saobraćajnih nezgoda u kojima je nastupila samo materijalna šteta.

U 2022. godini, rasvijetljene su: saobraćajne nezgode sa poginulim licima, devet SN sa teško povrijeđenim, 27 SN sa lakše povrijeđenim licima i 320 SN u kojima je nastupila samo materijalna šteta.

⁷⁰ Teške tjelesne povrede je zadobilo 85 pješaka, od kojih je petoro djece (u 2021. godini teške tjelesne povrede je zadobio 181 pješak, od kojih je četvoro djece).

4.2. Preduzete mjere i radnje policije na povećanju bezbjednosti saobraćaja

U oblasti bezbjednosti saobraćaja policijski službenici su realizovali veći broj preventivnih i represivnih aktivnosti. Evidentirano je 386.738 prekršaja u saobraćaju, za koja je podnesen 3.441 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdato je 354.705 prekršajnih naloga⁷¹. Po oba vida u ovom periodu su obuhvaćena i sankcionisana 360.144 počinioca prekršaja, što je više za 9,3% u odnosu na 2022. godinu.

U režim mjerenja i evidentiranja prekršaja ukupno je pušteno 56 stacionarnih radara od koji na području: PU Banja Luka - 22, PU Prijedor 10, PU Trebinje – sedam, PU Mrkonjić Grad – pet, PU Doboj – osam (od planiranih 12) i PU Gradiška – četiri (od planiranih šest).

Pored stacionarnih radara, kontrola nepropisne brzine se vrši i sa presretačima, sa ciljem smanjenja smrtno stradalih lica u saobraćajnim nezgodama, jer je nepropisna i neprilagođena brzina kretanja vozila najčešći uzrok nastanka saobraćajnih nezgoda sa poljedicama po lica.

U toku 2022. godine sankcionisana su 185.283 prekršaja prekoračenja propisane brzine kretanja motornih vozila, što je više za 46,7% u odnosu na 2021. godinu.

Tabela 38. Uporedni pregled preduzetih mjera i radnji policije u saobraćaju u 2022/2021.

rb	Preduzete mjere i radnje	2022.	2021.	+ - %
1.	Broj KD	287	307	-6,5
1.a	Izvještaji o KD	274	297	-7,7
1.b.	Prijavljena lica	278	300	-7,3
2.	Pokrenuto prekrš. postupaka	358.163	327.061	9,5
2.1.	Ukupan broj prekršaja	386.738	358.547	7,9
2.2.	Ukupan broj počinilaca prekršaja	360.144	329.463	9,3
2.a.	Broj zahtjeva za PPP	3.441	4.005	-14,1
-	Prijavljena lica po zahtjevu	5.439	6.116	-11,1
2.b.	Prekršajni nalozi	354.705	323.347	9,7
-	Lica po nalogima	354.705	323.347	9,7
3.	Isključeno vozila	3.574	4.104	-12,9
4.	Isključeno vozača	21.118	23.992	-12,0

Tabela 39. Pregled preduzetih mjera i radnji policije u saobraćaju po PU u 2022.

Rb	Preduzete mjere i radnje	BL	GR	PD	MG	DO	BN	ZV	IS	FO	TB	MUP sj
1.	Broj KD	84	15	32	5	36	28	24	31	15	17	-
1.a.	Izvještaji o KD	80	15	30	5	34	28	21	29	15	17	-
1.b.	Prijavljena lica	81	15	30	5	34	28	23	30	15	17	-
2.	Pokrenuto prekrš. postupaka	43.900	11.846	18.649	6.544	46.016	25.007	13.192	27.917	10.225	16.177	138.690
2.1.	Ukup. br prekršaja	52.231	13.010	20.117	7.305	49.987	29.824	13.913	32.086	10.566	16.850	140.849
2.2.	Ukup br počinica prekršaja	44.266	11.961	18.727	6.840	46.106	25.324	13.219	28.510	10.272	16.188	138.731
2.a.	Broj zahtjeva za PPP	756	244	271	264	247	602	173	630	102	105	47

⁷¹U 2021. godini podneseno je 4.005 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i uručeno je ukupno 323.347 prekršajnih naloga.

-	Prijav. lica po zahtjevima	1.122	359	349	560	337	919	200	1.223	174	116	80
2.b.	Prekrš. nalozi	43.144	11.602	18.378	6.280	45.769	24.405	13.019	27.287	10.098	16.072	138.651
-	Lica po nalozima	43.144	11.602	18.378	6.280	45.769	24.405	13.019	27.287	10.098	16.072	138.651
3.	Isključeno vozila	353	336	630	575	567	125	269	302	209	208	-
4.	Isključeno vozača	4.709	1.226	2.894	1.242	3.737	2.093	1.532	1.849	550	1.286	-

Tužilaštvima su u 2022. godini podnesena 274 izvještaja (manje za 7,7%) protiv 278 lica (manje za 7,3%), zbog osnova sumnje da su počinili 578 krivičnih djela u saobraćaju (manje za 6,5%).

Provodeći planirane kontrolne aktivnosti iz saobraćaja su **isključena 3.574 vozila** (33,7% vozila zbog tehničke neispravnosti, 32,1% vozila zbog isteka registracije preko mjesec dana, 6,6% zbog odbijanja vanrednog tehničkog pregleda, 2,5% zbog nepravilno natovarenog/obezbjedenog tereta i 25,1% vozila iz drugih razloga). Broj isključenih vozila iz saobraćaja je manji za 12,9% u odnosu na 2021. godinu. Na vanredni tehnički pregled upućena su 1.747 vozila, od čega su u 175 slučajeva vozači odbili da idu na vanredni tehnički pregled. Od vozila nad kojima je izvršen tehnički pregled, kod 1.278 vozila ili 81,3% je utvrđena tehnička neispravnost, dok su 294 vozila bila tehnički ispravna.

Takođe, iz saobraćaja je **isključeno 21.118 vozača** (18.100 vozača zbog vožnje pod uticajem alkohola, 1.187 vozača zbog vožnje prije sticanja prava na upravljanje vozilom, 807 vozača zbog odbijanja kontrole na prisustvo narkotika, 479 vozača zbog upravljanja vozilom za vrijeme trajanja zabrane, 267 vozača zbog odbijanja kontrole na prisustvo alkohola u organizmu, 125 vozača zbog vožnje pod uticajem opijata, 118 vozača zbog upravljanja vozilom bez odgovarajuće kategorije i 35 vozača zbog ostalih razloga), što je za 12,0% manje u odnosu na isti period 2021. godine.

Preventivne aktivnosti. U skladu sa Strategijom bezbjednosti saobraćaja Republike Srpske 2013 - 2022. godine i Programom bezbjednosti saobraćaja na putevima u Republici Srpskoj 2019-2022. godine, realizovane su brojne aktivnosti preventivnog i represivnog karaktera u cilju poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja kroz unapređenje tehničke ispravnosti vozila, poznavanju saobraćajnih propisa, zaštite djece u saobraćaju, pješaka i slično. Ove aktivnosti su realizovane u saradnji sa drugim društvenim subjektima, čija je djelatnost vezana za bezbjednost saobraćaja na teritoriji Republike Srpske.

Realizovane su republičke i regionalne akcije, te brojne preventivne kampanje sa ciljem povećanja bezbjednosti pješaka, biciklista, vozača i drugih učesnika u saobraćaju.

Nastavljaju se aktivnosti na unapređenju stanja bezbjednosti saobraćaja kroz pojačanu kontrolu učesnika u saobraćaju, kontinuirano podizanje nivoa prevencije (obilazak i prisustvo policijskih patrola na dionicama puta na kojima su učestale saobraćajne nezgode sa posljedicama po lica i na kojima se čine prekršaji koji direktno ugrožavaju bezbjednost učesnika u saobraćaju, interventno regulisanje saobraćaja, obilazak putne mreže, sagledavanje stanja kolovoza i saobraćajne signalizacije, obavješćavanje upravljača puta radi otklanjanja uočenih nedostataka i ostalo), sprovođenje konkretnih, ciljanih i efikasnih

represivnih aktivnosti, te plansko djelovanje na uzroke, a ne na posljedice saobraćajnih nezgoda.

U narednom periodu, u ciljanim represivnim akcijama, kvalitetnom pripremom i kontrolom na terenu potrebno je obezbjediti maksimalnu represiju po principu nulte tolerancije.

U 2022. godini je evidentirano 90 saobraćajnih nezgoda sa smrtno stradalim licima, što je za dvije saobraćajne nezgode manje u odnosu na petogodišnji prosjek (9.898 SN). Takođe, broj smrtno stradalih učesnika u saobraćaju (100) u 2022. godini je manji za 10 lica u odnosu na petogodišnji prosjek (110 lica) i najmanji je od 1996. godine.

Analizom pokazatelja bezbjednosti saobraćaja u 2022. godini može se ocijeniti da je stanje bezbjednosti u saobraćaju na putevima u Republici Srpskoj zadovoljavajuće.

5. Ostali poslovi policije

U 2022. godini uspješno su realizovane aktivnosti na obezbjeđenju aktivnosti različitog karaktera, kao što su: proslava i obilježavanje Devetog januara – Dana Republike Srpske, Dana policije i obilježavanje komemorativnog skupa u Srebrenici i drugo.

Obavljene su 703 pratnje vangabaritnog tereta, 3.054 pratnje „B“ materija i 255 pratnji ostalih transporta.

Nadležne organizacione jedinice Ministarstva preduzimale su mjere obezbjeđenja odobrenog kretanja naoružanja i vojne opreme prilikom izlaska i ulaska pripadnika vojske i policije zemalja koje su u sastavu misije EU u BiH.

Od zatraženih 1.226 asistencija izvršeno je 97,3%, čime je pružena pomoć drugim organima u sprovođenju njihovih javnih ovlašćenja. Asistencije nisu pružene u 33 slučaja, u kojima nisu bili ispunjeni zakonom određeni uslovi ili zbog toga što drugi nadležni organi nisu obavili prethodno potrebne radnje.

Po potrebi je ostvarivana saradnja sa operativnim centrima drugih bezbjednosnih agencija u BiH, kao i sa operativnim centrima zemalja u okruženju.

Preventivne aktivnosti su realizovane kroz rad policije u zajednici u Republici Srpskoj. Teritorija Republike Srpske je podijeljena na 64 lokalne jedinice: 10 gradova i 54 opština. U svim gradovima je osnovan forum za bezbjednost građana, dok od ukupnog broja opština u šest još nije osnovan forum bezbjednosti (Pelagićevo, Istočni Mostar, Šekovići, Istočni Drvar, Kupres i Petrovac). U lokalnim jedinicima je održan 71 sastanak foruma za bezbjednost zajednica. Na sastancima su delegirane i teme koje se odnose na preventivne kampanje koje realizuje Ministarstvo, a odnose se na sprečavanje prosjačenja, bezbjednom čuvanju i nekorištenju oružja, opasnostima koje prijete nepravilnim korištenjem petardi, bezbjednost u saobraćaju svih učesnika i druge.

Kroz projekat „Bezbjedan grad“ Ministarstvo u saradnji sa gradovima i opštinama uspostavlja sisteme video-nadzora javnih površina, trgova, parkova, objekata, mostova,

ulica, raskrsnica, parkinga, sportskih objekata, sa ciljem preventivne zaštita građana i njihove imovine, borbe protiv kriminala, terorizma i svih drugih oblika narušavanja bezbjednosti i javnog reda i mira.

U narednom periodu je planirano jačati rad policije u zajednici, sa ciljem stvaranja većeg povjerenja građana u rad policije, te raditi na unapređenju rada policijskih službenika na očuvanju bezbjednosti. Planirane akcije će se u narednom periodu obogatiti sadržajima i tematski orjentisati na određena pitanja bezbjednosti iz oblasti kriminaliteta i javnog reda i mira. Plan je da se iniciraju i drugi subjekti, kako bi se aktivno uključili i dali svoj doprinos na unapređenju stanja bezbjednosti.

5.1. Obezbjedenje ličnosti i objekata

Obezbjedenje ličnosti i objekata vršeno je kontinuirano i u skladu sa poslovima i zadacima. Po potrebi je vršeno i pojačano obezbjeđenje ličnosti i objekata koji se na osnovu zakona, odluka Vlade RS i rješenjem ministra unutrašnjih poslova RS posebno obezbjeđuju. Osim planiranih aktivnosti vršeno je fizičko, saobraćajno i operativno obezbjeđenje drugih ličnosti i delegacija prilikom njihovih posjeta Republici Srpskoj.

Vršeno je obezbjeđenje objekata koji se posebno obezbjeđuju, kao i pojačano obezbjeđenje objekta Narodne skupštine RS za vrijeme zasjedanja sjednica NS RS i drugih objekata u skladu sa konkretnom bezbjednosnom procjenom i prilikom posjete delegacija i ličnosti koje se posebno obezbjeđuju. Vršeno je obezbjeđenje 18 štićenih ličnosti i 21 objekta (devet objekata institucija i 12 objekata u kojim stanuju štićene ličnosti i porodice štićenih ličnosti). U skladu sa procjenom bezbjednosne situacije i konkretnim događajima, izvršeno je i 112 pojačanih obezbjeđenja objekata koji se posebno obezbjeđuju, kao i 4.736 službi obezbjeđenja ličnosti i 202 službe neposrednog saobraćajnog obezbjeđenja.

U toku 2022. godine nisu registrovani slučajevi narušavanja integriteta štićenih ličnosti kao ni objekata koji se posebno obezbjeđuju.

Počasna jedinica, koja je popunjena sa 49 policijskih službenika, u 2022. godini je angažovana 50 puta u aktivnostima kao što su svečanosti i počasti.

U kontinuitetu se preduzimaju mjere i aktivnosti u cilju održavanja povoljnog stanja bezbjednosti štićenih ličnosti i objekata kroz: pojačano angažovanje policijskih službenika, posjedovanje dugog naoružanja na pozicijama i u službenim vozilima, intenzivnije vršenje PDZ pregleda, prikupljanje bezbjednosno-interesantnih obavještenja, zatim neposrednim opažanjem, kontrolom hotela, hostela i prenočišta, i kroz druge operativne aktivnosti.

Korišćenjem raspoložive specijalističke opreme i uređaja, vršena je protivdiverziona zaštita objekata, vozila štićenih ličnosti, sale Narodne skupštine RS i drugih mjesta po zahtjevu i ukazanoj potrebi. Izvršen je ukupno 2.821 protivdiverzioni pregled, od čega: 828 PD pregleda štićenih objekata po naloženim pojačanim mjerama, 104 redovna PD pregleda objekata, 659 PD pregleda po zahtjevu, 72 PD pregleda napuštenih objekata (na trasi kretanja štićenih ličnosti), 539 PD pregleda trase kretanja, 59 PD trase kretanja, prostora i objekata i 560 PD pregleda motornih vozila.

Intenzivirani su kontakti i saradnja u oblasti posebnog obezbjeđenja sa Ministarstvom bezbjednosti BiH, Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH, Državnom agencijom za istrage i zaštitu BiH, Graničnom policijom BiH, Ministarstvom unutrašnjih poslova FBiH, Policijom Brčko Distrikta BiH i bezbjednosno-policijskim agencijama stranih država. Kontinuirano su prikupljana bezbjednosno-interesantna obavještenja, te je u skladu sa istim vršena provjera bezbjednosno interesantnih lica.

Po potrebi je ostvarivana saradnja i dvosmjerna razmjena relevantnih podataka sa protokolom institucija Republike Srpske i šefovima kabineta štićenih ličnosti u Republici Srpskoj, a u vezi sa organizacijom i funkcionisanjem mjera posebnog obezbjeđenja.

5.2. Zaštita od požara i eksplozija

Na teritoriji Republike Srpske u 2022. godini, registrovano je 769⁷² požara (za 14,8% više u odnosu na 2021. godinu), od kojih se 59 požara dogodilo na objektima u državnoj svojini i 710 na objektima u privatnoj svojini. Od ukupnog broja požara (769) registrovano je 350 šumskih požara (više za 83,2%). Najveći broj šumskih požara je zabilježen na području PU Banja Luka, 59,1% od ukupnog broja šumskih požara.

U požarima je smrtno stradalo 14 lica (manje za šest lica), teže je povrijeđeno 10 a lakše je povrijeđeno osam lica. Ukupno procijenjena materijalna šteta pričinjena požarima iznosi 4.002.000 KM, što je za pola manje u odnosu na 2021. godinu. Radi utvrđivanja uzroka požara izvršeno je 388 uviđaja, od kojih je u 84,0% slučajeva utvrđen uzrok nastanka požara.

Od požara sa većom materijalnom štetom u 2022. godini, izdvajamo:

- požar koji se dogodio u Gornjem Pećniku, opština Vukosavlje, koji je zahvatio kuću (vikendicu) i pomoćne objekte u vlasništvu K.N. iz Modriče. Uzrok požara nije tačno utvrđen. Materijalna šteta prema izjavi vlasnika iznosi 200.000 KM.
- požar koji se dogodio u mjestu Žarkovina, opština Teslić, na kući vlasništvo P.K. Nije utvrđen tačan uzrok požara. Materijalna šteta prema izjavi vlasnika iznosi 200.000 KM.
- dva požara u UO „Kafanica“ u Bileći, vlasništvo S.R. Uzrok prvog požara nije tačno utvrđen. Materijalna šteta prema izjavi vlasnika iznosi 100.000 KM.

Prilikom uviđaja drugog požara, konstatovano je da je nepoznato lice nasilno ušlo u UO „Kafanica“ i otvorenim plamenom izazvalo požar. Materijalna šteta prema izjavi vlasnika iznosi 100.0000 KM.

Izvršena su 972 inspekcijska pregleda po svim osnovama (manje za 17,6%), od čega: 116 redovnih i tri kontrolna pregleda (skladišta za smještaj eksploziva, prodavnica pirotehnike, vozila za prevoz opasnih materija, vatrogasnih jedinica, te kontrola primjene propisa ZOP kod privrednih društava), 784 ostala pregleda (po preventivno-tehničkoj zaštiti, na zahtjev stranaka i drugo) i 59 pregleda u vezi sa kategorizacijom objekata.

⁷² Od ukupnog broja požara, na području PU Banja Luka dogodilo se 386 požara, PU Gradiška 51, Prijedor 21, Mrkonjić Grad 14, Doboj 87, Bijeljina 127, Zvornik 35, Istočno Sarajevo 21, Foča 5 i Trebinje 22.

Vršeni su redovni i kontrolni inspekcijski pregledi proizvodnih objekata, postrojenja i uređaja, poslovnih prostora, nadzor prometa eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova, te rada vatrogasnih jedinica. Izdata su četiri rješenja kojima je naloženo 17 mjera zaštite od požara (više za devet mjera).

Izdato je 2.147 saglasnosti u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i Zakonom o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova (manje za 16,1%) od kojih: 1.302 saglasnosti na mjere i normative zaštite od požara predviđene u investiciono-tehničkoj dokumentaciji za građenje objekata; 769 za mjere i normative zaštite od požara predviđene u investiciono-tehničkoj dokumentaciji za upotrebu objekata; 38 za plan i program stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca, 30 za lokaciju objekata i postrojenja za zapaljive tečnosti i gasove, te osam ostalih saglasnosti.

Izdato je 1.406 odobrenja iz oblasti prometa eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova (25,2% manje), od čega pet za stavljanje u promet eksplozivnih materija; tri za trgovinski promet eksplozivnih materija; 221 za nabavku eksplozivnih materija, 871 za prevoz eksplozivnih materija u unutrašnjem saobraćaju, 271 za prevoz eksplozivnih materija preko granice ili teritorije Republike Srpske, te 35 drugih odobrenja u skladu sa nadležnostima.

Dato je 247 stručnih mišljenja, realizovano je 170 stručnih ispita u oblasti zaštite od požara i izdato je 1.567 uvjerenja o požarima i eksplozijama za radnike koji obavljaju prevoz opasnih materija i rade na poslovima zaštite od požara, te za profesionalne vatrogasce i druge.

5.3. Migranti

Direktor policije Republike Srpske je predsjedavajući *Koordinacionog tijela za praćenje kretanja ilegalnih migranata preko teritorije Republike Srpske*, čiji je zadatak da operativno sprovodi aktivnosti s ciljem praćenja ulazaka, zadržavanja, kretanja migranata i njihovog što bržeg prolaska kroz Republiku Srpsku. O svom radu ovo koordinaciono tijelo redovno izvještava Vladu Republike Srpske.

U skladu sa potpisanim Sporazumom o pružanju pomoći i operativnoj saradnji u nadzoru granice od 28.06.2018. godine, policija Republike Srpske je pružala pomoć Graničnoj policiji BiH u zaštiti istočne granice od ilegalnog prelaska granice, angažovanjem policijskih službenika Ministarstva. Tokom 2022. godine kontinuirano je angažovano između 40 i 60 policijskih službenika Ministarstva.

U skladu sa procjenom i svojim kapacitetima, policija Republike Srpske provodila je pojačane aktivnosti na praćenju ulaska i pronalasku ilegalnih migranata i njihovoj predaji nadležnim organima sa nivoa BiH⁷³ ili, ukoliko posjeduju potvrdu o izraženoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil, tada se upućuju u smjeru koji je naveden u potvrdi.

⁷³ Migranti se upućuju Službi za poslove sa strancima BiH ukoliko budu pronađeni na udaljenosti većoj od 10 km od granične linije ili Graničnoj policiji BiH ukoliko budu pronađeni u graničnom pojasu širine do 10 km.

Policijski službenici su na teritoriji Republike Srpske pronašli i evidentirali **4.728 lica – migranata**⁷⁴ koji su ilegalno prešli granicu BiH, što je za 17,8% manje u odnosu na 2021. godinu.

Najveći broj pronađenih i kontrolisanih migranata evidentiran je u mjesecu septembru (1.869) a najmanji u januaru (42), februaru (52) i martu (53).

Od ukupnog broja pronađenih i kontrolisanih migranata najveći broj ih je porijeklom iz Avganistana (1.981), Pakistana (260), Irana (259), Iraka (73), Maroka (38), Sirije (30), ostalih država Bliskog Istoka (404), drugih država (649), Libije (2), Srbije – Kosova (2). Pored toga, za 20,3% migranata nije utvrđen identitet i zemlja porijekla.

Prema mjestu pronalaska migranata, odnosno područja koje pokrivaju policijske uprave, najviše migranata ili 40,3% je pronađeno na području PU Gradiška, zatim PU Banja Luka (29,2%), PU Zvornik (10,7%), zatim PU Prijedor (7,3%), PU Bijeljina (5,6%), PU Doboje (5,0%), PU Foča (1,1%), PU Trebinje (0,3%), PU Istočno Sarajevo (0,3%) i PU Mrkonjić Grad (0,2%).

Prema polu migranata, oko 96,7% su muškarci. Od ukupnog broja migranata evidentirano je 0,9% djece do 7 godina i 3,2% djece od 7 do 18 godina.

Od ukupnog broja migranata, njih 83,7% sa sobom nije posjedovalo nikakvu dokumentaciju. Porijeklo migranata je u najvećem broju slučajeva evidentirano na osnovu njihovih izjava.

U 2022. godini, na teritoriji Republike Srpske smrtno je stradalo 12 migranata, od čega su četiri identifikovana.

Evidentirano je 14 KD „Krijumčarenje lica“ (manje za dva KD) za koja je nadležnom tužilaštvu podneseno 14 izvještaja protiv 23 lica koja su prevozila 151 migranta.

Migranti su u toku 2022. godine počinili dva KD: KD „Teška krađa“ i „Oštećenje i oduzimanje tuđe stvari“ po KZ RS. Za navedena krivična djela nadležnim tužilaštvima su podnesena dva izvještaja protiv četiri počinioca - migranta.

Nisu evidentirani prekršaji koje su počinili migranti.

Nad četiri migranta je izvršeno jedno KD „Razbojništvo“, za koja je podnesen izvještaj OJT Banja Luka protiv četiri lica.

Ministarstvo je učestvovalo u izradi Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana za period 2021-2025. godine u BiH, o čemu je redovno izvještavana Vlada Republike Srpske. Savjet ministara BiH je 07.12.2022. godine usvojio Strategiju, a u narednom periodu je planirano razmatranje Akcionog plana.

U okviru IOM⁷⁵ realizuje se projekat „Unapređenje pomoći migrantima i tražiocima azila i podrška lokalnim zajednicama u Republici Srpskoj“, s ciljem utvrđivanja broja i lokacija migranata koji borave izvan prihvatnih centara. Tokom 2022. godine, timovi IOM-a su

⁷⁴ Statistički podaci u vezi sa migrantima su preuzeti iz baze „Analitički izvještaji“.

⁷⁵ Internacionalna organizacija za migracije.

realizovali osam akcija, uglavnom na rubnim područjima gradova i opština, na lokalitetima napuštenih objekata, kuća, te na otvorenim prostorima i šumama.

Na teritoriji Republike Srpske funkcioniše pet mobilnih timova Crvenog krsta Republike Srpske, koji imaju po tri do četiri člana, a često se u rad uključuju i volonteri Crvenog krsta. Mobilni timovi migrantima pružaju medicinsku i psihološku prvu pomoć, usluge punjenja mobilnih telefona, pomoć u prehrambenim, neprehrambenim i higijenskim artiklima, te dijele letke i upozorenja na opasnost od mina.

III - OSTALI UNUTRAŠNJI POSLOVI

1. Informatički poslovi i komunikacije

U toku 2022. godine ostvaren je napredak u odnosu na prošlu godinu koji se ogleda u:

- uvođenju šest novih elektronskih evidencija, koje su osigurale jednoobrazan i efikasan rad zaposlenih, te unaprijedile sistem izvještavanja, i brzu odgovarajuću pretragu podataka za efikasniji operativni rad;
- maksimalnoj tehničkoj i stručnoj podršci u radu informacionih, depešnih, radio, telefonskih i ostalih tehničkih sistema Ministarstva;
- unapređenju zaštite informaciono-komunikacione (IK) infrastrukture instaliranjem novih savremenijih zaštitnih uređaja i novih softverskih alata za upravljanje i nadzor IK sistema Ministarstva;
- implementaciji sistema video-nadzora za snimanje i nadzor javnih mjesta u saradnji Ministarstva i opština/gradova, čime je nivo bezbjednosti građana i njihove imovine podignut na viši nivo i povećan stepen rasvjetljenosti krivičnih dijela;
- aktivnosti na uspostavljanju optičke mreže Ministarstva, koja će obezbijediti siguran i pouzdan prenos velike količine podataka; i
- unapređenju saradnje sa institucijama Republike Srpske i policijskim agencijama u BiH, kroz elektronsku razmjenu podataka.

U oblasti razvoja informacionih sistema (aplikacija i podrške IT rješenjima) pored redovnih aktivnosti održavanja, razvijeno je i implementirano sledeće:

- Proširena je aplikacija „ePretrage“ sa modulom „Vlasnik/korisnik vozila“, koji omogućava uvid u istoriju registrovanih vozila za osobu.
- Ispunjeni su pravni i tehnički preduslovi za implementaciju aplikativnog rješenja „Elektronske prijemne knjige“ – usluga predaje pošiljki elektronskim putem, u glavnoj pisarnici MUP u sjedištu, razvijenog od strane Pošta Srpske a.d. Banja Luka.
- Aplikacija „ANPR – evidencija prekršaja evidentiranih ANPR kamerama“ podešena u modulu unosa i važenja zahtjeva za dostavljanje SMS poruke policijskom službeniku u slučaju poklapanja prolaska vozila sa registarskim oznakama po zahtjevu.

- Izvršena je izmjena aplikacije „Potražne djelatnosti“ omogućavajući opcije za raspis i obustavu zahtjeva za potrage službenicima u policijskim upravama.
- Izmjena internet prezentacije Ministarstva – sajta, te izrada brošure, letaka, akreditacija i drugog materijala neophodnog za predstavljanje javnih aktivnosti Ministarstva.
- Aktivno učestvovanje u implementaciji sistema postavljanja, podešavanja i korišćenja radarskih uređaja marke EKIN, kao i implementacije i održavanja aplikacije za obradu prekršaja evidentiranih EKIN radarskim uređajima.
- U aplikaciji za obradu prekršaja evidentiranih radarskim uređajima – STARS funkcionalnost generisanja Obavještenja o prekršaju i Zahtjeva za davanje podataka poboljšana uvođenjem ispisa skeniranog potpisa komandira PS za obradu prekršaja. Razvijen je novi modul aplikacija „STARS – Registar novčanih kazni i prekršajna evidencija“ za pregled podataka o prekršajnim nalogima koje je potrebno evidentirati u RNKiPE, sa opcijom poziva servisa za automatski unos (pojedinačno ili grupno).
- Razvijeno je aplikativno rješenje za skladištenje digitalnih podataka - foto dokumentacije saobraćajnih nezgoda.
- Sistem za digitalno predstavljanje i potpisivanje - PKI u sklopu kojeg će se vršiti vizuelan i elektronska personalizacija novih identifikacionih kartica za policijske službenike, državne službenike i namještenike. Identifikacione kartice će se koristiti i kao medij za smještanje digitalnih certifikata koji će se koristiti za digitalno predstavljanje pri korištenju informaciono-komunikacione infrastrukture Ministarstva. Planirano je da se u narednom periodu, u produkciju pusti sistem i da se otpočne zamjena svih službenih legitimacija i identifikacionih dokumenata službenika Ministarstva, te da se omogući pristup IK resursima Ministarstva isključivo putem navedenih dokumenata.
- Izrađena je aplikacija za evidenciju za depozit koja je u testnoj fazi u KTC, Centru za obuku, te u PU Banja Luka. Održane su obuke i urađeno je korisničko uputstvo.
- Izrađeno je aplikativno rješenje za evidenciju o zabranama upravljanja motornim vozilom za vozače da BiH i inostranom vozačkom dozvolom.

U vezi sa *informaciono-komunikacionim sistemima* izvršena je nabavka opreme za projekat „Elektronska uprava – Razmjena podataka registri u Ministarstvu za potrebe unapređenja elektronskih servisa (C registar)“.

Vršeno je administriranje i nadzor VAS SMS servisa koji omogućuje građanima da slanjem SMS poruke odgovarajućeg sadržaja provjere status u postupku rješavanja zahtjeva za izdavanje ličnih dokumenata, kao i da provjere da li imaju neplaćene novčane kazne. U izvještajnom periodu poslano je 34.687 poruka putem VAS SMS i 1.332 Broadcast PRO servisa.

Putem MDM⁷⁶ sistema je omogućen siguran pristup intranet mreži sa mobilnih uređaja (tableta i pametnih telefona).

U okviru sistema za sigurnu razmjenu depeša (SSrD) izvršena je obnova radnih (7 kartica) i rezervnih (7 kartica) za MUP RS, Državnu agenciju za istrage i zaštitu, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Policiju Brčko Distrikta, Graničnu policiju BiH, Direkciju za koordinaciju policijskih tijela BiH i MUP Srednjobosanskog kantona/Kantona središnja Bosna.

U okviru poslova *radiokomunikacija i tehničkih sistema* u izvještajnom periodu se najviše aktivnosti realizovalo o oblasti video nadzora. Sistem javnih nadzora opština i gradova po konceptu „Bezbjedan grad“ je pokrenut u 54 opštine i grada. Instalirana je 1.321 kamera od kojih je 177 ANPR (kamere za prepoznavanje registarskih oznaka).

U toku je instalacija opreme u 12 lokalnih zajednica. U 2022. godini, sistem video nadzora je u potpunosti realizovan u dvije lokalne zajednice, gradu Bijeljina i opštini Petrovac.

Vršena je redovna administracija na 60 stacionarnih radio repetitora, devet mobilnih radio repetitora, 242 fiksna (176 analognih + 66 digitalnih), 453 mobilna (271 analognih + 182 digitalna) i 2.037 ručnih radio stanica (1.522 analognih + 515 digitalnih) čime je omogućeno obavljanje redovnih radnih zadataka svih organizacionih jedinica MUP u sjedištu.

Instalirana je nova telefonska centrala u PU Foča sa 48 analognih i 20 digitalnih telefonskih kanala, čime je omogućena komunikacija za 68 korisnika.

2. Normativni i upravno-pravni poslovi

2.1. Normativni poslovi

U 2022. godini, u oblasti normativnih poslova izrađena su dva zakonska akta: Zakon o izmjenama Zakona o platama zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 68/22) i Zakon o izmjenama Zakona o platama zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 132/22) i 29 podzakonskih akata, od čega: 10 pravilnika, Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti unutrašnjih poslova Republike Srpske, šest uputstava, tri instrukcije, tri odluke, Preporuka, Plan bezbjednosti, Statut, Standardne operativne procedure i dva nastavna plana i programa. Urađeno je i 10 izjava o usklađenosti propisa sa pravnom tekovinom EU i praksom i standardima Savjeta evrope.

Takođe, urađeno je niz akata koji se odnose na: davanje mišljenja po raznim osnovama (na nacрте, prijedloge zakona i pravilnika, tumačenje odredbi zakona i pravilnika, kako iz nadležnosti MUP RS, tako i na nivou BiH), odluke, pozive, analize, informacije, izvještaje, obrazloženja, kao i ažuriranje registra odobrenja i intranet portala i Web stranice MUP Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na zakonske i podzakonske akte. S tim u vezi

⁷⁶ Mobile Device Management

izdvajamo mišljenje o pokretanju postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti odredbi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske, mišljenje na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima BiH, mišljenje na Nacrt pravilnika o registraciji vozila, koji je u nadležnosti BiH, mišljenje na inicijativu za izmjenu Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima, mišljenje na Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o ombudsmenu BiH, mišljenje na inicijativu za izmjenu Zakona o graničnoj kontroli, kao i izradu akta kojim je regulisana naknada imenovanog oficira za vezu BiH u EUROPOL-u, te učestvovanje u davanju stručnih mišljenja i izradi akata koji regulišu upućivanje oficira za vezu BiH u EUROPOL.

Pored navedenog, ističemo i učestvovanje u radu interresorne radne grupe za izradu Nacrta zakona o državnim službenicima i interresorne radne grupe za izradu prijedloga zakona iz oblasti bezbjednosti i odbrane, u okviru koje su izrađena tri prijedloga zakona.

2.2. Upravno-pravni poslovi i poslovi nadzora

U oblasti upravno-pravnog rješavanja u izvještajnom periodu urađena su 275 drugostepenih rješenja po žalbi⁷⁷, 303 prvostepene odluke, 11 prijedloga prvostepenih odgovora i mišljenja datih po zahtjevu Odjeljenja za odnose sa javnošću, Služba ministra, a povodom zahtjeva stranaka za pristup informacijama.

Sudovi su dostavili 39 odluka kada je pred istim ostvarivana sudska zaštita nezadovoljnih stranaka, i to: 28 odluka okružnih sudova (21 u korist Ministarstva i sedam u korist stranaka), 10 odluka Vrhovnog suda RS (osam u korist Ministarstva i svije u korist stranke) i jedna odluka Suda BiH u korist Ministarstva.

Ministarstvo civilnih poslova BiH je u korist Ministarstva donijelo tri odluke po žalbi stranaka izjavljenih protiv drugostepenih rješenja.

Iz oblasti upravno-pravnih unutrašnjih poslova, koji se obavljaju u policijskim upravama i policijskim stanicama, u 2022. godini sprovedeno je 796.295 postupaka, što je za 0,7% više u odnosu na 2021. godinu. Došlo je do neznatnog smanjenja izdatih ličnih dokumenata. Takođe, u oblasti oružja (izdavanja odobrenja za nabavku oružja i municije, nošenje, držanje i promet oružja) je došlo do smanjenja broja predmeta.

Tabela 40. Uporedni pregled strukture sprovedenih upravno-pravnih poslova u 2022/2021.

Rbr	Opis	2022.	2021.	%
1.	Broj podnesenih zahtjeva za izdavanje ličnih karata	76.848	77.890	-1,3
2.	Broj prijava prebivališta	33.635	31.588	6,5
2.a	Broj odjava prebivališta	9.062	8.555	5,9
3.	Broj prijava boravišta	432	493	-12,4
4.	Broj izdatih putnih isprava	93.396	101.102	-7,6
4a.	Broj izdatih putnih isprava po hitnom postupku	8.380	9.128	-8,2
5.	Broj određenih JMB	15.466	16.450	-6,0
6.	Broj izdatih odobrenja za nabavku oružja	3.933	4.143	-5,1

⁷⁷ od toga su 104 poništena prvostepena rješenja, 169 rješenja kojima se žalba odbija i dva rješenja kojima se prvostepeno rješenje ukida.

7.	Broj izdatih odobrenja za nabavku municije	20	26	-23,1
8.	Broj izdatih oružnih listova	4.765	6.117	-22,1
9.	Broj izdatih dozvola za nošenje oružja za ličnu bezbjednost	278	381	-27,0
10.	Broj izdatih odobrenja za držanje oružja	36	44	-18,2
11.	Broj izdatih odobrenja za promet oružja, dijelova za oružje i municiju	101	121	-16,5
12.	Broj izdatih odobrenja za obavljanje poslova popravke i prepravke oružja	1	0	
13.	Broj izdatih ovlašćenja za obavljanje poslova fizičkog obezbjeđenja	220	242	-9,1
14.	Broj izdatih ovlašćenja za obavljanje poslova tehničkog obezbjeđenja	14	8	75,0
15.	Broj izdatih legitimacija pripadnika obezbjeđenja	265	355	-25,4
16.	Broj izdatih ovlašćenja za obavljanje detektivskih poslova	0	2	
17.	Broj izdatih ovlašćenja za obavljanje djelatnosti za obezbjeđenje lica i imovine	3	21	-85,7
18.	Broj izdatih vozačkih dozvola	64.404	64.572	-0,3
19.	Broj upisanih zaštitnih mjera zabrane upravljanja motornim vozilima	27.479	27.556	-0,3
20.	Broj registrovanih motornih vozila po kategorijama	474.288	459.275	3,3
20.a	prvi put	26.496	27.849	-4,9
20.b	produžena registracija	375.917	362.538	3,7
20.v	privremena registracija	105	186	-43,5
20.g	ponovna prijava vozila	67.352	65.337	3,1
20.1.	Kategorija L-mopedi, motocikli, tricikli, četverocikli	8.930	7.463	19,7
20.1.a	prvi put	1.874	1.566	19,7
20.1.b	produžena registracija	4.388	3.655	20,1
20.1.v	privremena registracija	3	32	-90,6
20.1.g	ponovna prijava vozila	2.665	2.210	20,6
20.2.1	Kategorija M1- putnički automobil	397.703	387.898	2,5
20.2.1.a	prvi put	20.212	21.766	-7,1
20.2.1.b	produžena registracija	320.815	310.296	3,4
20.2.1.v	privremena registracija	29	104	-72,1
20.2.1.g	ponovna prijava vozila	56.647	55.732	1,6
20.2.2.	Kategorija M2 i M3- autobus	1.573	1.661	-5,3
20.2.2.a	prvi put	95	81	17,3
20.2.2.b	produžena registracija	1.248	1.367	-8,7
20.2.2.v	privremena registracija	0	3	
20.2.2.g	ponovna prijava vozila	230	210	9,5
20.3.	Kategorija N- teretna vozila	42.291	41.131	2,8
20.3.a	prvi put	2.286	2.586	-11,6
20.3.b	produžena registracija	34.664	33.434	3,7
20.3.v	privremena registracija	19	13	46,2
20.3.g	ponovna prijava vozila	5.322	5.098	4,4
20.4.	Kategorija O - priključna vozila	19.373	17.757	9,1
20.4.a	prvi put	2.029	1.850	9,7
20.4.b	produžena registracija	14.802	13.786	7,4
20.4.v	privremena registracija	54	34	58,8
20.4.g	ponovna prijava vozila	2.488	2.087	19,2
20.5.	Traktori	3.962	3.020	31,2
20.6.	Radna mašina	456	345	32,2
20.7.	Potvrde o vlasništvu vozila	37.145	38.344	-3,1
20.8.	Potvrde o registraciji vozila	113.883	118.511	-3,9
20.9.	Stiker naljepnica	338.772	351.039	-3,5
20.10.	Probne tablice	3.585	4.995	-28,2
21.	Znakovi pristupačnosti licima sa invaliditetom	711	710	0,1

U oblasti registracije motornih vozila povećan je broj registrovanih vozila svih kategorija, tako je registracija traktora povećana za 31,2% a radnih mašina za 32,2%.

Tokom 2022. godine izvršeno je 59 redovnih pregleda u oblasti upravno -pravnih poslova (registracije vozila, izdavanja vozačkih dozvola, izdavanja ličnih karata, prijave prebivališta i boravišta, određivanja jedinstvenog matičnog broja, izdavanja putnih isprava, registracije oružja, kancelarijskog poslovanja pisarnica i arhiva) i isto toliko kontrolnih pregleda izvršenja naloženih mjera po uočenim nedostacima u redovnim pregledima.

Naloženo je 11 mjera u oblasti registracije vozila i vozačkih dozvola, oblasti ličnih karata, prebivališta, boravišta i JMB, oblasti oružja, te u oblasti kancelarijskog poslovanja, pisarnice i arhive, za koje je prilikom kontrolnih nadzora utvrđeno da su u cijelosti izvršene u zadatom roku.

3. Materijalno-finansijski i imovinski poslovi

Finansijsko poslovanje Ministarstva u 2022. godini, odnosno finansiranje ličnih primanja zaposlenih, nabavke roba, usluga, izdataka za nefinansijsku imovinu i ostalih izdataka izvršeno je putem tri fonda (01, 02 i 03) i iz sredstava Javnih investicija Republike Srpske.

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2022. godinu, na fondu 01, Ministarstvu su odobrena budžetska sredstva u iznosu od 256.981.600 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 106/22), i to za: rashode za lična primanja zaposlenih 223.266.800 KM, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga 15.453.000 KM, rashode finansiranja i druge finansijske troškove 20.000 KM, grantove 90.000 KM, izdatke za proizvedenu stalnu imovinu 13.662.800 KM, izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventara 613.000 KM, izdatke za otplatu dugova 1.436.000 KM i ostale izdatke 2.440.000 KM. Pored navedenog redovnog budžeta, Ministarstvo finansija je Ministarstvu unutrašnjih poslova realociralo sredstva za nabavku tri vozila u iznosu od 250.000 KM i Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, za nabavku drona u iznosu od 15.000 KM. Ista su rezervisana u 2022. godini, a početkom 2023. godine planirana je realizacija nabavke.

Na fondu 01, ukupno izvršenje budžeta Ministarstva za 2022. godinu iznosi 256.427.189 KM i u odnosu na prethodnu godinu izvršenje je veće za 8%.

Rashodi za bruto plate zaposlenih (u prosjeku 7.183 zaposlenih) za 2022. godinu iznose 213.091.678 KM i veći su za 16% u odnosu na bruto plate iz prethodne godine.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (naknade za prevoz na posao i sa posla, dnevnice u zemlji i inostranstvu, jubilarne nagrade, rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći za rođenje djeteta, bolesti, pomoći u slučaju smrti, naknade po odluci i naknade sindikalnim povjerenicima) ukupno iznose 10.611.994 KM.

Rashodi za penzioni doprinos za dobrovoljno penziono osiguranje zaposlenih na teret poslodavca iznose 995.220 KM.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga i drugi finansijski troškovi (kamate) su izvršeni u ukupnom iznosu od 18.779.587 KM, koji su veći za 23% u odnosu na prethodnu

godinu. Odnose se na rashode po osnovu zakupa, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, utroška režijskog materijala, materijala za posebne namjene (hrana, laboratorijski materijal, materijal za potrebe policije), usluge održavanja zgrada, opreme i vozila, rashodi po osnovu putovanja i smještaja (gorivo i smještaj), stručne usluge (usluge osiguranja, informisanja, medija) usluge održavanja javnih površina, rashodi po osnovu stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih, rashodi za bruto naknade po osnovu ugovora o djelu, troškove reprezentacije, doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida i dr. Navedeni troškovi najvećim djelom se odnose na troškove energije, grijanja, goriva, poštanskih usluga, održavanje vozila, nabavke hrane, kancelarijskog materijala i dr.

Tekući grantovi za operativne namjene u Ministarstvu su realizovani u iznosu od 52.400 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iznose ukupno 10.027.593 KM, a odnose se na izdatke za izgradnju objekata, izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata, za nabavku opreme i biološku imovinu, zatim izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara i ambalaže. Ukupno utrošena sredstva u iznosu od 7.208.922 KM odnose se na: otplatu rata za nabavljene radare (2.398.500 KM), otplatu rata za nabavljene helikoptere (843.362 KM), izdatke za nabavku lakog taktičkog vozila „VIHOR“ (500.000 KM), izdatke za radove u Centru za obuku (1.648.215 KM), izdatke za izgradnju objekta za Žandarmeriju PU Trebinje (45.539 KM), izdatke za nabavku uređaja za izguravanje helikoptera (100.000 KM), izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje objekata u PU Gradiška, PU Bijeljina, PU Zvornik, PU Foča (313.702 KM) i ostale izdatke za nabavku računarske opreme, policijske opreme, kancelarijskog namještaja i dr. (1.359.604 KM).

Razlika od 2.818.671 KM se odnosi na rezervaciju sredstava u 2022. godini, a na osnovu dostavljenih ugovora i odluka o pokretanju postupaka nabavke, i to rezervacija sredstava za izmirenje obaveza po osnovu PDV-a za nabavku trećeg helikoptera u iznosu od 2.553.671 KM, rezervacija sredstava za nabavku tri vozila 250.000 KM i rezervacija sredstava za nabavku drona u iznosu od 15.000 KM.

Izdaci za otplatu dugova iznose 1.429.019 KM, a odnose se na izdatke za iznajmljena vozila putem operativnog lizinga. Ugovorom sa „PORSCHE LEASING“ iz 2019. godine, Ministarstvo je preuzelo u zakup 102 vozila (ŠKODE), na period od 4 godine, a plaćanje se vrši na mjesečnom nivou i realizacija će trajati do oktobra 2022. godine.

Ostali izdaci u iznosu od 1.439.698 KM odnose se na izdatke po osnovu avansa od 1.315.388 KM i izdatke po osnovu poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 124.310 KM. Izdaci po osnovu avansa odnose se na avans uplaćen za nabavku tri laka taktička vozila opremljena osnovnom standardnom opremom.

Iz rezervisanih sredstava 2021. godine, produžena je rezervacija za zatvaranje avansa, za sufinansiranje ugovorene nabavke tri laka taktička vozila „VIHOR“ u iznosu od 1.587.816 KM.

Za nabavku redovne uniforme policijskih službenika odobrena sredstva iz 2021. godine, koja su rezervisana za 2022. godinu u iznosu od 10.650.000 KM, dijelom su

iskorišćena iz razloga što je u toku sprovođenja postupaka javne nabavke bilo opstrukcija od strane ponuđača, putem neosnovanih žalbi. Sve je to dovelo do toga da su krajem 2022. godine potpisani ugovori za nabavku svih dijelova uniforme. Isporuka uniformi je planirana u toku 2023. godine, te s toga je produžena neiskorišćena rezervacija sredstava od 9.670.676 KM.

Takođe, u toku 2022. godine nastavljeno je namjensko trošenje rezervisanih sredstava iz javnih ulaganja iz 2021. godine u iznosu od 4.199.762 KM, za izgradnju i opremanje novog objekta Policijske akademije u Zalužanima u Banja Luci, i iznos od 220. 490 KM za sanaciju objekta PU Gradiška.

Sredstva iz javnih ulaganja u 2022. godini su odobrena u ukupnom iznosu od 7.190.088 KM. Ista su utrošena u iznosu od 2.907.578 KM, a ostatak sredstava u iznosu od 4.282.510 KM su rezervisana za sljedeće projekte: sufinansiranje izgradnje i opremanja novog objekta Policijske akademije u Banja Luci 1.288.544 KM, izgradnju hangara za smještaj helikoptera u Zalužanima u Banjaluci 1.857.671 KM, adaptaciju i sanaciju hangara za čuvanje depozita u Centru za obuku 53.394 KM, obezbjeđenje sredstava za izgradnju objekta za potrebe PU Istočno Sarajevo 1.000.000 KM i obezbjeđenje sredstava za objekat za smještaj jedinica SAJ i žandarmerije i izgradnja parkinga u Centru za obuku u Zalužanima u iznosu od 82.901 KM.

Sve nabavke u izvještajnom periodu, provedene su u skladu sa planom nabavki i izmjenama plana nabavki za 2022. godinu, i u okvirima sredstava obezbjeđenih budžetom za tekuću godinu i odgovarajućim odlukama Vlade Republike Srpske.

Provedeno je ukupno 290 postupka nabavki, od čega je provedeno 38 otvorenih postupka, 59 konkurentskih zahtjeva, 182 direktna sporazuma (vrijednosti do 6.000 KM) i 11 pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja. U toku godine ugovorena je nabavka u vrijednosti od 38.763.013 KM sa PDV-om.

U toku je kontinuirana realizacija projekta izgradnje kompleksa „Centar za obuku“ Zalužani, odnosno sanacija, adaptacija i rekonstrukcija postojećih objekata i izgradnja novih objekata visokogradnje i niskogradnje, te opremanje istih.

U izvještajnom periodu provedeni postupci javnih nabavki za izvođenje radova u kompleksu Centra za obuku se odnose na: izgradnju objekta internata za Policijsku akademiju ugovorene vrijednosti 9.247.680 KM i nepredviđeni radovi 1.023.339 KM.

Završeni su radovi i izvršena je primopredaja radova na izvođenju rekonstrukcije i adaptacije objekta broj 191 (objekat Uprave za policijsku obuku) ugovorene vrijednosti 1.216.098 KM. Radovi na vanjskom uređenju nisu završeni i vezani su za završetak radova na internatu. Radovi na objektu 31 (depozit) ugovorene vrijednosti 468.000 KM i radovi na multifunkcionalnom objektu za SAJ i Žandarmeriju ugovorene vrijednosti 1.104.363 KM, su u završnoj fazi. U toku je izvođenje radova na izgradnji hangara za helikoptere, ugovorene vrijednosti 1.913.187 KM. Zaključen je ugovor za izgradnju PU I. Sarajevo u Palama, ugovorene vrijednosti 9.802.480 KM sa PDV-om. Okončani su postupci nabavki i zaključeni su ugovori u ukupnoj vrijednosti od 11.306.326 KM, te su u toku rokovi isporuke pojedinih dijelova redovne i posebnih uniformi policijskih službenika.

U toku je realizacija projekta postavljanja i puštanja u rad 100 komada isporučenih stacionarnih radara na teritoriji Republike Srpske. Pribavljeni su lokacijski uslovi za svih 100 stacionarnih radara i postavljeno je isto toliko stubova za iste. U rad je pušteno 56 stacionarnih radara, kod preostalih je procedura puštanja u rad u toku (spajanje na elektro mrežu, optiku, podešavanje i dr.

Rashodi i izdaci u okviru fonda 02 (Fond prihoda po posebnim propisima) iznose ukupno 288.979 KM, od toga iznos od 143.215 KM se odnosi na isplaćene naknade internim i eksternim predavačima o posljedicama koje proizilaze iz nepoštovanja ili nepoznavanja propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, po ZOBS-u, zatim iznos od 76.734 KM je izdatak za nabavku trafo stanice u Centru za obuku u Zalužanima i 69.030 KM izdatak za nabavku teretnog vozila. Na fondu 02 evidentirani su ukupni prihodi u iznosu od 501.330 KM, koji su ostvareni prodajom vozila u iznosu od 103.805 KM, uplate vozača po ZOBS-u u iznosu od 384.265 KM, kao i prihod od prodaje sekundarne sirovine u iznosu od 13.260 KM.

Na Fondu 03 (Fond grantova) namjenski su utrošena donirana sredstva od 18.848 KM (za spomen obilježje u PS Ribnik i rekonstrukciju objekta PS Kostajnica).

Prihodi koji se uplaćuju na Račun javnih prihoda Republike Srpske, ostvareni su u vrijednosti od 28.775.708 KM, a najvećim dijelom čine prihodi od izdavanja prekršajnih naloga (20.489.278 KM), koji su na teritoriji Republike Srpske povećani za 11% u odnosu na prethodnu godinu, zahvaljujući postavljenim radarima za kontrolu saobraćaja. Ostali prihodi su prihodi od izdavanja putnih isprava, vozačkih dozvola, registarskih tablica, protivpožarne saglasnosti, oružnog lista, usluge pratnji i obezbjeđenja novca koji iznose 8.286.430 KM.

4. Obrazovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje kadrova

Aktivnosti iz oblasti obrazovanja su realizovane kroz izvođenje osnovnih policijskih i specijalističkih obuka, te drugih obuka pripadnika Ministarstva, stručnog osposobljavanja i usavršavanja kadrova za rad u Ministarstvu, kao i u drugim policijskim agencijama.

Ove aktivnosti u Ministarstvu se realizuju u Centru za obuku i u Upravi za policijsku obuku u okviru koje se nalazi Jedinica za policijsku obuku - Policijska akademija i Jedinica za stručnu obuku.

Aktivnosti iz oblasti obrazovanja su realizovane kroz izvođenje osnovnih policijskih, specijalističkih i drugih obuka, stručnog osposobljavanja i usavršavanja kadrova za rad u Ministarstvu, kao i u drugim policijskim agencijama.

Ove aktivnosti u Ministarstvu se realizuju u Centru za obuku i u Upravi za policijsku obuku u okviru koje se nalazi Jedinica za policijsku obuku - Policijska akademija i Jedinica za stručnu obuku.

XXIII klasa Policijske akademije okončala je obuku i promovisana je 27.01.2023. godine, dok je XXIV klasa 30.10.2022. godine upućena na pripravnčki staž u policijske uprave.

U toku 2022. godine izvršena je selekcija kadeta za XXV i XI klasu Policijske akademije. Za XXV klasu se prijavilo ukupno 774 kandidata, a uspješno su proces selekcije okončala 272 kandidata. Za XI klasu Policijske akademije za pripadnike SAJ-a, prijavio se 61 kandidat, a proces selekcije je uspješno okončalo 11 kandidata. Proces policijske obuke je počeo dana 06.02.2023. godine.

Jedinica za stručnu obuku je za 514 polaznika realizovala 14 kurseva, 13 obuka i jedan seminar na teme: „Tajno praćenje“, „Vršenje uviđaja saobraćajnih nezgoda“, „PDZ“, „Fizičko obezbjeđenje“, „Tehničko obezbjeđenje“, „Kurs za facilitatore za obuke na internetu“, „Kriminalistička tehnika“, „Suprostavljavanje nedozvoljenoj proizvodnji i prometu opojnih droga i širenju krvno prenosivih bolesti“, „Multisektorske obuke iz oblasti nasilja u porodici“, „Specijalistička obuka za rad na predmetima nasilja u porodici“, „Obuka Posebnih snaga policije“, „Postupanje policije na mjestu izvršenja krivičnog djela“, „Kriminalistička obrada lica mjesta - rad na mjestu kriminalnog događaja“, „Kontrola i regulisanje saobraćaja“, „Upotreba sile“, seminar o „Primjeni standardnih operativnih procedura u oblasti nelegalne trgovine oružja i minsko -eksplozivnih sredstava“ i druge.

Ministarstvo je obezbijedilo prihvata i smještaj za polaznike 23. i 24. klase Policijske akademije i IX i X klase Policijske akademije za pripadnike SAJ, kao i za polaznike seminara i kurseva.

U Centru za obuku 944 polaznika je obučeno kroz 50 realizovanih obuka: „Obuke za policijske službenike Specijalne antiterorističke jedinice“, „Kontrola masa“, „Interventno gađanje - osnovni nivo“, „Taktička obuka“, „Osnovna snajperska obuka“, „Obuka za policijske službenike jedinica Žandarmerije“, „Obuka za instruktore vatrene obuke“, „Osnovna obuka za obezbjeđenje štićene ličnosti“, „Obuka za mlađeg ronioca“, „Eksplozivi i upotreba eksploziva za savladavanje prepreka“, te obuke o pravilnom rukovanju i gađanju automatom, pištoljem, mitraljezom, puškomitraljezom i sačmaricom.

ZAKLJUČAK

Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je u 2022. godini, uspješno realizovalo poslove i zadatke iz svoje nadležnosti. **Stanje bezbjednosti u oblastima kriminaliteta, saobraćaja i javnog reda i mira je zadovoljavajuće.**

Zabilježen je pad kriminaliteta za 3,3% uz povećanje koeficijenta ukupne rasvijetljenosti.

Od ukupno 6.830 evidentiranih krivičnih djela, 84,2% čine krivična djela opšteg kriminaliteta, kojih je u odnosu na 2021. godinu manje za 2,9%.

U izvještajnom periodu izvršeno je **osam ubistava** (5 KD Teško ubistvo, 2 KD Ubistvo i 1 ubistvo nakon kojeg je počinilac izvršio samoubistvo) od kojih su šest izvršila tada nepoznata lica. Ostala su nerasvijetljena dva ubistva na kojima se intenzivno radi (KD Teško ubistvo novorođenčeta u mjestu Ljeskare u Prijedoru i KD Teško ubistvo starca u Rogatici).

U martu mjesecu, tada nepoznata lica, izvršila su ubistvo načelnika SKP Prijedor. U istom mjesecu, Republičkom javnom tužilaštvu je podnesen izvještaj protiv tri lica, zbog osnova sumnje da su planirala, organizovala i izvršila ovo svirepo ubistvo.

Povećan je broj **KD protiv polnog integriteta** za 8,3% i **KD seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta** za 17,6% u odnosu na 2021. godinu.

U 2022. godini prijavljena su 1.034 slučaja **nasilja u porodici** (više za 9,3%): 861 krivično djelo i za 173 slučaja su podneseni izvještaji OJT u skladu sa ZoZoNUP.

Smanjen je broj **imovinskih krivičnih djela** za 10,4%, posebno KD Teška krađa za 16,4%, KD Krađa za 16,1% i KD u vezi sa otuđenjem motornih vozila za 17,9%.

Ministarstvo je realizovalo **84 operativne akcije**, od kojih je 19 međunarodnog karaktera. Tokom akcija slobode je lišeno 238 lica. Nadležnim tužilaštvima je podneseno 215 izvještaja protiv 465 lica, zbog osnova sumnje da su počinila KD koja imaju elemente organizovanosti. Evidentirano je **18 organizovanih kriminalnih grupa** u vezi sa izvršenim KD Teško ubistvo, KD Krijumčarenja lica, KD Krijumčarenja, KD Falsifikovanja isprava, KD iz oblasti zloupotreba opojnih droga i nedozvoljenog posjedovanja oružja.

Od navedenih akcija, u oblasti **sprečavanja zloupotreba opojnih droga** sprovedena je 31 operativna akcija, od kojih je pet međunarodnog karaktera. Za otkrivena krivična djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga (319), nadležnim tužilaštvima je podneseno 268 izvještaja protiv 480 lica. Najveće količine oduzetih opijata odnose se na opojnu drogu marihuanu (oko 131 kg), a zaplijenjena je i veća količina kokaina (oko 74 kg). Pored krivičnih djela, evidentirano je 1.686 prekršaja u vezi sa zloupotrebama opojnih droga, koja je počinilo 1.675 lica.

Ministarstvo je u 2022. godini, učestvovalo u sprovođenju devet operativnih akcija (od kojih je pet međunarodnog karaktera) u vezi sa visokotehnološkim kriminalitetom na otkrivanju krivičnih djela: dječije pornografije, prevara u kupovini putem interneta, zaštite autorskih prava, kompjuterskih prevara, iznuda, pranja novca, neovlašćenog korišćenja

ličnih podataka i drugih krivičnih djela. Otkrivena su 163 KD iz oblasti visokotehnoškog kriminaliteta za koja je nadležnim tužilaštvima podneseno 146 izvještaja protiv 155 lica.

U 2022. godini ukupna materijalna šteta nastala izvršenjem 476 krivičnih djela **privrednog kriminaliteta** iznosi oko 28,5 miliona KM a ostvarena je protivpravna imovinska korist u iznosu od oko 34 miliona KM.

Od ukupnog broja KD privrednog kriminaliteta otkriveno je i prijavljeno 269 KD koja imaju obilježja korupcije.

Postupano je u 128 istraga i provjera (**26 finansijskih istraga**, četiri krivične istrage i 98 provjera) na utvrđivanju nelegalno stečene imovine. Predloženo je i određivanje privremene mjere oduzimanja radi obezbjeđivanja pokretne i nepokretne imovine vrijedne oko 3,4 mil KM. Blokirana je imovina ukupne vrijednosti od oko 8,5 mil KM.

Nadležnim tužilaštvima su podnesena četiri izvještaja o počinjenim **krivičnim djelima ratni zločin** protiv 18 identifikovanih lica, za koje postoje osnovi sumnje da su počinili osam krivičnih djela nad najmanje 189 identifikovanih žrtava.

Kroz praćenje bezbjednosno interesantnih pojava i događaja i prikupljana operativnih saznanja u vezi sa licima, grupama i organizacijama, čije je djelovanje povezano ili se može dovesti u vezu sa **vjerski ili etnički motivisanim terorizmom**, sačinjavane su operativno-kriminalističke analize i vršene provjere prelaska državne granice.

Evidentirano je 4.136 slučajeva **narušavanja javnog reda i mira** (za 3,8% manje u odnosu na 2021. godinu) u kojima je 5.271 lice počinilo 5.228 prekršaja (za 3,3% manje).

Smanjen je **broj napada na policijske službenike** za dva (evidentirano 48), u kojima je jedan policijski službenik zadobio teže i 38 lakše tjelesne povrede.

U 2022. godini pripadnici Ministarstva su na teritoriji Republike Srpske evidentirali 4.728 **migranata**, koji su predati u nadležnost Granične policije BiH. U odnosu na prethodnu godinu, broj pronađenih migranata je manji za 17,8%. Evidentirano je 14 KD Krijumčarenje ljudi – migranata koja su izvršila 23 lica prevozeći 151 migranta.

Broj **saobraćajnih nezgoda** (9.896) je manji za 0,5%, a broj smrtno stradalih lica (100) je najmanji u zadnjih deset godina.

U toku je realizacija projekta postavljanja i puštanja u rad 100 isporučenih **stacionarnih radara** na teritoriji Republike Srpske.

Sistem **javnih nadzora opština i gradova** po konceptu „Bezbjedan grad“ je pokrenut u 54 opštine i grada u Republici Srpskoj. Instalirana je 1.321 kamera od kojih je 177 ANPR (kamere za prepoznavanje registarskih oznaka). Upotreba savremenih tehničkih sredstava za kontrolu saobraćaja, doprinijela je smanjenju saobraćajnih nesreća i smrtno stradalih lica, kao i brzom i efikasnom otkrivanju počinioca krivičnih djela

U oblasti **normativnih poslova** Ministarstvo je učestvovalo u izradi dva zakona i 29

podzakonskih akata. Iz oblasti **upravno-pravnih unutrašnjih poslova**, koji se obavljaju u policijskim upravama i policijskim stanicama, u 2022. godini je zaprimljeno i izdato 796.295 zahtjeva, dozvola, ovlašćenja, isprava, i drugih akata koji se odnose na prijave i odjave prebivališta, izdavanje ličnih karata, putnih isprava, vozačkih dozvola, registraciju vozila, nabavku i držanje oružja i municije, i drugo, što je za 0,7% više u odnosu na 2021. godinu.

U toku je kontinuirana **realizacija projekta izgradnje kompleksa „Centar za obuku“ Zalužani**.

XXIII klasa Policijske akademije **okonačla je obuku i promovisana** je u januaru 2023. godine, dok je XXIV klasa u oktobru 2022. godine upućena na pripravnički staž u policijske uprave.

Izvršena je **selekcija kadeta** za XXV i XI klasu Policijske akademije. Od ulupnog broja prijavljenih kandidata (835) proces selekcije je uspješno završilo 33,9% prijavljenih. Proces policijske obuke je počeo u februaru 2023. godine.

Nastavljeno je sa kontinuiranim obučavanjem i usavršavanjem zaposlenih, sa fokusom na izgradnju ličnog i institucionalnog integriteta, poštivanju najviših profesionalnih i etičkih standarda u radu.